زرو

ناول

ليکوال: نصير احمد احمدي

کتاب پېژندنه:

نوم	:	زرو
لیکوال	:	نصیر احمد احمدي
برېښنالیک	:	nasirahmad_ahmadi@yahoo.com
موبایل شمېره	:	۰۷۰۰۲۵۲۱۹۱
د پښتۍ انځور	:	ن. ا. احمدي
کمپوز	:	ن.ا. احمدي
د پښتۍ ډیزاین	:	محمد انور اندړ
چاپ کال	:	۱۳۹۴ل
چاپ چاري	:	مومند خپرندویه ټولنه

د چاپ ټول حقوق محفوظ دي

(۱)

له عمره ځوان سړي پر خپلو لندو وروځو خپل خړ شکېدلی لستوڼی تېر کړ؛ هسکې ونې ته یې وکتل؛ پښه یې وښوېده؛ کوږ شو؛ په غېږ کې نیولې وچ لرګي ترې ولوېدل؛ باد تېز و؛ د ږلۍ وړې داني یې پر لمر سوځولي مخ، توره نرۍ غاړه او چاودو لاسونو تېرې لګېدې.

سړي د ونې پنډې تنې ته خپل خوار ولې ولګول، ټوخي واخیست؛ خولې ته یې لاس ونیو؛ په لاړو کې یې د وینو سره څاڅکي ښکارېدل.

ږلۍ غټه شوه؛ د ونې پاڼې ګډې ورسره راتلې؛ غولی ماتو شنو پاڼو او سپینو دا نو ونیو. د سړي ژامې وکړپېدې، خپل خوار زنګنونه یې د ټټر له راوتلیو پوښتیو سره ولګول، مخامخ یې وکتل. تېز باد د ونو ګڼې ببرې څانګې پړسولې وې...کله کله به تورې وربځې وغړمبېدې، د سړي په سترګو کې به د برېښنا سپینه لیکه تېره شوه.

له پورته د لویو تېږو تر مینځ نرۍ اوبه راماتې شوې، اوبو لوېدلې پاڼې او وچ خلي ټولول... سړي په بېړه ور مېږ کوږ کړ، د ده له غېږې لوېدلي لرګي بېچ ول، اوبه په څنګ ترې تېرېدلې.

سړي غولي ته وکتل، خلی یې ور واخیست، د مېږیانو له غاره راوتلې ګردې ګردې وړې خاورې یې هسکې ودرولې.

وخت ووت؛ ږلۍ ودرېده؛ وربځې د غره پر شنو ونو راټیټې شوې.

سړی حرکت وکړ؛ د لویو ډبرو څنډو ته لا د ږلۍ داني پرتې وې؛ سپینو دانو له ځمکې خړ رنګ اخیستی و.

سړي وچ لرګي په غېږ کې ونیول، په لویو، وړو لندو ډبرو کې مخ پورته لاړ، لاندې، په دره کې د سیند غړمبهاری خوت.

دی ګڼو ونو ته ننوت، له شنو پاڼو راڼه ځاځکي راتوییږدل... یو ځای ودرېد، سترګې یې څو ځله ټینګې کړې؛ ټیټ شو؛ ګڼ واښه یې سره واړول؛ یوه طوطي منډه واخیسته، مات، شین وزر یې له ځانه بېل نیولی و.

سړی ورغی، طوطي یې تر روغ وزر ونیو، طوطي چغهارې کړې.

سړي شاوخوا وکتل، تر یوې هسکې ونې لاندې، په لندو وښو کې ماته ځاله پرته وه.

سړی له ګڼو ونو ووت، د غره په لمن کې خلاص ځای و، د چارمغزو تر هسکې ببرې ونې لاندې له تېږو او لرګیو د جوړې جونګړې دروازه باد ښوروله....

سړي سترګې وموښلې، د ابرۍ لوی پوستکی یې له خپل تټره وښویاوه، شاوخوا یې وکتل، په بېړه له جونګړې ووت. طوطي یې له لندو وښو ور واخیست، ودرېد، یودم یې وویل:

_ها! نه!

طوطي یې له لاسه ولوېد، منډه یې واخیسته، د یوه قبر تر څنګ ودرېد، درب شو، زنګنونه یې په ختهو کې ننوتل، په بېړه یې د قبر پر سر ږلۍ وهلې ګلان نبغ ودرول، د لرګي ږنګه شناخته یې سمه کړه، سره سا یې وایسته:

_اه! زما ښکلې زرو! ما وبښه!

له قبره رغړېدلې وړې سپینې تبرې یې ببرته پر خپلو ځایونو کېښودې. جونګړې ته ننوت، غلی کېناست.

د طوطي چیغې شوې، سړي په بېړه ښکاري ټوپک ور واخیست، د باندې ووت، له نارې سره د ګېدړې ببره لکۍ په ګڼو ونو کې ننوته. سړی ورغی، طوطي یې ور پورته کړ، ببرته جونګړې ته راغی.

طوطي یې د ابرۍ پر پوستکي پرېښود، غلی کېناست، له لیرې د سیند د اوبو شنهارې راته.

سړي له زړې کاسې درې چهارمغز ور واخیستل، ډبره یې ورته ونیوله، سپین چارمغز یې خولې ته واچول، د باندې ووت، سهارني لمر د غره په لمن کې د ونو له پرېولو پاڼو ژېړه رڼا پورته کوله.

سرې قبر ته کېناست، د ګلانو څو مات بوټي يې ترې لېرې کړل، کړپ شو، طوطي د جونګړې له خلاصې دروازې را ووت. سرې ورغی، د طوطي مات وزر ته يې لاس ور وور، طوطي کرېږې کړې.
سرې وويل:
_راځه !!!
طوطي يې پر خپله اوږه کېناوه، په ګڼو ونو کې ننوت. مخکې لاړ، لوېدلې ځاله يې ور واخيسته، ونې ته وخوت، بېرته کښېښته شو، پر يوه تيږه کېناست، پورته يې وکتل، د طوطي شين، مات وزر د ګردې ځالې له تورو خلو راوتلی و.
سرې ولاړ شو، په ګڼو نيالګيو کې ننوت، خو بېرته لنډ راوګرځېد، ونې ته ور وخوت، ورو يې وويل:
_د نورستان دا ګڼ ځنګل، مات وزر او زما غوندې يوازېتوب، مړ دې بولم.
شېبه وروسته د قبر تر څنګ غلی ناست و. طوطي يې له اوږې ټوپ کړل، په لوېشت وښو کې روان شو، مات وزر پسې ځړېده....
سرې د قبر پر شناخته لاس کېښود، د تندي ګونځې يې ژورې شوې، ورو يې وويل:
_زرو ! ما خپله خواري وکړه، نه يې منې.
بېرته يې سر وځړېد. د پښو تريکې يې واورېدې، مخ يې واړاوه، په ډبرو کې هوسۍ ګرځېده....
سرې خلاصې دروازې ته وکتل، ټوپک د جونګړې د ېوال ته ولاړ و. بېرته يې سر وځړېد، قبر ته يې وکتل، موسک شو:

ـزرو ! سخت شرط دې راته ایښی !
هوسۍ ته یې وکتل، د غره په لمنه کې بې غمه روانه وه. له پرېولې پوستکي یې سره بخونه رڼا پورته کېدله.
یودم یې ورمېږ کوږ کړ، طوطي نه و. سرې منډه واخیسته، د ونې په یوه وهل شوې مونډه پورې را شنې ځانګې یې سره واړولې، پرېووت، سترګو ته یې د شنو وښو تېرې څوکې ودرېدلې، د دوو لویو تېږو تر مینځ د طوطي شنه لکۍ ښکارېدله.
لاس یې ور وغځاوه، طوطي کرښې کړې، د سرې لاس ته یې د خپلو پښو تېره نوکان ونیول، سرې ډک لاس را وایست، طوطي روغ وزر رپاوه.
سرې وویل:
ـاه ! زرو، په څه نالت (لعنت) شي دې مینه راغلې وه.
جونګړې ته لاړ، طوطي یې کونج ته پرېښود، غلی کېناست.
لاس ته یې وکتل، پر خړ پوستکي یې د طوطي تېرو نوکانو سرې لیکې جوړې کړې وې.
ولاړ شو، د جونګړې یوا ځینۍ درېڅې ته ودرېد، لمر ته د وربځو سپینه لویه ټوټه ور روانه وه. په نور اسمان پسې یې وکتل، د غره تر څوکې پورې شین و.
کړپ شو، په بېره یې مخ واړاوه، سترګې یې رډې راوختې، چیغه یې کړه !
ـپام !
په وچو وینو سور، سپین ټکری یې له غولې را پورته کړ، ګوتې یې پرې وتپولې، خنډه یې لنده وه.

سړي ړنګې ختيني کاسې ته لاس کړ، کاسه د طوطي تر سر تېره شوه، پر دېوال ولګېده، طوطي کرېژه کړه، د کاسې ماتې ټوټې راولوېدې.
سړی دېوال ته کېناست، ټوخي واخيست، يودم يې ټکرۍ پر ټټر پورې ټينګ ونيو، له سترګو يې راڼه ښاڅکي را مات شول، پر سپېرو ډنګرو اننګو ورغړېدل، د ږېرې په ګڼو تورو وېښتو کې ورک شول.
ورو يې وويل:
_اه، زرو !وبښه، ستا ټکرۍ مې سم نه و راځړولی.
د باندې ووت، ټکرۍ يې پر وښو هوار کړ، د ټکرۍ تر څنګ اوږد وغځېد.
پورته يې وکتل، په هسکه طياره پسې دوې سپينې ليکې روانې وې.
د سړي سترګې سره ورغلې، يو وخت يې باڼه خلاص کړل، طوطي يې پر ټټر ناست و. سړی وښورېد، طوطي وښو ته ټوپ کړل.
سړي وويل:
_په ځينو خبرو بايد پوه شې.
ټکرۍ يې ور واخيست، جونګړې ته ننوت. طوطي يې په درېڅه کې کېناوه، ويې ويل:
_ها کونج ته اينبی ګيلاس، دېګ، بدنۍ، اره، توره چايجوشه ... بلا نه وهي، له اوسپنې جوړ دي، د ايږ پوستکی او بالښت هم نه خرابېږي، فرش هم نه شته چې چټل شي، خاورې دې، مازې جارو غواړي، خو...
غلی شو، په وچو وينو لړلی ټيکرۍ يې د ښځينه زړو جامو تر څنګ را وځړاوه، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
_خو له دې دوو جوړو جامو او ټکري ليرې ګرځه ! نه به مښوکه ور وړې او نه هم تېره نوکان.

غلی شو، ويې ويل:

ـهو رښتيا ! ټوپک هم هېر نه کړې.

سړي ټوپک ته لاس ور وغځاوه، له کاشه يې يو يو کارتوس را وايست، لمن يې پرې تېره کړه، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:

ـلس کارتوسه ول، خو ځلور ترې وبښتل شوي دي، يوه ګولۍ د يوې هوسۍ سر ته سيخه شوه، د خولې خلاصېدو ته نه شوه پاتې، پوهېږې، دې ته جنګي کارتوس وايي، د مردکۍ غوندې يوه غټه چره لري، دوې نورې يوه ابږ وخوړې، پوستکی يې وينې، لوی و، په يوه ګولۍ يې چاره نه کېده، ځلورمه د يوه انسان تر زړه وخته.

سړي ببرته کارتوس په کاش کې واچول، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:

ـد وزر زخم دې لا تازه دی، راځه، يوه چاره به يې وکو.

ټوپک يې غاړې ته واچاوه، طوطي يې ور واخيست، د باندې ووت، ويې ويل:

ـيوه بله ! د زرو له قبره به هم لېرې ګرځې، د قبر پر سر ګلان په اواره کې نه موندل کېږي، غره ته پسې ختلی يم، يو يو مې له رېښو سره راکښلی دی، دا دوه کاله لومړۍ ځرمنی (پسرلی) همداسې کوم، خو دا ګلان ډېر نازک دي، د يخنۍ تاب نه لري، د غره پر سر د لومړۍ واورې سوړ باد يې وچ کړي.

سړي ګام واخيست، طوطي يې له اوږې وښوېد، خو د پښو تېره نوکان يې د سړي د واسکټ شکېدلې جېب ته سيخ شول، روغ وزر يې ورپاوه، ببرته اوږې ته وخوت.

سړی لاندې درې ته کښېنته شو، د سیند اوبه د غره له پرښو سره لګېدلې، سپین ځګونه یې پر سر روان ول....
سړی د اوبو له ژۍ سره مخ پورته لاړ، لنډ راتاو شو، غره ته وخوت، د ګڼو ونو په مینځ کې ودرېد، شاوخوا یې وکتل، تېت شو، یو سپین ګل یې را وشکاوه، سترګو ته یې ونیو، د ګل په سپینو پاڼو کې سرې نرۍ لیکې تېرې وې.
د ګل پر پاڼه یې غاښونه ټینګ کړل، لاړې یې تو کړې، ویې ویل:
_نه پوهېږم، هېر مې دي، ډېر وخت ووت، خو زرو همداسې یو ګل را شکولی و.
له ونو ووت، په بوټو کې مخکې لاړ، اخ یې کړل، کېناست، تېره اغځی یې تر زاړه بوټ وتلی و. بوټ یې وایست، د کینې پښې د بټې ګوتې لاندنۍ برخه یې وینې وه.
په بوټ کې ننښتی اغزی په اسانۍ وخوت، بېرته یې ګامونه واخیستل، یوه هسک بوټي ته ودرېد، د ګل وړه پاڼه یې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې یې ژبې ته ور وړې، ویې ویل:
_دا خو هیڅ خوند نه لري.
طوطي یې له اوږې ټوپ کړل، ګڼ بوټي ته ننوت.
سړي وخندل:
_نه نو، اوس سره ملګري یو، کله دې پرېږدم.
لاس یې ور وغځاوه، طوطي یې له نریو څانګو را وایست، په خپل ځنګانه یې کېناوه، ورو یې وویل:

ـګوره ! له ډېر وخته راهیسې مې انسان نه دی لیدلی، کله کله جونګړې ته نږدې د څهار مغزو ونې ته غږېږم، د زرو کیسې ورته کوم، خو ونه یې نه اورې، نه پوهېږم، یا به ماته همداسې ښکارې، خو اوس ته په ګوتو راغلی یې، نو دومره نخرې مه کوه.

ولاړ شو:

ـراځه، هغه ګل باید پیدا کړو.

د ټوپک کنداغ له لویې ډبرې سره ولګېد، له پورته ورې تېرې راورغړېدې

سړي په بیړه د ټوپک خوله، پورته سیخه کړه، ټیټ شو، یوه وړه ډبره یې راواخیسته، ببر بوټی یې پرې وویشت، سویې ټوپ کړل.

سړي سره سا واخیسته، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

ـیو ځل مې په سینډ کې کبان نیول، له ونو لوی اېږ راووت، مجبوره وم، اوبو ته مې ور ټوپ کړل، بلې غاړې ته ووتم

سړی د باران د ړنو اوبو ډنډ ته ودرېد، کېناست، په اوبو کې یې خپل مخ ته وکتل، خړې شونډې یې موسکې شوې:

ـاه ! زرو ! غم دې څومره ژړ وخوړم.

په اوبو کې یې پر اوږه ناست طوطي ته وکتل، ویې خندل:

ـد زرو له مرګه راوروسته مې خپل مخ ته نه و کتلي، توبه، یو ځل، یواځې یو ځل، څومره وخت؟ اممم، نه پوهېږم، خو د زرو له مرګه یواځې څو میاشتې تېرې وې چې په جونګړه کې غونډل وچیچلم، تندی مې خوړین شو، آینه نه وه، د چینې په ډنډ کې مې خپل مخ وکوت، خو

اوس بده بلا رانه جوړه شوېده، ککرۍ ته مې وګوره ! لوڅه ده، اه ! د مخ ګونځې مې سم سيوري لري، د دېرش کلن سړي نو دومره زوړ مخ وي !
سړي يودم وخندل، په اوبو کې يې ګوتې ننه ايستې، څېره يې ړنګه شوه، ويې ويل:
ـ ورک يې که ښکلی يا بدرنګه، پروا يې نه لرم، زړو نشته.
ولاړ شو، طوطي ته يې تر څنګ وکتل، ويې خندل:
ـ دومره بدبد مه راته ګوره ! د زړو تر مرګ مخکې داسې نه وم، هوار مخ او اوږدې څڼې مې درلودې، د زړو پر زنګانه به مې سر کېښود، هغې به مې په ګڼو تورو وېښتو کې نرۍ ګوتې تېرولې، د دنيا خوند پکې پروت و.
سړی غلی شو، يودم يې وخندل:
ـ يوه ورځ يې په ګوتو کې توره سپږه ورغله، خو د زړو تندی ګونځې نه شو، پوهېده، د ځنګله ژوند و، شامپو او د نريو ښاخونو ږمنځ به مو له کومه کوله ! تر غرمې يې زما وېښته سره واړول، خوند يې کاوه، خو بله سپږه يې ونه مونده.
په سبا يې جونګړې ته نږدې سابه پخول، ورغلم، سر مې يې پر ځنګانه کېښود، لنډه يې رايادِه کړه چې وېښته دې پاک دي، بله سپږه نشته. خواست مې ورته وکړ، خو دې خندل او همدا يوه خبره يې ټينګه نيولې وه.
جونګړې ته ننوتم، د ابږ د پوستکي تېره وېښته مې سره واړول، خپلې ناولې جامې مې وکتلې، خو سپږه نه وه چې پر اوږه يې کېږدم، زړو ته ووايم چې وګوره ! دا سپږه مې اوس له وېښتو را ولوېده. اه ! هغه سات

مې له خدایه یوه سپره غوښته، یو اځې یوه سپره، که پاچا وای، نو هماغه وخت مې ټوله پاچاهي په یوه سپره ورکوله.
سړی غلی شو، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـ راځه ! په ګل پسې راغلي یو.
روان شو، مخکې لاړ، ببرته راوګرځېد، ولاړې هسکې تورې تېږې ته یې په ځیر وکتل، په ببره یې د تېږې پر سر د مرغانو وچه چټلي پاکه کړه، کېناست، پر تېږه یې لاس تېر کړ، سترګې یې ډکې شوې:
ـ په ټول غره کې تر دې ښکلې تېږه نشته.
ویې ټوخل، په سوځېدلي سا یې وویل:
ـ دا ځای و.
تر ډبرې راوګرځېد، ویې ویل:
ـ د ډبرې شمال خواته درې، څلور ګامه فاصله وه.
ټوپ یې واچاوه:
ـ یو، دوه، درې.
ودرېد، شاوخوا یې وکتل، بل ګام یې واخیست:
ـ څلور.
کېناست، په خوند یې وویل:
ـ ستړیا ارزېده.
شین بوټی یې ور وشکاوه، طوطي ته یې وکتل، پر ډبره ناست و، د ټټر مړې، شنې ښکې یې باد پړسولې وې.
ورغې:

ـ ورته وګوره ! غوټۍ يې لا نه دې سپړلې، خو زړه ته مې ولوېده چې زرو همدا بوټی راښودلی و.
سړي په خپلو تېرو نوکانو غوټۍ خلاصه کړه، يوه پاڼه يې خولې ته واچوله، په خوند يې وويل:
ـ نه يم غلط، خوږوالی لري، بس، يواځې پاڼې يې نه دې سپړلې، په دې غره کې به دې ايله د جوزا اخېر ته هډونه تاوده شي.
ټوخي واخيست، له خولې يې لاړې باد شوې.
له بوټي يې څو ورې غوټۍ ور ټولې کړې، په غروي کې يې وسولولې، ويې ويل:
ـ يوه ورځ مې لاس په اره ژوبل کړ، زخم يې نه سره ورته، له زرو سره همدې غره ته راوختم، هوا توده وه، ګلان مو په اسانۍ پيدا کړل. زرو د ګلانو پاڼې په خپل غروي کې وسولولې، زما پر لاس يې راکېښودې، ښه مې په ياد دي، زرو همدې ډبرې ته ولې لګولې و.
سړی غلی شو، سولولې غوټۍ يې د طوطي پر مات وزر کېښودې، طوطي کرېږه کړه.
سړي وخندل:
ـ خو ما درد نه احساساوه، يا به مې زخم ته پام نه و، زرو ته مې کتل او پر خپل لاس مې د هغې د تودو ګوتو له لګېدو خوند اخيست، خو ته نه يې ګرم، زما زيږ لاس او د زرو پستې ګوتې، ډېر سره ليرې دي.
غلی شو، له خپلې لمنې يې نری ټراډه وايسته، د طوطي وزر يې پرې وتاړه.
ويې ويل:

ـد زرو د خولې خبره درته کوم، انا یې کوچۍ وه، په یونانې دواوو ښه پوهېده، دې ته یې هم د ځینو بوټو رازونه ویلي وو، نه پوهېږم، زما لاس خو ټک پتری شو، ولې به نه جوړېده، د زرو ګوتې پرې لګېدلې وې.

ټوپک یې ور واخیست، طوطي یې پر خپله اوږه کېناوه، مخ کښته روان شو. څومره چې لاندې ته، د سیند د اوبو شنهاری تېزېده.

سړی یو ځای ودرېد، طوطي ته یې تر څنګ وکتل، ویې ویل:

ـته به وږی یې !

لاره یې چپه کړه، پر یوې لوړې وخوت، بېرته کښته شو، په نرۍ دره کې د شاتوت زړې ونې ته ودرېد، پورته یې وکتل، ویې ویل:

ـلا خام دي.

په تګ کې یې وویل:

ـدا ونه هم راباندې ګرانه ده، زه او زرو به کله کله ورته راتلو، زرو به د ونې لاندینۍ پاڼې په پخو توتو پسې اړولې، خو ما به د هغې په توتو ککړې سرې خولې ته کتل.

سړی سیند ته کښته شو، یو دم یې وخندل:

ـاوس به دعا راته وکې !

ټوپک یې نیالګي ته ودراوه، پر ملا کړوپ شو، غټه ډبره یې واړوله، تندی یې تریو شو:

ـنشته.

د سیند خنډې ته ورغی، بله ډبره یې ورغړوله، یودم یې د دواړو لاسونو غریوي سره وجنګول:

ـپیدا مې کړل.

طوطي يې پر يوه هواره ډبره کېناوه، تېښت شو، لاس يې د طوطي سترګو ته ونيو، په دوو ګوتو پسې يې سور اوږد چينجی ځړېده.
سړي په خوند وويل:
ـنه پوهېږم، ماهيان خو يې په شوق خوري.
چينجی يې د طوطي مښوکې ته نږدې پر هواره ډبره کېښود، خو طوطي ورو نه کتل.
د سړي تندی تريو شو:
ـفکر نه کوم چې تر ماهيانو دې پاک خوره اووسې. زه په همدې سرو چينجيو ماهيان نيسم، بس، تر اوسه يو چنګک هم خالي نه دی راختلی.
سړي د خپل زاړه کميس غاړه خپلې پزې ته ورنږدې کړه، ويې ويل:
ـدومره بوی يې نه ځي، خو اوس تيار د سيند غاړې ته راغلی يم.
کميس يې وايست، د پښتيو هډوکي يې راوتلي وو، تر ښی اوږې لاندې يې د مرمۍ د لګېدو نښه ښکارېدله.
کميس يې په اوبو کې وواهه، بېرته يې پر هواره ډبره کېښود، د کميس پر غاړه يې يو موټی لندې شګې ومومښلې، اوبه يې پرې تېرې کړې، ونې ته ور وګرځېد، کميس يې لمر ته راوځړاوه، بېرته طوطي ته راغی، ويې ويل:
ـخوښه دې، ته به وږی يې.
سړي وتوخل، ويې ويل:
ـدومره هم نه يې راباندې ګران، خو د زرو له خاطره دې عزت کوم، پوهېږې ! د جونګړې پر سر د چهارمغزو په ونه کې يوه طوطي ځاله جوړه کړې وه، چغهارې يې تېرې لګېدې، خو د زرو له لاسه مې کار نه پرې

درلود. زرو ته یې خوند ورکاوه، ډېره یې ورسره جوړه وه، طوطي اموخته و، څړمونۍ (پسرلی) به راغی او د لومړۍ واورې تر اورېدو مخکې به یې ځاله پرېښودله، زرو به خندل، ویل به یې چې زموږ ژوندۍ جنتري ده.
یوه غرمه په جونګړه کې وېده وم، د زرو چیغې مې واورېدې، په بېړه د باندې ووتم، زرو د طوطي مات وزر په خپلو ګوتو کې ټینګ نیولی و.
علت مې وپوښت، په ژړا کې یې رایاده کړه، چې د طوطي چغهارې شوې، پورته مې وکتل، کوچیني باز له ځالې پورته کړی و، وړی یې نه شوای، لاندې راولوېد.
طوطي مې راواخیست، پر سترګو یې خړه پرده راغلې وه. یوه شېبه ژوندی و، بیا مړ شو.
د زرو په وینو سرې ګوتې مې په خپلو لاسونو کې ټینګې ونیولې، هغې زما پر اوږه سر کېښود، په ژړا کې یې وویل:
_ځاله خالي شوه.
سرې د طوطي د مښوکې لاندیني برخه په ګوته ووهله، ویې خندل:
_اوس پوه شوې چې ولې راباندې ګران یې؟
سوړ اسویلی یې وایست:
_اه ! که دې زما زرو لیدلې وای، یوې خندا یې وزر در جوړاوه.
ولاړ شو:
_راځم.
د ډېرو خواته ورغی، شاوخوا یې وکتل، له سکرو یې یو سکور راپورته کړ، بېرته طوطي ته راغی، په خوند یې وویل:
_ښه دې کړي، ډاډه یم چې د چینجي په خوړلو به نه یې پښېمانه شوی.

سرې پر هواره ډبره پړمخې پرېووت، طوطي يې تر څنګ کېناوه، سکور يې په دوو ګوتو کې ونيو، ويې ويل:

ـاول به د زرو سترګې درته رسم کړم، داسې. ام، د زرو سترګې تورې وې، د سترګو کسي يې يو څه غټې ښکارېدل، هه! په دې ترتيب.

يودم کېناست، رسم کړې سترګې ته يې وکتل، تندی يې تريو شو:

ـدا سترګه غټېه راغله، خو د زرو سترګې وړې وې، دومره اوږده بانه يې نه لرل، ښکلې نه ده، له زرو سره غټې سترګې ښې نه ښکارېدې.

واسکټ ته يې لاس ور وغځاوه، پر انځور کړې سترګه يې تېر کړ.

ويې ويل:

ـله سره به يې جوړ کم... ام، په دې ترتيب، وړې او يو څه اوږدې، کرارې سترګې... داسې.

اوس د بلې سترګې وار دی. د زرو د دواړو سترګو تر مينځ فاصله لږ ډېره وه، هه! دا يې هم بله سترګه.

نېغ کېناست، ډبرې ته يې وکتل، په خوند يې وويل:

ـدې ته وايي د زرو سترګې.

بېرته پر ډبره ور ټيټ شو:

ـاوس يې د پزې وار دی.

شېبه وروسته يې سکور يوې خواته کېښود، د لاس څنګله يې ډبرې ته سيخه کړه، لاس يې تر زنې لاندې کړ، ډبرې ته يې وکتل، يودم يې واسکټ تر کونج ونيو، ويې ويل:

ـد زرو پزه دومره هسکه نه وه.

د واسکټ ژۍ یې په خپله ژبه لنده کړه، د رسم کړې پزې لاندینۍ برخې ته یې ونیوله، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

ـ دومره بد بد مه راته ګوره، دوولس کاله مې مکتب ویلی، د رسم نومرې مې تر ټولو ډېرې وې.

ډبرې ته یې وکتل:

ـ زرو یو څه لنډه پزه درلوده، په دې ترتیب...پزه یې د سترګو له مینځه نرۍ را جلا شوې وه، خو وروسته لږ پلنوالی پکې راغلی و...داسې.

سرې سر پورته کړ، بېرته پر ډبره ور ټیټ شو:

ـ اوس یې د خولې واردی، لاندینۍ شونډه یو څه ډکه لیکم، خو پورتنۍ شونډه یې نرۍ راغلې وه.

سرې کېناست، خړې شونډې یې موسکۍ شوې:

ـ دې ته وایي د زرو خوله، هماغسې سره راټوله ده، خو سور رنګ نشته، د هغې شونډو سرخي لرله.

اه! تر غومبرو لاندې ژور ځایونه مې څنګه هېربدل!

ټیټ شو، خو بېرته نیغ کېناست:

ـ نه، زرو په دې رسم کې نه دې خندلې، دا وړې ژورې یې یوائې په خندا کې راتلې، اه! د هغې په خندا پسې خپه یم. هو رښتیا، زرو پراخ سپین تندی درلود، د وېښتو رسمول به یې تندی ښکاره کړي.

پر ډبره پرېووت:

ـ ام، وېښته یې تور ول، کټ مټ لکه دا سکور، خو دومره سپېره نه ښکاربدل، بس! خدایي ځلا یې درلوده.

یودم یې تندی تریو شو، مات سکور یې اوبو ته واچاوه، ویې ویل:

ـنه پوهېږم، ترباران يوه ورځ مخکې دلته ولمبېدم، يخني مې وشوه، اور مې بل کړ، خو فکر کوم وروستي باران له سکور سبکه ايستلې ده.
سړی ستوني ستغ پرېووت، لمر ته يې وکتل: سترګې يې پټې کړې:
ـطوطي! لمر تر تا بختور دی، زرو يې لېدلې وه.
غلی شو، ويې ويل:
ـزرو له ونې ټيټه وه، خو نری ښکارېدله، په تګ کې به يې تور وېښته له ملا ښېل ورسره تلل.
سړي سوړ اسويلی وايست، سترګې يې پټې کړې، ويې ويل:
ـ طوطي! کاشکې دې زما وړه پاچاهي ليدلې وای.

(۳)

شغال کوکه کړه، سړي سترګې پرانيستې، تياره وه، دروازې ته يې وکتل، د دړو له چاکونو دوه ستورې مالومېدل.

سړي پر غولي لاس تېر کړ، د چهارمغز مات پوستکی په ګوتو ورغی، کړپ شو، پوستکی پر کاسه ولګېد، پر ځمکه د طوطي د مات وزر کرښنده غړې وا وربېدل شو.

سړي وويل:

_اه ! ښه ده چې ژوندی يې.

سترګې يې سره وروستې، ويې ټوخل، ټوخې يې زور واخيست، لاس يې وتپاوه، جام يې شونډو ته ونيو، دوه، درې غوړپه اوبه يې تر ستوني تېرې کړې.

ولاړ شو، ورې لرګينې کړکۍ ته يې لاس ور وغځاوه، پر مخ يې سوړ باد ولګېد. د باندې يې وکتل، پر ونو د ستورو تته رڼا پرته وه.

سړی بېرته خپل ځای ته راغی؛ د ابړ پوستکی يې پر زنګنو ور وښوياوه؛ غلی پرېووت.

ټټر يې دروند شو؛ لاس يې ور وړ؛ طوطي کرېژه کړه.

سړي چيغه کړه:

_نه دې خورم.

طوطي يې تر غاړې ونيو؛ پر خپل ټټر يې کېناوه. طوطي ټوپ کړل، سړي لاس پسې ور واچاوه، په ګوتو کې يې مړې بڼکې پاتې شوې.

سړی غلی پرېووت، خو وروسته سلګيو واخيست، په غريو کې يې وويل:

ـطوطي ! ته باید زما خبرې واورې !
غلی شو ، یودم یې تر خولې تېره کوکه راووته !
ـاه زرو ، زړه مې چوي.
ولاړ شو ، د باندې ووت، پر قبر ور پرېووت، غریو واخیست:
ـزرو ! یواځې یم، ډېر یواځې ! ان طوطي هم زما خبرې نه اوري !
سړی غلی شو ، بغور (غمبورې) یې د قبر پر وړو ډبرو ولګاوه، ډبرې سړې وې، ورو یې وویل:
ـسهار یو وار خپل پخواني کور ته ورځم.

د سړي پښه وښويېده، ټوپک له تېږې سره ولګېد، له پورته غټه ډبره راغله، سړي ځان څنګ ته کړ، پر اړخ ولوېد، لاندې ورغړېد، له اغزو ډک بوټي يې اوږې ته سيخ شو، (اخ) يې کړل، تېرې تېږې ته يې لاس ور واچاوه، تېره ښويه وه، ګوتې يې ببلې شوې، د يوې ونې تر تنې يې غبرګ لاسونه را تاو کړل. همالته اوږد وغځېد.
بانه يې خلاص کړل، د لمر تېرې وړانګې يې سترګو ته سيخې وې، ورمېږ يې کوږ کړ، طوطي پر يوه شنه ډبره ناست و.
سړي ښی لاس وخوځاوه، حرکت يې درلود، کيڼ لاس يې پر ځمکه ولګاوه، درد نه و. سر يې پورته کړ، په احتياط کېناست، په کيڼ زنګون کې يې ځړيکه شوه، زنګون ته يې وکتل، خره، زره ټوټه په وينو سره وه.
سړي پايڅه پورته کړه، د زنګون پوستکی يې تېږې ورسره وړی و. بوټ يې وايست، د پښې ګوتې يې خوځېدلې.
سړی ورو ولاړ شو، مخ پورته وخوت، لوېدلی ټوپک يې ور واخيست، طوطي ته ورغی، پر تېره کېناست، لاندې يې وکتل، يودم يې سر وخوځاوه، په خندا يې وويل:
_په سخته کې به مرګ هم منډې درنه وهي، ته ورته وګوره، پنځه، شپږ متره لاندې ورغړېدم،نه مې ورمېږ را لاندې شو او نه مې هم سر ته کومه تېره ډبره سيخه شوه.
سړي لاندې وکتل، ليرې، د ګڼو ونو تر مينځ په تش چمن کې له ختو او ډبرو جوړه جونګړه ښکارېدله.
سړي په خوند وويل:

_طوطي ! پوهېږې چې دا جونګړه مو څه وخت جوړه کړه؟
طوطي پر ډېره ناست ملخ ته کتل...
د سړي سترګې وځلېدې:
_دې ځای ته اول د زرو ور پام شو، له لوړې یې ولید، خوند یې ورکړ، کله چې ورکښته شوو، د اوسېدو له پاره سم راته وایسېد. زرو خوشاله وه، پر مټ یې کلکه چونډۍ راولګوله، په خوند یې وویل:
_انتخاب مې څنګه دی؟
وروسته یې درې څلور ګامه واخیستل، په شنه چمن کې یې یوه تبړه کېښوده، ویې ویل:
_تر دې ځایه به یوه کوټه جوړه کړو.
بیا یې له ونې لوېدلی چهارمغز ور واخیست، د کیڼې سترګې پانه یې سره وروستل، لاندینۍ شونډه یې په غاښونو کې ټینګه کړه، چهارمغز یې وار کړ، لېرې ورغړېد، ویې ویل:
_تر هاغه ځایه به د لرګیو یوه کتاره راوګرځوو، بس، د ترکاریو د کرلو له پاره ښه ځای دی.
بیا ماته راغله، اوږه یې را سره وجنګوله:
_څنګه ! زما نخشه دې خوښه نه شوه؟
ومې ویل:
_نه
په تندي کې یې ګونځې پیدا شوې، دواړه شونډې یې سره ورغلې:
_ام م م..... بخیلي مه کوه، دا را سره ومنه چې ښکلې خبره مې وکړه.
ومې ویل:

_خو یو څه کم دي، د ماشومانو کوټه !
زرو وخندل، پر غاړه یې کلکه خوله راولګوله.
سړی غلی شو، غاړې ته یې لاس ور وووړ، ورو یې وویل:
_اه ! څه توده خوله.
مخ یې واړاوه، د لمر وړانګې یې پر سترګو ورغلې، اوښکې پکې ځلېدلې.
سړی ولاړ شو، طوطي ته یې وکتل، له ژېړې منبوکې یې د ملخ خړ وزر راوتلی و.
سړي وویل:
_راځه ! سلامت ورځ مزل پاتې دی.
ګام یې واخست، خو ببرته ودرېد، پایڅه یې ور پورته کړه، د زنګانه وینه وچه وه، ببرته یې حرکت وکړ، ژوبله پښه یې درنه پسې اخیسته. یو ځای ودرېد، د ټوپک کولنګ یې کش کړ، ورو یې وویل:
_پوهېږې، دا ځای اېږ لري، لاندې هم کله کله راپیدا شي، خو وخت یې مالوم دی، کله چې د غره څوکې ډېره واوره ونیسي، نو اېږ، لېوان او نور ځناور د غره لمنو ته راکښته کېږي.
سړي ببرته ټوپک اوږې ته واچاوه، ورو یې وویل:
_له دې وروسته ونې ګڼې دي، ښه ده، په دې غره کې د لرګیو د وړلو لاره نشته، که نه نو اوس به په سیوري کې نه تللو.

سړی د غار خولې ته ودرېد ، ټوپک یې پر یوه هواره ډبره کېښود ، د دوو تېږو تر مینځ راوتلی بوټی یې وښانده، د بوټې پاڼې یې پزې ته ور نږدې کړې، سا یې کش کړه، تر ډبره یې سترګې پټې وې.... بېرته یې ټوپک ور واخیست، غار ته ننوت.

غار ارت و ، سړي یوا ځې یو ځای ملا کړوپه کړه، بېرته نیغ شو. مخکې لاړ، په پراخ ځای کې ودرېد ، ځای د یوې غټې کوټې په اندازه و.

سړي شاوخوا وکتل، ټوپک یې کېښود ، ښویې ولاړې ډبرې ته کېناست، ډبره له سپینو لیکو ډکه وه.

سړي شوندې ور نږدې کړې، ډبره یې ښکل کړه، له خاورو یې د ماتې پیالې لاستی راپورته کړ، لمن یې پرې تېره کړه، په زړه پورې یې ونیو.

ولاړ شو ، د پیالې لاستی یې له ماتو بنګړیو ، زړې ښځینه چپلکې ، د مبایل له شکېدلي سپېره پوښ او جارو سره کېښود. په خاورو کې ستوني ستغ اوږد وغځېد ، پورته یې وکتل، له ډبرو وچ وابښه راوتلي وو.

سړي سړه سا وایسته، سترګې یې پټې کړې، په اوبو کې د ځاځکو د لوېدو غږ راته.

په اوبو کې چړپا شوه، سړی په بېړه ټوپک ته ور وښوېد ، ګیدړې مخامخ منډه راواخیسته، ټوپ یې کړل، لنده لکۍ یې د سړي پر مخ ولګېده، ښویه له غاره ووته.

سړي لاړې تو کړې، خپل لستوڼی یې پر خوله تېر کړ، طوطي ته یې وکتل، د دوو ډبرو په مینځ کې ننوتی و.

ولاړ شو، د کوټې په بل سر کې پرې شوي غار ته ودرېد، ملا يې کږه په کړه، مخکې لاړ، چونګی يې واورېد، سړي ټوپک هماغه خواته ور واړاوه، يوه شېبه ودرېد، سترګې يې له تياري سره اشنا شوې، د اوبو د کوچيني ډنډ پر ژۍ د ګيدړې بچيان پراته وو.

سړي خپلې پزې ته لاس ور ووړ، پورته يې وکتل، د اوبو دوهم څاڅکی يې سترګې ته سيخ شو، خوله يې وازه کړه، څاڅکی يې پر شونډو ولګېد، ويې خندل، بېرته خپل ځای ته راغی، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:

_اه! دومره ډار هم ښه نه دی.

طوطي يې د ډبرو له مينځه را وايست. اوږد وغځېد، طوطي يې پر خپل ټټر کېناوه، ورو يې وويل:

_پوه شوم، دې ځای خوند درنه کړ، خو مجبوره يې چې يوه شپه همدلته تېره کړې، پوهېږې، په دې ځای کې مې ډېر يادونه پراته دي.

سړي يودم وخندل، د طوطي منبوکه يې په خپله ګوته ووهله، ورو يې وويل:

_هاغه هواره ډبره وينې؟ ليکو ته يې وګوره، همدا سپينې ليکې د زرو د لاس نښې دي.

يوه ورځ د خوړو په موندلو پسې د باندې ووتم، سات، نيم سات وروسته بېرته راغلم، زرو په يوه سپينه ډبره همدا ليکې ايستلې، زما په ليدو يې راته وويل:

_نن مو څو ومه ده؟

پوه شوم چې د ورځو حساب کوي، هره ليکه، مانا يوه ورځ.

ورو مې وويل:
ـدلته دې دومره ژر زړه شين شو؟
په ببړه يې راته وکتل، زرو خپله غوسه نه شوی پټولی، هر څه يې په څېره کې راتلل، په غوسه کې به يې شونډې رپېدلې.
خبره مې واړوله، خو هغه ولاړه شوه، لېرې کېناسته. ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ټينګ ونيو، زرو يو دم وژړل. په ډک ستوني يې وويل:
ـبيا داسې ونه وايې.
زنه مې د هغې پر ککرۍ کېښوده.
زرو وويل:
ـپه اوراو اوبو، دواړو کې درسره يم.
ومې ويل:
ـاتمه.
په ژړاکې يې وخندل:
ـد څه اتمه؟
ـنن مو اتمه ورځ ده چې دلته اوسو.
زرو په ببړه تيرې ته ورغله، دوې نورې ليکې يې هم وايستې.
سرې تږخې واخيست، خبرې يې پرې شوې. ويې ويل:
ـزرو به هره ورځ يوه ليکه ايستله، ټولې څلور شپېته ليکې دي، څه باندې دوې مياشتې.
سرې غلی شو، ورو يې ويل:
په دې ځای پسې مې د ژوند خوږې شېبې تړلې دي.

طوطي ته يې وکتل، ويې خندل:
ـغزني ته به نه يې تللی، ډاډه يم، که غړېدای، ځواب به دې (نه) و. ځکه غزني سوړ ولايت دی، زه همالته پيدا او را لوی شوی يم، په اته ويشتو کالونو کې مې شين طوطي ونه ليد.
ما په لومړي ځل شنه طوطيان دوه کاله مخکې د لته د نورستان په ځنګلونو کې وليدل. اه، کيسه مې کوله، د غزني د قره باغ او مقر تر مينځ يو غر دی، خلک يې د (شير غر) بولي، ماشوم وم، له خپل پلار سره همدې غره ته په بوټو پسې لاړم، د سپيرو غرونو په مينځ کې همدا يوه غره ونې درلودې، ګڼې نه وې، د ترخو بادامو درې ـ څلور سوه زړې ونې ولاړې وې.
پلار مې د غره ترخو او ګونګلانو (يو غرنی بوټی دی) ته د کولنګ تېره ځوکه ونيوله، له وار سره به بوټی له ريښو سره راووت.
له پلاره مې وپوښتل:
ـدادا ! ولې د بادامو ړنګې، وچې ونې نه وړو؟
پلار مې په بېړه راته وکتل، تندی يې تريو و ، په خشکه يې وويل:
ـتوبه وباسه ! بيا داسې چټياټ ونه وايې !
ما د بادامو ونو ته وکتل، ترونو لاندې رالوېدلي، زاړه وچ ښاخونه پراته وو.
پلار مې وويل:
ـګناه لري؟
حيران شوم:
ـڅه ګناه، هسې ورستېږي، ښه ده چې تنور ورباندې بل کو.

پلار مې کولنګ کېښود، راغی، په جګو پښو راته کېناست، زما پر اوږو یې غبرګ لاسونه کېښودل، ورو یې وویل:
_ګوره کامرانه زویه! تر اوسه دریو کسانو دا لرګي خپلو کورونو ته وړي دي، خو ښه ورځ یې ونه لیده، د یوه غبرګې غواوې مړې شوې، د دویم په کور کې له دربیو پښتو (نسلونو) راهیسې جینکۍ زېږېدلې، دریېم ته هم خدای لویه رسوایي ورواړوله، لور یې له یوه اوښپه سره وتښتېده.
پلار مې ولاړ شو، کولنګ یې ورواخیست، ویې ویل:
_نو چا چې د ترخو بادامو دا لرګي وړي دي، ښه ورځ یې نه ده لیدلې.
ومې ویل:
_دا کسان پېژنې؟
پلار مې یوه بوټي ته کولنګ ور واچاوه، پرته له دې چې راته وګوري، ویې ویل:
_نه، دا پخوانۍ اوازې دي، په وړکتوب کې مې له خپل پلاره واورېدې!
_نو ولې؟ په دې ونو کې څه دي چې...
پلار مې په خبره کې راولوېد:
_اوس دا بوټي راپسې راټول که.
تر غرمې د خرې مضبوط بار برابر شو، د راتګ په وخت مې پلار لاره کړه کړه.
ومې ویل:
_کلی خو هاخوا دی.
پلار مې وخندل:
_راځه!

خره په سپېرو تېرو کې کښېنسته روانه وه. ځای ځای به یې ټوټه ووهله، خو زما پلار قوي متې درلودې، ټول عمر یې په نجارۍ کې تېر کړی و، بار یې لوېدو ته نه ورکاوه.
یو ځای یې خره ودروله، پلار مې تر مټ ونیولم، ارت غار ته ورننوتو، په پراخ ځای کې له سپینې تیږې جوړه ښځه ناسته وه.
پلار مې غبرګ لاسونه لپه کړل، شونډې یې وخوځېدې، خو پوه نه شوم چې څه وايي، وروسته یې زما له اوږې سره خپله څنګله وجنګوله، ور ومې کتل، په اشاره یې پوه کړم چې دعا وکه!
وار له واره مې د روزیګل نوی بایسکل سترګو ته ودرېد.
ومې ویل:
_خدایه، روزیګل له بایسکله خلاص که.
روزي ګل زموږ همزولی و، مکتب ته به یو ځای پلي سره تلو، خو وروسته یې پلار نوی بایسکل ورته واخیست، کله چې به تر موږ تېر شو، نو له روان بایسکله به یې پښه وغځوله، د بوټ پونده به یې د لارې مږو خاورو ته سیخه کړه، ټول ماشومان به پولي ته وختل.
پلار مې تر مټ ونیولم، ویې ویل:
_د ښځې تر مخ د جامو مینځلو تشت وینې؟
لاندې مې وکتل، سپینه ډبره د کاسې په څېر جوړه شوې وه.
پلار مې وویل:
_سلګونه کاله پخوا، همدې ښځې دلته جامې مینځلې، یودم کوپار ورباندې راغلل، ښځه په خپل عزت وویرېده، خدای ته یې لاسونه لپه کړل، د نازولو بندګانو دعا ژر قبلېږي. ښځه په تیږه بدله شوه.

پلار مې پر اوږه سوک راکړ:
ـ اوس پوه شوې چې په دې غره کې د بادامو دا وچ لرګي ولې ځوک نه شي وړلی ! د خدای د دې نازولې له ښېرا څخه وېرېږي.
شاوخوا مې وکتل، پر یوه هواره تېږه، غوړ مات شیطان ځراغ او ځو خیرن زاړه بوتلونه پراته وو.
پلار مې وویل:
ـ دې ځای ته هندوان هم اخترام (احترام) لري، بس، یواځې ، ځو کاله مخکې لا دلته هندوان او سکان راتلل، دیګ به یې کاوه، وروسته به یې د شړشمو په تېلو ځنې غوړې کړې، دایره به یې جوړه کړه، تر شیطان ځراغ به راګرځېدل.
سړی یو ناڅاپه نېغ کېناست، واسکټ او کمیس یې په ببړه وایستل، کمیس یې ټکواهه، وړه خرمښکۍ پر ځمکه ولوېده.
سړي وخندل:
ـ اه ! له غونډله مې زړه چوي.
بېرته یې کمیس واغوست، خو واسکټ یې تر سر لاندې کړ، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـ هغه مجسمه مې بیا ونه لیده، زموږ له سیمې لیرې وه، د پښو درې ـ څلور ساعته مزل یې غوښت، خو له کوچیانو به خبرېدم چې مجسمه په خپل ځای ولاړه ده، ان طالبانو د بودا مجسمه ړنګه کړه، خو د (شیر) د غره مجسمې ته یې څه ونه ویل، خو د کرزي د حکومت په پنځم، شپږم کال خبر شوم چې چا له بېخه اره کړې ده. خلکو دوې خبرې کولې، ځینو

ویل چې د امریکایانو څرخکې ورته کېناستې، خو نور په دې باور و چې مجسمه تر پاکستانه ورسېده.
سړي سړه سا وایسته، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
د شیر غار هندوانو او مسلمانانو ، دواړو ته داسې مقدس و ، لکه ماته دا ځای، زه په کال کې دوه درې ځله دې غار ته راځېږم.دا ځای د زرو له خاطرو ډک دی، په هره تېږه یې لاس لګیدلی.
یو دم کېناست، غولي ته یې وکتل:
_طوطي ! زرو به همدلته ګرځېده، په خاورو کې به یې اوس هم پلونه پاتې وي، هاغه تېږه وینې؟ ولي به یې ورته لګولي وو؛ خبرې به یې کولې؛ خندل یې، خندا به یې په ولاړو تیږو ولګېده، انعکاس به یې وکړ، بېرته به راوګرځېده. اه ! دا غار ډېر بختور دی، د زرو خندا یې اورېدلې ده.
راځه !
سړی په بېړه ولاړ شو، طوطي یې تر وزر ونیو، طوطي کریږه کړه، سړی واړه غار ته ننوت، ویې ویل:
_په اوبو کې د ښاخکو د لوېدو غږ اورې !
د ګیدړې بچیان وچونګېدل.
سړي وویل:
_د چت پر سر، لږ پورته یوه چینه بهېږي، دا ښاخکې د هماغه چینې زېږ دی، زرو به چینې ته نه تله، بس، چې تندې به واخیسته، دې ښاخکو ته به یې خوله ونیوله.

ما هم ترې زده کړل، خو د زرو پېښې مې نه شوای کولای، تل به مې مخ او غاړه لانده وو.
اه ! راځه، راځه چې هغه بوټی در وښیم.
سړی له غاره ووت، د لمر سترګه د مخامخ غره پر څوکه ولاړه وه، ونې توربخونه ښکارېدلې، مازې څوکو یې ژېړه رڼا کوله.
سړی د غار خولې ته ودرېد ، د بوټې پاڼې یې وښورولې، پزه یې ورنږدې کړه !
_اه: څومره خوږ بوی، پوهېږې ! زرو د دې بوټې په بوی نه مړېده، د ورځې به څو ځله دې بوټې ته درېده، سترګې به یې پټې وې، د بوټې له بوی څخه به یې خوند اخیست.
سړی پورته وخوت، د چینې رڼې اوبه یې خپل مخ ته ور واچولې، کېناست، طوطي یې له زنګانه وښویېد ، اوبو ته یې مښوکه ور ټیټه کړه.
سړي پورته وکتل، د غره سپینه څوکه ښغه ولاړه وه، لمر ته سیخو واورو ژېړه لمبه کوله.
سړي وویل:
_یوه ورځ له زرو سره پورته وختم، دوبی و، تر واورو ورسېدو، زه ودرېدم، خو زرو په خپلکو کې مخکې تله، ځای ځای به ټیټه شوه، له سپینو واورو راوتلي ژېړ ګلان به یې راوشکول.
په اول کې یې باک نه کاوه، خو وروسته یې د پښو ګوتې سرې شوې، تر توري پورې مې په غېږ کې راوړه.
سړي یودم وخندل:

ـاه طوطي، د زرو خندا دې نو نه وه ليدلې، زړه يې له ښېخه ايست.
پوهېږې، زرو مې په لومړي ځل دوه نيم ، درې کاله مخکې ولېده، ما د
کړکۍ له پاره لرګی اره کاوه چې يوه ماشوم چيغه کړه، ور ومې کتل، نهه
يا لس کلن هلک په حويلۍ کې منډې وهلې، خپل سر او ورمېږ ته يې
څپېړې نيولې وې، په منډه کوټې ته ننوت، سر مې پسې ونه ګرځاوه،
بېرته مې اره راواخيسته، خو شېبه وروسته مې د يوې نجلۍ خندا
واورېده، ښکلې خندا، زړه يې له ښېخه ايست. ور ومې کتل، د کوټې له
وره لومړۍ يوه ځوانه نجلۍ راووته، بيا څپلکه پسې راغله، نجلۍ سر
ټيټ کړ، څپلکه د غواوو پښو ته نږدې ولګېده.
نجلۍ په کړکۍ کې ودرېده، په خندا يې وويل:
ـچينجيه ! پړسېدلې پزه دې وخورې !
يودم يې په چوتره کې منډه واخيسته، له کوټې هماغه ماشوم را ووت،
پزه يې ډومبک ولاړه وه.
نجلۍ دالان ته ننوته، ماشوم هم ورغی، د يوې ښځې چيغه مې واورېده !
ـسترګې لرې که نه، په ذغالو کې وختې.
نجلۍ وويل:
ـادې ! ورور مې کرار که !
چوپه چوپتيا شوه، د ښځې لوړ غږ مې واورېد:
ـوه زويه، کرار کېنه ! له بمبرو (غومبسو) څه بلا غواړې.
بېرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د اوبو د بمبې غږ واورېد ،
ور ومې کتل، هماغه نجلۍ ولاړه وه، خوږه راباندې ولګېده.
له دالانه د ښځې غږ راغی !

ـزرو، برګې غوا ته دوه سطله اوبه کېږده، له سهاره راهیسې تږې ولاړه ده.

سرې غلی شو. شونډې یې موسکۍ شوې، ورو یې وویل:

ـاه، زرو، څومره خوږ نوم، نجلۍ زرو نومېدله.

د زرو نیکه په خپل پخوانی کور کې نوې کوټې جوړې کړې وې، څلور خونې، درې تشنابه، دهلېز او د اور ځای. دې ټولو کړکۍ او دروازې غوښتې. پلار مې نجار و، د ټولو مزدوري یې یولک اوغانۍ ورسره خلاصه کړې وه.

ما هم د نجارۍ په کار کې تجربه لرله، د مکتب له وخته به دوکان ته تلم، خو له دولسمه وروسته مې یواځې نجاري کوله.

پلار به مې هم کله کله د نجارۍ نوي فرمایشونه راوړل، کوم وخت چې به کار راباندې ډېر شو، لاس به یې راسره ووړ.

ګذاره کېدله، دوه تنه وو، زه او پلار. د مور مې کلونه مخکې زړه ودرېد، مشر ورور مې له طالبانو سره د جنګ لومړي خط ته لاړ، مړی، ژوندی یې غیب شو. کشرې هم په وړوکوالي کې شنې غاړې ونیو، تر ډاکټره ونه رسېد، بس، زه او پلار پاتې و، تر کور، په سارا خوشاله وم.

د زرو له نیکه سره مې په اوله کې ویلي و چې د دومره ورونو او کړکیو جوړول میاشت غواړي، کور مې لیرې دی، نه شم تلای، ده هم بله پکې ونه کړه، ویې ویل چې د شپې د تېرولو ځای له ما وغواړه.

په اول ماښام یې جومات ته بوتلم، اه، زړه مې ولړزېد، اوه، اته متره توره کوټه وه، په بر سر کې یې بله لرګینه دروازه ښکارېدله، ورغلم، دروازه

مې خلاصه کړه، د فرضو ځای و. څراغ مې ورته ونیو، محراب په تورو دېوالونو کې سپین ښکارېده، ګچ یې ور کړی و.
بېرته د سنتو ځای ته راغلم. زړې توشکې هوارې وې، له سره زاړه فرش نه نمجن بوی ولاړېده. د څراغ پلته مې لوړه کړه، پر چت لوګي وهلي تور لرګي پراته ول، له پورته د غنو ځالې راځړېدلې.
ماخستن هماغه ماشوم ډوډۍ راوړه چې غومبسو پسې اخیستی و، د پزې پاړسوب یې لا نه و ناست، د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، خو ماشوم کاسه کېښوده او په بېړه له جوماته ووت.
د ماخستن جمې ته پنځه، شپږ کسان راغلل، زه هم په کتار کې ورسره ودرېدم. څلور رکعته لمونځ په ارامۍ سره ادا شو، خو په سنتو او وترو کې د ځمکې دربا خته...د زنګنونو د لګېدو وار نه کېده.
نهه رکعته وروسته یو اځې ملا صیب پاتې و، هغه هم لنډه دعا وکړه او له جوماته ووت.
اوږد وغځېدم، وروسته مې د وره د خلاصېدو غږ واورېد. ماشوم و، ګیلاس او چایجوشه یې کېښوده. د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، ماشوم په پټه خوله دسترخوان ټول کړ.
لیندۍ ته مې پام شو، ربړ یې د ماشوم د تخرګ له جیبه راوتلی و. د هغه د خوښې خبرې مې راواخیستې:
ـ یاره، ورک یې که، د چتکي ویشتل ډېر سخت کار دی، زړه به دې خوږین کړي.
ماشوم نیغ را وکتل، دسترخوان یې پرېښود.
ومې ویل:

ـما رنګارنګ مرغان ویشتلي دي، خو چتکی ټوپونه وهي، تر اوسه د لیندۍ ګیتۍ (تیږه) نه ده ورته سیخه شوې.
د ماشوم سترګې وځلېدې، په خوند یې وویل:
ـچتکی نو څه شی دی، همدا نن مې له ونې کښته راوغورځاوه.
ومې ویل:
ـلینده به دې اصله وي.
ماشوم په بېړه لینده را وایسته، څراغ ته یې ونیوله، کش یې کړه، ویې ویل:
ـ ارزانه لیندۍ هم شته، خو په دې مې دوه لسګونه ور وګڼل.
لینده مې ترې واخیسته، کش مې کړه، ومې ویل:
ـاصلي ده، سور ربړ ژر نه شکېږي.
ماشوم په خبره کې راولوېد:
ـمخکې به مې د بایسکل له ټوپه لینده جوړوله، خو وار یې مړو، ګیتۍ به یې تر مرغانو نه شوای رسولای.
غلی شو، لینده یې رانه واخیسته، په خوند یې وویل:
ـشین توپۍ دې ویشتلې ده؟
ـنه
ـشین غاړی؟
ـ ام م م... نه
تندی یې تریو شو:
ـنو ته ام ځانته ښکاري وایې؟ تا څه ویشتلي دي؟
لاره رانه ورکه شوه:

ـما ، ما ، هېڅ، هو رښتيا ! زموږ په کلي کې خړې مرغۍ ډېرې دي، خړه مرغۍ، يو ځل...
ماشوم په خبره کې راولوېد:
ـخړه مرغۍ نو څه شی ده، د لاس په لوټه به يې ام بوڅه راواړوم. خړې مرغۍ خو ان په غزني (ښار) کې هم شته، که نر يې سارايي مرغان ووله.
ومې ويل:
ـنو ته غزنې ته هم تللی يې؟
ـهو، مکتبونه لا نه و شروع، له نيکه، خور او مور سره د غزني زيارتونو ته لاړم.
د ماشوم د غږولو له پاره ښه موقع وه، ومې ويل:
ـښه نو، له دې دومره لوی کوره، يو اځې درې نفره لاړئ؟
ماشوم وويل:
ـپلار او ترونه مې نه وو، که نه هر څرمونی دوه ـدرې پسونه د زيارتونو له پاره اخلي.
ومې خندل:
ـ ترونه! مانا ډېر ترونه لرې.
ـهو، درې ترونه، پلار او دوه ترونه مې په سعودي کې دوکانونه لري، کشر تره مې په کابل کې ډاکټري وايي.
ـنو کوچينان يې چېرې دي؟
ـمشر تره مې کډه ورسره بيولې، اووه اجونه يې کړې، د هغه بل کډه د پلار کره په شپو تللې، کشر تره مې لا تر اوسه واده نه لري.
ـنو هغه کوچيني ماشومان دې څه کېږي چې په سرای کې ګرځېدل؟

ـدواړه مې ورونه دي.
ومې ويل:
ـښه ده چې په کور کې مو جينکۍ نشته.
د ماشوم تندی تريو شو:
ـولې نشته، يوه مشره خور لرم، نن مې جنګ ورسره وکه، پزه مې نه وينې، بمبرې وچيچلم، خو دې راپورې خندل.
ماشوم کاسه ور واخيسته او له کوټې ووت.
اوږد وغځېدم، سترګې مې پټې کړې، په چت کې موږکان چونګېدل.
د پېريانو او دېوانو خيالي تصويرونو خوب ته نه پرېښودم....
يو دم چيغې شوې، زړه مې خولې ته راغی، پر زاړه فرش د دوو پيشوګانو جنګ و، يوې بلې ته يې نوکارې ور لګولې... د بالښت وار مې پرې وکړ، دواړه په منډه له کوټې ووتې.
ټوخی مې واوورېد، يو بوډا په وره کې ودرېد، زړې، شکېدلې جامې يې په تن وې.
بوډا وويل:
ـکه ولې نه يم، خالي ام نه يم، پوهېدم چې حاجي نواب به دې دلته راولي.
مخکې راغی، د خوشايو سوړ بوی يې ورسره راووړ، زما پښو ته نږدې توشکه يې سمه کړه، اوږد وغځېد.
شېبه وروسته يې وويل:
ـځوانه، په خوب کې خو به خرهاری نه کوې؟
زما ځواب ته ماتله نه شو، بله خبره يې وکړه:
ـټيټ بالښت دړواخله، خرهاری دې دروي، له خوبه به مې نه باسې.

څه مې ونه ویل.
بوډا یوه شېبه غلی و، بیا یې وویل:
_مه خپه کېږه، بېګا یو سوالګر راغلی و، تر سهاره یې خرهاری خوت،
یوه سترګه خوب دې راباندې حرام شي!
ومې ویل:
_نو ته د شپې دلته ویدېږې؟
بوډا سړه سا وایستله!
_هو، حاجي غلامالي (غلام علي) په اوله کې راته ویلي و چې په کور
کې ځای نشته.
په خبره کې ور ولوېدم:
_دا حاجي څوک دی؟
_زه یې مزدور یم، درې غواوې او شل پسونه ورته ساتم، د دومره ګورم (
پادې) مړول اسانه کار نه دی، ټوک ټوک یم.
ومې ویل:
_د دې کلي له کورونو مالومېږې چې دا خلک په نس ماړه دي، خو
جومات یې خوار دی، ولې؟
بوډا وخندل:
_بې اتفاقي دې خدای په بوټي هم نه ور ولي، په یوه خوله نه دي، حاجي
لالو جومات جوړاوه، خو نور کلیوال ورته ودرېدل چې نه، جومات به بیا
د حاجي لالو په نوم یادېږي.
ومې ویل:
_خو په ګډه دې پیسې سره ټولې کړي.

ـدا خبره بیا د حاجي لالو په نپس (نفس) نه وه برابره، ضد ونیو ، ویل یې چې که داسې وکړی، نو جومات در پاته دی. یا به یې زه جوړوم، یا مو همدا سل کاله پخوانی جومات ښه دی.
بوډا کېناست، یوه چونډۍ نصوار یې تر ژبې لاندې کړل، په خوند یې وویل:
ـپوهېږې، حاجي لالو هم ځانته من وایي، اوو ـ اتو کلیوالو ته یې په ګټه پیسې ورکړې دي، خبره یې چلېږي.
ومې ویل:
ـدا بل حاجي څه نومېږي؟
ـکوم؟
ـدا زه چې نجاري ورته کوم.
بوډا وخندل:
ـځومره هېرجن یې، په اوله کې مې درته وویل چې حاجي نواب.
ومې ویل:
ـدا څنګه سړی دی.
بوډا تفداني ته لاس وروغځاوه:
ـپه کم نپسي کې یې ورې ده، زامن یې د عربو په ریالونو کې مست دي، خو د ده مغروري به ونه وینې. په کور کې یې له سرو غالیو ځای نه کېږي، خو دی په خاوور کې پیتاوي ته ناست وي، غریبانو ته ام لاس نیسي، هاغه بله ورځ یې ماته هم یو سلګون راکو، پوهېږې، سږ کال یې خالي شپږ لکه اوغانۍ ذکات وایست.

بوډا غلی شو، څراغ ته يې ور پو کړل، تر يو څه وخته غلی پروت و، وروسته يې خرهاری شو.
تر ډېره ويښ وم، بيا مې سترګې سره ورغلې وې، يو وخت مې اوربه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، ملا له څراغ سره راته ولاړ و، په توره ربړه کې يې د اوبو ننښتو څاڅکو ژېړه لمبه کوله.
د باندې ووتم، له لښتي چړپا راتله، ورغلم، په تياره کې مې زوروره ناره واوربده:
_وه د خدای بنده ! پام ! مه راځه ! لوڅ يم.
همالته اوداسه ته کېناستم، اوبه سړې وې.
بيګانی بوډا مې څنګ ته ودرېد، څادر يې په خپله پکه ککرۍ تېراوه، په لړزانده غږ يې وويل:
_تو، لانت په شيطان، په دې سپينه ربړه يې تر اوبو وايستم.
اودس مې وکړ، جومات ته ورغلم، له لمانځه وروسته کليوالو خپل سرونه په څادرونو کې پټ کړل، ټول زنګېدل، کله کله به د خرهاري غږ هم واورېدل شو.
د سهار په خړه کې له جوماته ووتم، د حاجي نواب د کور دروازه خلاصه وه، نېغ نويو کوټو ته لاړم، اول مې له يوې دړې څخه د ليندې يو ښايسته دوه غاښی جوړ کړ، بيا مې يوه چوکاټ ته رنده ونيوله.
له غوسې ډک ښځينه غږ مې واورېد:
_مرداره شې، سمه ودرېږه.
ورومې کتل، د زرو مور د غوا تي پرېمينځل.

ببېرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د زرو غږ واورېد ، سر مې پورته کړ، زرو پر اخوره ناسته وه، له خپلې مور سره یې خبرې کولې....

په ځېر مې ورته وکتل، د نجلۍ مخ ته سهارنۍ ژېړې وړانګې سیخې وې، پر سپینو غومبرو یې د بڼو تور سیوري پراته ول.

زرو یودم راته وکتل، ژر مې د ېوال ته ولاړ لرګی راکوږ کړ، لرګی دروند و، یو ګام شاته شوم، لرګی کږکې ته له پرې شوې ځایه لاندې ولوېد ، له درب سره غوا وترهېده، ښځې په بېړه لرګي ته وکتل، ځان مې تر د ېوال پټ کړ.

د ښځې بونګی مې واورېد ، ورو مې کتل، غوا کراره ولاړه وه، د دیګ پر تل باندې د شیدو د دارو د لګېدو غږ راته.

زرو ته مې وکتل، خندل یې.

د لمر وړانګې تودې شوې، بېګانی ماشوم له پیالو سره راغی، وار له واره مې د لیندې دوه غاښی ورته ونیو ، ماشوم غوټه کړه، دوه غاښی یې زما له ګوتو وایست، په خوند یې وویل:

_دا دې څه وخت جوړ کو؟

دسترخوان مې خلاص کړ، وچ تود پاستی پکې پروت و.

ماشوم ته مې وکتل، له لیندې څخه یې زوړ دوه غاښی خلاصاوه.

ومې ویل:

_نوم دې څه دی؟

_شریف الله !

چایجوشه مې راواخیسته،د شیدو چای و ، خو مالګه یې ډېره درلوده،

ومې ویل:

ـدا چای دې ادې پوخ کړی؟
ماشوم په نوي دوه غاښي رابړ تاړه...
لینده مې ترې واخیسته، ومې تړله. ماشوم لینده کش کړه، تندی یې تریو شو:
ـد لیندې په تړلو نه پوهېږې! یوه خوا یې لنډه ده.
لینده مې بېرته خلاصه کړه، له سره مې وتړله، ماشوم په لینده کې یوه وړه تېږه کېښوده، لینده یې چوترې ته ونیوله، کړنګ شو، بدنۍ لاندې راولوېده.
زرو په چوتره کې ودرېده، په لوړ غږ یې وویل:
ـاې چینجیه، ودرې، نیکه به درسره ګوري.
زرو بدنۍ ور واخیسته، د اور خونې ته ننوته.
ومې خندل:
ـنو ته چینجی یې؟
د ماشوم غومبرې سره شول:
ـخو چینجو خوړم.
یو دم یې خبره واړوله، لینده یې کش کړه:
ـاول به د بمبرو ځاله پرې ولم.
ومې خندل:
ـپرونی حال دې هېر شو! پزه دې اوس هم.....
په خبره کې راولوېد:
ـهغه خو دوه غاښي سم نه و، تیږه د ځالې تر څنګ ولګېده، خو دا وار...
غلی شو، د پاستي ژۍ یې ور پرې کړه، په ډکه خوله یې وویل:

...خو دا وار ستن هم نه رانه خطا کېږي.
ټوخی مې واورېد ، ماشوم په ببړه لینده په جیب کې واچوله. حاجي نواب و ، راغی، مخامخ په اره شوې دړه راته کېناست، ماته يې وکتل، ويې ويل:
_کامرانه بچو ، د کوټې يوې دروازې تاو کړی، سمه نه پورې کېږي. بيا يې په کراره وګوره.
ومې ويل:
_سمه ده حاجي صيب، بس، نيمه پياله چای پاتې دی.
حاجي خپل لمسي ته مخ ور واړاوه:
_شريفه، بيا يې درسره راوله.
ورو ولاړ شو ، له کوټې ووت.
شېبه ووته، ماشوم يو دم ترپ کړل، کړکۍ ته ودرېد ، پورته يې وکتل، په خوند يې ووېل:
_د شامتورو سېل دی.
منډه يې واخيسته، پسې غږ مې کړ:
_چېرته؟
په منډه کې يې راته ووېل:
_د کور مخته د لښتي پر ژۍ اموخته دي، پرون مې هم وار پرې وکو.
پياله مې کېښوده، زړور چوترې ته ورغلم، دومره باک يې نه راته، د نجارۍ له پاره د ېرو کورونو ته ورغلی وم، په يوې خبرې مې سر خلاص و ، زموږ خلک کسبګر خپل سيال نه ګڼي، له ډم، نجار، زرګر. پښ... څخه

يې سترګه نه کېږي. نه څوک مخ ترې پټوي او نه يې هم په سيالانو کې شماري.
په چوتره کې مې يوه ناره ونيوله:
ـحاجي صيب !
له يوې کوټې د حاجي غږ راغی.
ـراځه !
ورغلم، حاجي د کوچيني دالان او کوټې تر مينځ په وره کې ولاړ و.
د کوټې دروازه مې پورې کړه، ځای ته نه ورتله.
حاجي وويل:
ـهر څړمونی يې همدا حال وي.
ومې ويل:
ـد ژمي په وتو سره ځيني ورونه تاو پيدا کوي.
کېناستم، د دروازې لاندنۍ ځنډې ته مې رنده ونيوله، د حاجي غږ مې واورېد:
ـزرو بچو، پيالې ټولې که.
نجلۍ ته مې لار ورکړه، د ټکري پسته پيڅکه يې زما پر مخ تېره شوه.
حاجي وخندل:
ـياره کامرانه ! پلار دې سم پرنګی دی، غلط يې کړم، د نجارۍ دا کارونه په دومره ډېره اجوره نه ارزېدل.
تر څنګ مې زرو ته وکتل، له دسترخانه يې پيالې ټولولې.
ومې ويل:

ـحاجي صيب، دا قيمتي نه ويني، ولور دې اتو لکو اوغانيو ته رسېدلی.
چې پلار مې تا يا کوم بل څوک غلط نه کړي، نو څنګه به خپل يوا ځيني زوی ته کوژده کوي؟
حاجي وخندل، زرو ته مې وکتل، پر شونډو يې موسکا پرته وه.
زرو ووته، دروازه جوړه شوه.
سړی غلی شو، طوطي يې پر ځمکه کېناوه، د باندې ووت، لمر تر غره پټ و، د شنو ونو پر سر، کتار زانو وزرونه وهل...
سړی بېرته خپل ځای ته راغی، ودرېد، له لمانځه وروسته يې طوطي ته وکتل، مات وزر يې له ځانه بېل نيولی و.
سړی ورغی، له جېبه يې مات چهارمغز را وايستل، ويې ويل:
ـنن به په همدې ګذاره کوو.
اوږد وغځېد، ويې ويل:
ـد حاجي نواب په کور کې مې د نجارۍ يوه هفته ووته، يوه ورځ ستړی شوم، ماسپښين مې سر ولګاوه، سترګې مې سره ورغلې، خو يودم چيغې شوې، کېناستم، زرو لوخ سر منډې وهلې، د ځا سر ته ودرېده، تېره کوکه يې تر خولې را ووته:
ـهلئ ! نادر ځا ته ولوېد.
منډه مې واخيسته، اوبو ته مې وکتل، تياره وه. د بوکې په پړي پسې مې لاس ونيو، لاندې کښېنته شوم، په خاورو کې کېندل شوې زينې لندې وې، پښه مې وښوېده، ځان مې کابو کړ، تر اوبو پورته ودرېدم، څلور، پنځه کلن ماشوم په بوکه پسې لاسونه نيولي وو.

ماشوم مې تر ولې ونيو، د هغه څېرې ته مې وکتل، سترګې يې رډې راختلې وې.
ماشوم مې اوږې ته راپورته کړ، غاړې ته مې سرې اوبه راغلې، چيغه مې کړه!
_هلک ښه دی.
د زرو د مور غږ مې واورېد، په ژړا کې يې وويل!
_د خدای روی ومنه، دورواغ خو به نه وايې؟
په زحمت پورته وختم، په اخيري زينه کې ګڼ لاسونه راوغځېدل، ماشوم يې زما له اوږې پورته کړ. له څا ووتم، څو کليوال ولاړ وو، زرو ته مې وکتل، کوچينی ورور يې په غېږ کې ټينګ نيولی و. دې او ماشوم دواړو ژړل....
بېرته کوټې ته لاړم، غاړه مې په څادر وچه کړه، د حاجي نواب غږ مې واورېد، غږی مې اورېده کړه، حاجي د خپل لمسي پر سر لاس ايښی و، له يوه کليواله يې په څا کې د ماشوم د لويدو کيسه اورېدله.
زرو په بېړه خپل ورور ور واخيست، په چوتره کې يې لمر ته لوخ لغړ ودراوه، وچې جامې يې ور واغوستې.
انګړ ته ډله ښځې راغلې، نارينه د باندې ووتل، ښځې چوترې ته ور وختې، د زرو له مور سره ودرېدې، يوه شېبه يې شکرونه وايستل، بېرته د باندې ووتې.
مازديګر مې کار بس کړ، شريف چای راووړ، عجيبه وه، د معمول خلاف دوې پراټې هم ورسره وې. ماشوم وار له واره په خوند وويل:
_يوه شامتوره مې بوخه راواړوله.

ومې ویل:
ـدا پراټې چا درکړې؟
ـخور مې.
غلی شو، یو دم یې وویل:
ـساخت (په لینده کې د ډبرې د ابښودو ځای) جوړولی شې؟
ومې خندل:
ـوبه یې ازمایم.
ماشوم منډه واخیسته، شیبه وروسته یې یو بوټ راووړ، ویې ویل:
ـچرم دی، ښه ساخت ترې راځي، نه؟
بوټ مې را واخیست، نوی و.
ومې ویل:
ـدا دې له کومه کو؟
ـد نیکه بوټ دی، ژمی یې په پښو کوي.
ومې خندل:
ـکه یې پوښتنه وکړه بیا؟
د ماشوم تندی تریو شو:
ـتر هغه وخته به یې هېر وي.
ومې ویل:
ـنوی بوټ مه خرابوه، د ساخت له پاره به یو بل څه پیدا کم.
د باندې مې وکتل، تر چوترې لاندې زړه چرمي څپلۍ پرته وه. ماشوم مې پسې ولېږه، څپلۍ یې راوړه، د رندې پر ژۍ مې چرم ترې واړاوه، ګلالي ساخت مې ورته جوړ کړ.

ماشوم لینده وتړله، کش یې کړه، په خوند یې وویل:
_اوس نو سم ټوپک شو.
شکېدلې څپلۍ یې وروا خیسته، له کوټې ووت.
له چوترې د زرو له غوسې ډک غږ راغی!
_چینجیه، زما په څپلۍ دې څه کړي؟
ورومې کتل، زرو په لاس کې شکېدلې څپلۍ نیولې وه.
جارو یې وروا خیسته، ماشوم په منډه نویو کوټو ته راغی، زما تر څنګ ودرېد.
په وره کې مې د زرو غږ واورېد:
_خدایکه رانه خلاص شې.
ورومې کتل، د زرو د ګلدارې لمنې څنډه ښکارېدله.
بوټ مې وروا چاوه، بوټ د وره له چوکاټ سره ولګېد.
ومې ویل:
_ورور دې له دې ساخت جوړ اوه.
بوټ ته سپین لاس وروغځېد، زرو په ټیټ غږ وویل:
_ودرې، نیکه به دې کار کوي.
یوه شېبه غلې وه، وروسته یې وویل:
_کوروداني، که ته نه وای، زما کوچینی ورور به چا له څا را ایست!
سرې وټوخل، طوطي ته یې وکتل، مرې سترګې یې ورته نیولې وي.
سرې په خوند وویل:
_ سهار چې کله له جوماته د کار ځای ته ورغلم، د ناولو جامو ترلې غوټه مې نه وه. د چایو په وخت کې مې له شریف څخه پوښتنه وکړه، ماشوم

وویل چې د جامو غوټه یې خور ور واخیسته، ماخستن یې پرېمینځلې،
اوس هم د کوټو تر شا پر وچو لښتو هوارې دي.
د لسو بجو ناشته حاجي نواب راوړه، چایجوشه، دسترخوان او ګیلاس
یې پر غولي کېښودل، څادر یې خلاص کړ، یو جوړ اوتو شوې جامې
پکې پرتې وې.
ویې ویل:
ـزرو ویل چې په غوټه کې د جامو اوتو خرابېږي، بس، چې دا خیرنې
شوې، شریف ته یې ورکړه چې کور ته یې یوسي او یو بل جوړ کالي درته
راوړي.
حاجي وټوخل، زما پر اوږه یې لاس کېښود ، په ټوخي کې یې وویل:
ـنجارې هسې یوه بانه ده، بس، خدای زما د لمسي د ژغورلو له پاره
رالېږلی وې.
غرمې ته مې سږه تبه شوه، سر او اوږو مې درد کاوه، د کار کولو سېکه نه
وه را پاتې.
یوه بجه شریف راغی، پتنوس یې کېښود ، ښوروا وه.،خو دوه ګولې مې
هم ونه خوړې.
شریف کاسې ته لاس ور وغځاوه، په ډکه خوله یې وویل:
ـترخه خو نه ده؟
ومې خندل:
ـنه.
ـنو بیا دې ولې تندی خولې دی؟
ومې ویل:

ـتبه مې ده.
شریف وویل:
ـد بایسکل ځنځیر لنډولی شې؟
ـهو.
تندی یې تریو شو:
ـله مکتبه راتلم، بایسکل ځنځیر واچاوه. نه کېده، تر کوره مې راکش کو.
ماشوم غلی شو، یودم یې وویل:
ـرایې ولم؟
ـڅه؟
ـبایسکل.
ومې ویل:
ـنه، اوس ناروغ یم.
ماشوم په بېړه له کوټې ووت. بېرته راغی، په لاس کې یې د ګولیو پاکټ نیولی و.
ومې ویل:
ـدا د څه له پاره دي؟
ـنه پوهېږم، زرو راکړې، ویل یې چې تبه پرې کوي.
یوه ګولۍ مې خولې ته واچوله، خو مازدیګر ته مې حال لا پسې بدتره شو، پښې مې مړې وې، سر مې ګرځېده، د ولاړېدو توان مې نه درلود.
یو وخت مې اوږه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، حاجي نواب مې سر ته ناست و، د څراغ په ژېړه رڼا کې یې د مخ ګونځې ژورې ښکارېدلې.

ښنګلې مې غولي ته اړم کړې، خو حاجي مې پر اوږو زور راووست، بېرته پرېوتم.
حاجي په خندا کې وویل:
ـکامرانه بچو، ماته خو ډېر پیاوړی ښکارېدې، خو یوې تبې را پرېیستې.
یو دم یې جدي څېره ونیوله.
ـوه د خدای بنده، چې تبه دې وه، ماته به دې څوک رالېږلي و، څه په ډاګ خو نه وې پروت. اوس مې هم په جومات کې تر سترګو نه شوې، خدایې دلته راغلم، په خوب کې دې زګیروي ختل.
حاجي چیغه کړه!
ـشریفه.
ماشوم له پتنا سه سره راغی.
حاجي وویل:
ـد شیدو چای یې درته پوخ کړی.
جیب ته یې لاس کړ:
ـها، دا ګولۍ به دې ښه کړي.
ګولۍ مې وخوړه.
حاجي ورو ولاړ شو، ګېلاس مې کېښود، لاسې ساعت ته مې وکتل، جومات ته د تګ له وخته درې ساعته تېر ول. په زحمت کېناستم، بوټونه مې په پښو کړل، درب شو، رڼا ولړزېده، دوړه د څراغ پر پلته راغله.
ورو مې کتل، د شریف پښو ته پلاستیکي فرش پروت و.
ماشوم وویل:

ـنیکه مې ویل چې تبه دې ده، نن شپه همدلته پرېوزه.
ماشوم د لرګي اره شوې وړې ټوټې په پښه ووهلې، فرش یې هوار کړ، بېرته له کوټې ووت. شېبه وروسته یې توشکه او بالښت راووړ، توشکه یې هواره کړه، کېناست، ویې ویل:
ـنو بایسکل پاتې شو؟
له چوترې د زرو غږ راغی!
ـشریفه!
ورومې کتل، زرو له ځراغ سره ولاړه وه.
شېبه وروسته مې د شریف غږ واورې:
ـدا کمپله نوې ده، په خاورو کې به سپېره شي.
زرو په ټیټ غږ وویل:
ـچینجیه، تا خو نه ده اخیستې.
ماشوم راغی، کمپله یې کېښوده، ویې ویل:
ـدا کمپله مې پلار له عربو راوړې ده.
پرېوتم، کمپله مې پر پښو راکش کړه. تر دې دمه مې دومره پسته کمپله نه وه لیدلې.
سهار مې د شریف غږ واورېد، سترګې مې رڼې کړې، لمر هسک ولاړ و.
ماشوم پتنوس کېښود، ماته یې وکتل، ویې ویل:
ـکمپله دې سپېره کړې ده.
پښو ته مې وکتل، د کمپلې پیخکه له پلاستیکي فرشه وتلې وه.
کیناستم، کمپله مې راټوله کړه.
ماشوم وویل:

ـدا کمپلې دولس دانې دي، ټول یو رنګ لري، موږ یې یواځې میلمنو ته ورووړو.
ومې ویل:
ـنو ماته مو ولې راوړه؟
ـخدای خبر، زرو راولېږله.
ورو ولاړ شوم، پښې مې سپکې وې، خو په اوږو کې مې لا مړ درد احساساوه.
بدنې مې راواخیسته، چوترې ته ووتم، مخ ته مې څو لپې اوبه ور واچولې، لستوڼې مې پرې راکش کړ. بېرته کوټې ته راغلم.
ماشوم په تریو تندي وویل:
ـاوس به مکتب ته په پښو ځم !
ومې خندل، ماشوم مې په رینچ او پلاس پسې ولېږه. پیاله مې راډکه کړه،
د ماشوم غږ مې واورېد:
ـبایسکل کوټې ته درولم؟
د باندې ووتم، د بایسکل ځنځیر مې خلاص کړ، یوه حلقه مې تر وایسته،
بېرته مې ور واچاوه.
ماشوم په خوند وویل:
ـسم شو؟
ـهو، خو لږ تېل غواړي.
ماشوم په بېړه کوټې ته ننوت. بېرته راغی، د شاړشمو له تېلو ډک بوتل یې راته ونیو. ځنځیر مې غوړ کړ، ماشوم وویل:
ـزه به یې کش وګورم.

پر بایسکل یې پښه واړوله، دوه ځله تر ښا راوګرځېد، ویې ویل:
ـبد نه دی، خو د پخوا غوندې کش نه لري.
بېرته د کار ځای ته راغلم، کمپله مې ټوله کړه، د لرګیو ځینو تختو صافېدا غوښته، چاره نه وه، په وچ زور مې ملا ورته وتړله.
مازدیګر مې د سطل کړنګ واورېد، ور ومې کتل، شریف و، ستمی یې خوت. سطل ته مې وکتل، له اوبو مړه تاوونه پورته کېدل.
ماشوم وویل:
ـد لامبلو له پاره مې درته راوړې.
منډه یې واخیسته، شېبه وروسته بېرته راغی، په لاس کې یې صابون او تولیا نیولې وه.
ومې ویل:
ـتودې اوبه دې ولې راوړې؟
ماشوم وویل:
ـزرو راکړې، ویل یې چې پاک کالي له لمبلو پرته مه اغونده.
ماشوم د باندې ووت.
تشناب ته ننوتم، دېوالونه یې خام ول، خو غولی سیمنټ شوی و. ولمبېدم، جامې مې بدلې کړې، ماښام جومات ته لاړم، تبه مې پرې وه، ولې مې هم درانه نه راته ایسېدل.
سړی غلی شو، طوطي ته یې وکتل، په تیاره کې سم نه ښکارېده.
د طوطي تر منبوکې یې ګوته لاندې کړه، طوطي ټوپ کړل، د سړي له ټټره وښوییده. سړي طوطي ور واخیست، د باندې ووت، پر یوه هواره

ډېره کېناست، پورته يې وکتل، د سپوږمۍ رڼا پر نږدې ستورو پرته وه،
خپ ښکارېدل، خو ازادو ستورو تېزه رڼا کوله.
يو دم يې وخندل، خوله يې اسمان ته ونيوله، چېغه يې کړه !
په غره کې د شغالانو کوکې پورته شوې.
سړي وخندل:
ـزه او زرو به ډېر وخت، ماښام تياره همدلته ناست وو، ستورو ته به مو
کتل. زرو به يودم ناره کړه، د هغې له نارې سره به د غره شغالانو کوکې
کړې، زرو به خندل، د شغالانو له انګولاوو به يې خوند اخيست.
سړي سره سا وايسته:
ـشغالان بختور دي، د زرو ناره يې اورېدلې وه.
ولاړ شو، طوطي يې ور واخيست، څو ګامه مخکې لاړ، له ونو لويدلې
وچ ښاخونه يې راټول کړل، بېرته هوارې ډبرې ته رواګرځېد، وچ واښه يې
تر لرګيو لاندې کړل، لايټر يې ورته ونيو، وچو وښو خوله واخيسته.
طوطي ته يې وکتل، په سترګو کې يې سره لمبه ښکاريدله.
سړي خپل لاسونه اور ته ونيول، ويې ويل:
ـزه او زرو په همدې وخت کې دلته راغلو، واوره د غرو له لمنو ټوله وه،
خو لا هم سوړ باد لګېده. موږ به دلته اور بلاوه، تر ډېره به ورته ناست
وو، انګار به مو غار ته ووړ.
سړي وټوخل، ټوخی يې تېز شو، له خولې يې لاړې راغلې، اوږد وغځېد،
لستوڼي يې پر خوله تېر کړ.
چوپه چوپتيا وه، کله کله به يوه کونګ ناره کړه.
سړي سره سا وايسته، ويې ويل:

ـدرې ، څلور ورځې ښه وم، خو یو ماښام بیا تبه راباندې راوګرځېده، د شپې لړزې ونیولم، سهار ته په جومات کې د مزدور سپین ږیرې تندی تریو و، ویل یې چې ټوله شپه دې زګیروي ختل....
تر غرمې مې ایله د یوې دروازې چوکاټ جوړ کړ، نه کېده، سبکه رانه ختلې وه. مبایل مې راواخیست، چارج نه و پکې پاتې.
دوه ځله مې د باندې وکتل، بایسکل نه ښکارېده، شریف لا له مکتبه نه و راغلی.
کېناستم، د زرو کوچنی ورور په چوتره ګرځېده، لمن یې ټوله نیولې وه، پرتوګ یې نه و اغوستی، ژامه یې خوځېدله....
ورغږ مې کړل. راغی، تر کړکۍ لاندې راته ودرېد، په لمن کې یې وچه ډوډۍ پرته وه.
تلیفون مې ورته ونیو، ومې ویل چې کورته یې یوسه، چارج یې کړه.
د زرو دوی د کور پر سر دوې شمسیانې ولاړې وې، برق یې درلود، پخوا مې هم مبایل د چارج له پاره شریف ته ورکړی و.
ماشوم وچې سترګې راته نیولې وې.
د زرو غږ مې واورېد:
ـنادره، مبایل راواخله.
ماشوم هماغسې ولاړ و.
ـزرو راغله، مبایل یې زما له ګوټو وایست. بېرته چوترې ته وخته، په وره کې یې مخ راواړاوه، کوټې ته ننوته.
مازدیګر ته بیا لړزې واخیستم، پلار ته مې تلیفون وکړ، را یاده یې کړه چې سهار وخته درځم.

ماخستن د سپین ږېرې د شکایت له لاسه د بوټو د ایستلو په ځای کې پرېووتم. سهار مې پلار راغی، ویې ویل چې ډاکټر ته لاړ شه، تر هغو مه راځه چې ښه شوی نه یې.

له شریفه مې خپلې جامې وغوښتې، لنډه شېبه وروسته یې تړلې غوټه راوړه، د کلاه په دروازه کې مې ورمېږ کوږ کړ، زرو په چوتره ولاړه وه. ماته یې کتل...

طوطې یودم کرېږې کړې، سړې ډبرې ته لاس ور وغځاوه، شاوخوا یې وکتل، ګیدړه غار ته نږدې ولاړه وه، سترګو یې سپینه رڼا کوله.

سړې ورو پلتۍ ووهلې، طوطې یې پر خپل ځنګانه کېناوه، ګیدړې ته یې وکتل، نه وه.

سړې د اور پر سر څو وچ لرګي کېښودل، لمبه تر وچو لرګو راوګرځېده. ورو یې وویل:

ـنیغ د ولسوالۍ بازار ته لاړم، ډاکټر له معایناتو پرته دوا راته ولیکله، د تبې علایم یې ملاریا ګڼله.

غرمه خپل کور ته راغلم، ټول کور مو یوه خیرنه کوټه، وړوکی دهلېز او تشناب و. نیغ کوټې ته ننوتم، پلار خپله بستره نه وه ټوله کړې، کاسه او پیاله ناولې پراته وو.

ښځې مې مړې وې، خو مجبوره وم، لومړی مې کوټه جارو کړه، بیا مې د ګاز پر ډبه د ناولو لوښو د پرېمینځلو له پاره اوبه کېښودې.

اوږد وغځېدم، تېرو یادونو ته لاړم، یو وخت به په همدې کوټه کې له مور، پلار او کوچني ورور سره ګډ ویدېدم، خو وروسته چې یو څه غټوکی شوم، د خوب له پاره به له مشر ورور سره جومات ته تلم.

د دروازې ټکېدا له تېرو يادونو راوايستم، ورغلم، ادکې ترور پر تندي ښکل کړم، ويې ويل چې ماشومانو کورته د راتګ په وخت ليدلی وې.
ادکه ترور عمر خوړلې ښځه وه، زموږ په ګاونډ کې اوسېدله، زما د مورکۍ له مرګه وروسته يې پر موږ پام وو، ځکه مې ادکه ترور بلله.
غرمه يې د شيدو چای او وچه ډوډۍ راوړل، را ياده يې کړه چې ناروغ يې، د شيدو تود چای به دې هډونه تاوده کړي.
تر ناوخته ويده وم، ماښام جومات ته لاړم، جمعه تېره وه، د جومات ملا په وره کې په مخه راغی، وار له واره يې راته وويل:
ـسور شوروي، جمه تېره شوه، ته اوس راغلې !
ملا سپين ږيری و، له شلو کالو راهيسته يې زموږ د کلي ملايي کوله، کليوال خوشاله ورنه ښکارېدل، ويل يې چې له نيستۍ سره سره سپېڅلی انسان دی، د ځمکې د حاصلاتو په وخت مو دومره نه ځوروي، تر اوسه درمند ته نه دی راغلی چې د غنمو تللو ته کيني، خرواروته وشمېرې او د غنمو د اندازې له مخې خپله برخه بېله کړي. خو له ما سره يې نه لګېده.
زه له رنګه سور وم، سور شوروي به يې بللم. لومړی يې زما خپل نوم راته اخيست، کامران، خو وروسته مې نوم بدل شو، سور شوروي. دا نوم پخوانۍ کيسه لري، يو وخت مې د کوچيني ورور تبه شوه، د څلورو ،پنځو کالو وو، په دوو ورځو کې يې د سرو غومبرو پر ځای هډوکي راوختل، پلار مې همدا ملا ورته راووست، ملا صيب مې د ورور تبه وچکۍ وبلله، ويې ويل چې د غزني د اولياوو په زور به يې زما دم ټک پټری کړي.

پلار مې له کوټې وایستم، خو شېبه وروسته یې بېرته راغږ کړل، پیسې یې راته ونیولې، ویې ویل چې د کلي له دوکانه درې اصیل چاقوګان راوړه.
دوکان ته مې منډه کړه، هغه وخت زړې پیسې وې، یو اصیل چاقو یې په اتیا زره اوغانۍ را بیه کړ.
د پلار په راکړو پیسو دوه چاقوګان کېدل، درېیم مې په پور واخیست. د کور دروازې ته له مشر ورور سره یو ځای ور ورسېدم، د هغه په لاس کې هم دوه چاقو ګان ول، رایاده یې کړه چې دا دوه پنځ ټکه چاقوګان یې له سردار خانه امانت راوړل.
کوټې ته ورغلو، د ملا صیب تر مخ یو چاقو او د پیازو د سپینولو زړه چاړه پرته وه.
چاقو مې وپېژاند، زما د پلار چاقو و، پلار به مې یواځې د نوکانو اخیستلو ته له صندوقه را ایست، ویل یې چې چاریکاري چاقو دی، ان د دروازې ځنځیر هم خوري.
ملا صیب شپږ چاقو ګان او یوه چاړه ور واخیسته، شونډې یې وخوځېدې، له چاقو ګانو ډک لاس یې خولې ته ور نږدې کړ، له چوف سره یې بیا څه وویل، وروسته یې زما پلار ته اشاره وکړه چې زوړ فرش ټول کړي.
ماشوم یې پر ساړه غولي پرې ایست، په هر چاقو یې یوه لیکه ترې راوایسته...
له کوټې د وتو په وخت کې یې ټول چاقوګان جیبونو ته واچول، چاړه یې په لاس کې وه، زما مور ته یې وویل چې کوټې ته به رڼا نه راځي او ماشوم

باید تر څلوېښتو ورځو له ساده چای او وچې ډوډۍ پرته بل څه ونه خوري.
د ملا صیب له تګ وروسته مې مور د کوټې په یوا ځینی دریڅه کې زوړ بالښت کېښود ، ورځ راباندې شپه شوه، د لاس ګوتې نه ښکارېدې. له چوترې مې د پلار غږ راغی، ور ووتم، د پلار تندی تریو و ، له مشر ورور سره مې له سردار خانه په پور د راوړو چاقوګانو په اړه غږېده.
مور مې دوه سطله راته ونیول، ویې ویل چې د کلي له کارېزه اوبه راوړه.
کارېز ته نری لار تللې وه، یو ځای ودرېدم، د لارې پر غاړه له شنې سپاندې زموږ د پیازو د چاړې ژۍ راوتلې وه.
چاړه مې کورته راوړه، پلار مې سپک کړم، د ملا صیب د خولې خبره یې راته وکړه، ویل یې چې دم مه بې تاثېره کوه، د دم چاقو او چاړه باید له کوره بهر تر خاورو لاندې شي.
پرچاړه مې د کور مخې ته خاورې واړولې.
په درېیم سهار مې مور چیغې کړې، په بېړه کوټې ته ورغلم، مور مې د خپل کوچني زوی سر پر خپل زنګانه ایښی و ، ژړل یې.
پلار او مشر ورور مې د نجارۍ دوکان ته تللي وو، مجبور شوم، ګاونډیانو ته مې چیغه ور ورسوله. راغلل، یوه د ماشوم نبض وکوت، ویل یې چې ساه یکې چلېږي.
بل کته شوې خره راوسته، نه مې هېرېږي، مور مې د خرې د کتې پر سر سره برستن وغوړوله.
کلیوالو زما ورور ځنځولی خرې ته ور پورته کړ. ما د خرې پړی ونیو ، خو یوه ځوان راته وویل چې ډاکټر لیرې دي، کوچنی یې، نه شې تلای.

وروور ته مې وکتل، سر يې پر برېستن لګولی و، د سترګو سپينوالي يې خړه پرده نيولې وه.
له کلي ووتم، پورته پراخه دښته پرته وه، د يوې سپرغې (د کارېز ځا) پر سر کېناستم، لمر تود و، د ارخېړکو (زرکو ته ورته يو ډول خړ مرغان چې په دښتو کې ګرځي) کوررړا ختنه.
کلي ته مې وکتل، په خړو کورونو کې د جومات مناره سپينه ښکارېدله.
غرمې ته يې زما وروور مړ راووړ ، دومره پوه شوم چې تر ډاکټره نه و رسېدلی.
په هدېره کې ملا صيب نصيحت کاوه، همدا يوه خبره يې ټينګه نيولې وه، ويل يې چې اجل په ډاکټرانو نه راګرځي.
شېبه وروسته هديره تشه شوه، د څلور کلن وروور پر سر مې څلور خرواره خاوره پرته وه.
د وروور پر قبر پرېوتم، د زړه له اخلاصه مې وژړل....
وروور مې کوچينی و، خوږې خبرې يې کولې، مچو يې په سخته راکوله، ويل يې چې مخ مې لندېږي، خو ما به په يوه ځل پنځه مچې ترې اخيستې، دواړه سره غومبري، تندی، زنه او د پزې څوکه.
د پزې د څوکې په مچو بې بې وخندل، په وړه ژبه به يې راته وويل:
_مردار خوره.
د وروور د مرګ په درېيمه د ولسوالی بازار ته لاړم، سودا مې اخيسته، په يوه دوکان کې مې شناخته چاقوګان وليدل، ورغلم، د ګوړې د ټوکری تر څنګ زما د پلارچاريکاري چاقو او د سردار خان دوه پنځه ټکه چاقوګان ايښي ول.

دوکاندار شناخته سړی و ، ډېر وخت به مې سودا په پور ترې وړه، رایاده یې کړه چې دا چاقوګان مې ستاسو د کلي له ملا صیبه واخیستل، نغدې مې ځلور نیم لکه ور وګڼلې.

مازدیګر جومات ته لاړم، ملا صیب ته مې د کلیوالو تر مخ وویل چې د دم چاقوګان مې په بازار کې ولیدل.

کلیوالو سپک کړم، ماخستن مې پلار یوه جانانه څپېړه راکړه، ویل یې چې په عالمانو پسې دومره لوی تور مه تړه.

بس، له هغې ورځې د ملا صیب راسره ولوېده. کامران په سور شوروي بدل شو.

سړي وتوخل، په سره انګارکې یې لښته ووهله، نیم سوځېدلی دوګن لرګی یې ترې لیرې کړ، شاوخوا یې وکتل، یوه پلنه اوږده تېږه یې راواخیسته، انګار یې پکې تول کړ، طوطي یې پر اوږه کېناوه ، انګار یې ور واخیست، غار ته ننوت.

د سړي پر غومبري څه ولګېدل، سترګې يې رڼې کړې، د طوطي ژبړه مښوکه وه.
سړی کېناست، ورمېږ يې کوږ کړ، د غار خوله ژبړې رڼا نيولې وه. ويې ويل:
_اه، لمر راختلی دی.
تر څنګ ايښې پلنې اوږدې تيږې ته يې وکتل، مړې اېرې پکې پرتې وې.
سړی ولاړ شو، له سپينو ليکو ډکه تيږه يې ښکل کړه، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
_د تګ وخت دی.
غرمه سيند ته ورسېد، ټوپک يې يوې تېږې ته ودراوه، له جېبه يې د ماهيانو چنګک راوايست، يوه ډبره يې واړوله، د چينګک پر څوکه پورې يې سور چينجی وپېيه. طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
_په تېزو اوبو کې چنګک سر ته راځي، ماهيان به په مړو اوبو کې پسې غواړي.
چنګک يې اوبو ته ورواچاوه، پر يوه هواره ډبره غلی کېناست.
نيم سات وروسته د سرو لمبو پر سر په لنده لښته درې پېيلې ماهيان تاوېدل.
سړي دوه ماهيان وخوړل، دريم يې د څادر په پيڅکه پورې وتاړه، ماسپښين په جونګړه کې خوب يووړ.
ماښام يې طوطي ور واخيست، د جونګړي په زينه کې کېناست، د زرو قبر ته يې وکتل، پاتې کيسه يې راواخيسته:

ـدرې ورځې ووتې، تبه مې نه پرې کېده، په څلورم سهار په زحمت ولاړ شوم، سر راباندې وګرځېد، پر مخامخ د بوال ورغلم، نور مې څه نه دي په یاد.
یو وخت مې د یوه ماشوم چیغې واورېدې، په سترګو مې زور راووست، سر ته مې د سپینې چپنې سړی ولاړ و، ستن (پېچکاري) یې ډکوله.
یوه هفته د غزني د ښار په ملکي شفاخانه کې وم، پلار مې ویل چې د ادکې ترور لمسي بې هوښه موندلی وې.
له شفاخانې نه د تګ په وخت ډاکټر راته وویل، چې له وجوده دې لا ملاریا سمه نه ده وتلې، له دوا سره به قوي خواړه خورې.
مازدیګر کورته راغلو، پلار مې راته وویل چې د حاجي نواب د کور د کارونو وخت تنګ و، نیمایي مې بل نجار ته په اجاره ورکړل.
سهار ته مې پلار د حاجي نواب کور ته لاړ، ادکې ترور راغله، د سپیلنیو له دودولو سره به یې پزه هم پورته کش کړه، ژړل یې.
غرمې ته مې اوبه تودې کړې، تړلې غوټه مې خلاصه کړه، د زرو په لاس اوتو شوې جامې مې راواخیستې، نه پوهېږم چې ولې! زړه مې نه غوښتل چې د جامو اوتو مات شي.
ماسپښین په دښته کې د سپېرغې پر سر کېناستم، په لومړي ځل مې د زرو خبره سترګو ته نېغه نېغه کېدله.
ښه شوم، خو د حاجي نواب کور مې بیا ونه لید، درې میاشتې وروسته مې په ذهن کې د زرو نوم هم نه و پاتې.

خوشاله وم، غم مې نه پېژاند ، تر مازدیګره به مې په دوکان کې نجاري کوله، بیا به د مکتب په میدان کې والیبال ته تلم، ونه مې ښه وه، په شوټ کې مې جوړه نه درلوده.
یوه ورځ مې په دوکان کې کارکاوه، زنګ راغی، نا اشنا نومره وه، زنګ د مبایل د شنې تنې له ټینګولو مخکې غلی شو.
مازدیګر مې والیبال کاوه، له دښتې سرې دوړې راغلې، ټولو منډه کړه، ما هم څادر راواخیست، ګنهو ونو ته ننوتم. ځای ښه و، دوړې یې له زوره ایستلې.
د دوړو ځپه تېره شوه، له ګنهو ونو راووتم، د والیبال په میدان کې هېڅوک نه و، د خپل کلي خواته مې مخه کړه، زنګ راغی، غرمنۍ نومره وه، مبایل مې غوږ ته ونیو، د پیالو کړنګ مې واورېد، تلیفون قطع شو.
زنګ مې ورته وواهه، ځواب یې نه راکاوه.
ماښام تیاره مې د کاربز په اوبو اودس وکړ، کلي ته مې وکتل، د ډېرو کورونو په دریځو کې ژېړه رڼا ښکارېدله، یونیم ځای به سپین ګروپ هم بل و.
همالته مې څادر هوار کړ، نیت ته مې شونډې جوړې کړې، تیلفون راغی، تر ډېره یې غږ نه کاوه، بیا مې ټيټه نرۍ ژړا واورېده، یوه ښځینه ژړغوني غږ راته وویل:
ــ زرو یم، له تا پرته مې مړه بوله.
لاس مې له غوږه ولوېد، پښې مې ولړزېدې، تلیفون مې بېرته غوږ ته ونیو، قطع و.
روان شوم، شېبه وروسته د کور دروازې ته ولاړ وم.

مخ ته مې سپينه رڼا راولوېده، سترګو ته مې لاس ونيو، پلار مې په وارخطايي وويل:
_کامرانه بچو، ښه يې؟
له مخه مې د لاسي بتۍ رڼا ليرې شوه، پلار مې تر مټ ونيولم، جټکه يې راکړه!
_جنګ دې کړی؟
ومې ويل:
_نه.
_نو ولې داسې سپېره يې، خولۍ او ټادر دې چېرته دي؟
روان شوم، پلار مې راپسې غږ کړ:
_چېرته؟
ومې ويل:
_خولۍ او ټادر راوړم.
پلار مې څه ونه ويل، ما يوازې په دروازه باندې د ځنځير د لوېدو غږ واورېد.
پر راغلي لار مخکې لاړم، سپينه خولۍ مې له سپېرو خاورو راپورته کړه، ټادر کاريز ته نږدې هماغسې هوار پروت و. همالته کېناستم. تليفون مې را وايست، نومره مې له سره وکتله، هماغه غرمنۍ نومره وه.
يودم مې وخندل، له ځان سره مې وويل:
_کوم ملګری به مې و، خپل ږغ به يې بدل کړی وي.
بېرته مې د زړه دريا ډېره شوه:
_نه، نو زړو يې څه پېژندله.

ماخستن تر ډېره خوب نه راته، دوه درې ځله مې راغلې نومره ووهله، تليفون بند و.

سهار له پلار سره د ولسوالي بازار ته لاړم، څټک خطا شو، اخ مې کړل، د مېخ پر ځای مې د خپل کيڼ لاس بټه ګوته وهلې وه.

پلار مې په بېړه راغی، زما ګوتې ته يې وکتل، په غوسه يې وويل:

_پکر (فکر) دې چېرې دی؟

پلار مې له خپل څادره يوه نری تراډه وايسته، خو وينه نه تکيه کېده، دواخانې ته ورغلم، زما پر ګوته يې سره دوا ووهله، سپينه ټوټه يې ترې تاو کړه.

بېرته د نجاري دوکان ته راغلم، پلار مې په سړه سينه وويل:

_کامرانه بچو، له تېر مابنامه سم نه راته ښکارې، رنګ دې هم ژېړ دی، بيا خو به ملاريا نه وي دربانديې راګرځېدلې؟

پلار ته مې ډاډ ورکړ چې ښه يم.

اره مې راواخيسته، پلار مې يودم زما لاس ونيو، چيغه يې کړه!

_پام، جوړ شوی چوکاټ دې اره کړ.

ارې ته مې وکتل، غاښونه يې په ښويه لرګي کې ننوتي و.

پلار مې پر اوږه لاس راکېښود، ويې ويل:

_ماته سم نه ښکارې، کورته لاړ شه.

ومې ويل:

_ښه يم.

پلار مې سروخوځاوه، سوان يې ور واخيست، د نجارۍ د دوکان په بل سر کې کېناست، سوان يې د ارې پخو غاښونوته ونيو.

د باندې ووتم، تر سړک واوښتم، ولاړ موټړ ته مې ډډه ووهله، مبايل مې غوږ ته ونيو ، د مقابل لوري ټيټ غږ مې واورېد:
_ښه يې؟
ومې ويل:
_څوک ياست؟
_زرو.
_دروغ وايې !
غږ يې ژړغونی شو:
_هو ، دروغ وايم.
تليفون وچونګېد ، قطع شو.
بيا مې په شنه بټنه ګوته کېښوده، زنګ ورته ، خو ځواب يې نه راکاوه.
ګام مې واخيست، د برک نيولو له تېرې کغا سره د مردارو اوبو لښتې ته ولوېدم.
چيغې شوې، خلک راغلل، يوه راپورته کړم، ورون مې درد کاوه.
د پلار چيغې مې واورېدې، د تونس موټړوان ته يې سوکان نيولي وو. تر خولې يې پوچ، پاش راوتل...خو موټړوان يوه خبره کوله، ويل يې چې زه نه يم ملامت، سړی يو ناڅاپه سړک ته راغی.
ورغلم، له موټړوانه مې بښنه وغوښته، پلار مې په حيرانۍ راته کتل...
د نجارۍ له دوکانه مې له اوبو ډکه شنه پلاستيکي بدنۍ راواخيسته، د باندې راووتم، اوبه مې پايڅې ته ونيولې، توره بويناکه ختهٔ يې ورسره يووړه.

د اوبو پر توره لیکه د پلار زاړه بوټونه ودرېدل، سر مې هسک کړ، پلار مې مجبوره کړم چې کورته لاړ شم.
پاو وروسته د ټیټې غونډۍ پر سر ولاړ وم، د بازار د سړک دواړو غاړو ته سپېره دوکانونه ښکارېدل، په ګنج (د ښاروېو د پلورلو ځای) کې نری برېبوکی تاوېدله.
له غونډۍ کښته شوم، په لمنه کې دوې تورې کېږدۍ ولاړې وې، څو وړو خیرنو ماشومانو په یوه کوچنی وري پسې منډې وهلې. وری او ماشومان تر کېږدۍ راګرځېدل....
د کلي په فصله کې مې ځانته پام شو، نه پوهېدم چې یونیم ساعت لار مې په څومره وخت کې وهلې وه.
پر یوه پوله کېناستم، پټي سپېره ول، یو ځای د تراکتور له سلنسره تورې لوخړې ختې، د منې کښت ته یې د غنمو د کرلو له پاره ځمکه اړوله.
زړه مې طاقت نه کاوه، مبایل مې غوږ ته ونیو، د یوه ماشوم اشنا غږ راغی:
_هلو، څوک یې؟
زړه مې غټ کړ:
_حاجي نواب غواړم.
ماشوم وویل:
_نیکه مې په کور کې نشته، دا نومره دې له کومه کړه؟
ښځینه ناره مې واورېده:
_چینجیه، زما مبایل دې ولې دراخیستی؟
تلیفون مې قطع کړ، د زړه ټکان مې ډېر شول، له شکه پرته زرو وه.

شېبه وروسته زنګ راغی، ښځینه ټیټ غږ وویل:
_اوس خو پوه شوې چې دروغ نه وایم، ته راباندې ګران یې.
تلیفون قطع شو.
_اه ! په اته ویشتو کالونو کې په لومړي ځل یوې نجلۍ راته وویل:
"ته راباندې ګران یې ".
زړه مې بې واره درېږده، خو دا ځل دا دربا بده نه راباندې لګېده، یو نری خوند مې ترې اخیست، ځان مهم راته ښکارېده، وړه خبره نه وه، یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران و.
سړی غلی شو، د زرو پر قبر یې خپله زنه ولګوله، ورو یې وخندل، څو ځله یې یوه خبره تکرار کړه:
یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران و، یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران... یو خوار نجار په....
یودم یې وخندل، بېرته یې تندی تریو شو، پر وړو ډبرو یې شونډې کېښنودې، سر یې پورته کړ، سړه سا یې وایسته:
_اه ! ژونده څه کانې دې وکړې.
پر قبر پرېووت، سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:
_ژوند مې بدل شو، نه کارخوند راکاوه او نه والیبال، له ډوډۍ به ژر ولاړېدم، تل به مې ګوښه ځای پسې غوښت. ژوندی سات به هغه و چې له زرو سره به مې په تلیفون کې خبرې کولې.
خو دا غږېدا ډېره نه وه، زرو وېرېدله چې څوک ورباندې پوه نه شي.
یو ځل مې د لیدو هیله ترې وکړه، خو د زرو خوښه نه وه. ویل یې چې کلي ته به نه راځي.

دوه ځله مې پلار لاس نیولی تر ښاره بوتلم، وینه یې معاینه کړه، ملاریا نه وم.
یوه ورځ یې په دوکان کې تر پایخې ونیولم، په اشاره یې وپوهولم چې کېنه.
پلار مې وویل:
_کامرانه بچو، څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هېڅ.
_ناروغ یې؟
_نه.
_پورورې؟
_نه.
_میین؟
زړه مې ولړزېد:
_نه.
پلار مې چیغه کړه!
نو یودم داسې څه ټکه درباندې راپرېوته؟ همدا اوس د ښوروا په کاسه کې وختې.
بوټ ته مې وکتل، په څوکه پورې یې لنده ډوډۍ سرېښ وه.
د خنګ قصاب راغی، په وره کې ودرېد، زما پلار ته یې وکتل، په ببره یې وویل:
_د کونډې زو، څه خبره ده، ناره دې تر بازار تېره شوه.

قصاب زما د پلار همزولی و، ټوکې یې سره لرلې.
پلار مې غلی و.
قصاب وخندل:
_نن خو دې سم د مینده پسه مخ نیولی دی، خیر، مخکې مې په یوه چاغ سخوندر چاړه تېره کړه، که کورته تلې، یو پاو غوښه درسره واخله.
قصاب بېرته خپل دوکان ته لاړ.
پلار مې وویل:
_ګوره بچو، دا څه موده مې دربندې پام دی، کار ته دې لاس نه ور تیتېږي، غلی یې، نه څه خورې، نه څه څښې، لمونځ دې هم پرېښی، ماته ووایه، که کوم غم لرې په ګډه به یې سپک کړو.
پلار مې د دوو زامنو مرګ لیدلی و، ځکه یې پر ما ډېر پام کاوه، ان په نوې زلمیتوب کې به چې کله په اوړی کې له پلار سره له دوکانه کورته تلم، سیوری یې راباندې کاوه، د لمر خوا به ده نیولې وه، خو دا غم مې نه شوای ورسره شریکولی.
په لنډ وخت کې مې پیاوړی وجود بې سېکه شو. اره، څټک او رنده درانه راته ایسېدل، له دوکانه به وختي وتم، دښتې او یوا ځیتوب ته به مې پناه وروړه.
منی تېر شو، د جدي په وروستیو کې واوره او ورېده. کار کم و، دوکان ته ډېر نه ورتلم.
یو سهار تلیفون راغی، زرو وه، په ژړا کې یې راته وویل چې د ترور سړی یې راغلی و، خپل زوی ته یې غواړي.

ټېکه نه راتله، د پلار تر راتګه مې صبر نه شوای کولای، په لوېشت واوره کې مې د ولسوالي بازار ته مخه کړه. بوټونه مې ټيټ وو ، واوره ور لوېده.

لس بجې دوکان ته ورسېدم، د پلار تر څنګ ودرېدم، راپام يې نه شو، پر يوه پرې شوې شلګون يې رابرټېپ ننبلاوه.

ومې ويل:

_کوژده کوم.

پلار مې سر پورته کړ، راوتلې سترګې يې له حيرانۍ ډکې وې. ولاړ شو.

مخامخ راته ودرېد ، ويې ويل:

_په سد يې؟

د کار پر مېز کېناستم، بوټ مې وايست، په جرابو پسې ننبتې واوره مې وځنډله.

ورو مې وويل:

_د حاجي نواب لور راته وغواړه.

پلار مې يواځې وخندل لاړ، په ټيم کې پرتو سکروټو ته يې لاسونه ونيول.

له دوکانه راووتم، د غونډۍ تر سره مې په يوه سا ځان ورساوه، ستوني ستغ پربوتم، مړه واوره مې په دواړو غوږونو ولګېده. سترګې مې پټې کړې. کاغ شو، په ببړه مې ور مېږ کوږ کړ، له سپينې ډبرې تور کارغه والوت.

کېناستم، په مړه ږيره پورې ننبتې واوره مې وځنډله. هارن مې واورېد، د غونډۍ په لمنه کې تونس موټر ولاړ و، کښېنته شوم، موټروان مې کليوال و، تر کوره تود ورسېدم.

مازدیگر مې پلار راغی، بخارۍ ته نږدې کېناست، وار له واره یې وویل:
ـ کامرانه بچو، نن دې څه چټیاټ ویل؟ چورتي دې کړم.
پلار ته مې وکتل، یخني یې د پزې څوکه سره کړې وه.
له چایجوشه مې پیاله ډکه کړه، په بخارۍ پسې مې یو بل لرګی پورې کړ. غلی کېناستم.
پلار مې د ګوړې ټوټه خولې ته واچوله، ویې ویل:
ـ ګوره بچو، پوهېږم چې ځوان یې، واده غواړې، خو له خپلې بړستنې سره به پښې غځوو.
پلار مې وټوخل، د کوټ له جېبه یې یو پاکټ ګولۍ را وایستې، یوه یې خولې ته واچوله، د چایو غوړپ یې پسې وکړ، سړه سا یې وایسته، ویې ویل:
ـ ګوره زویه! باور وکه چې زه هم له دې غلي کوره ستړی شوی یم، غواړم چې یوه ګلالۍ نږور ولرم، په کور کې مې د لمسیانو شور وي، یو څه مات کړي، یو څه توی کړي، وخاندي، وژاړي، د یوه پزه ور پاکه کم، بل مې ږېره کش کړي، دربیم مردکۍ رانه وغواړي، خو هر څه خپل ځای لري، بس، په خپل سیال او نسب کې یوه نجلۍ راوښیه، ځان به ګرو کم، تاته به ناوې راولم.
څه مې ونه ویل، ورځې ووتې، ځمکه توره شوه، د بادامو ونو سپین ګلان ونیول.
زړه مې ډاډه و، زرو راته وویل چې نیکه مې د ترور د زوی دوستي ونه منله.

خو اول ځړمونی مې بیا لینګي ورپېدل، د زرو پلار او تره راغلي وو، زرو یې په عربو کې یوه تربره ترې غوښته.
په هماغه ورځ مې بیا پلار ته ور یاده کړه چې زرو راته وغواړي، سپک یې کړم، خو ماته د پلار کمزوري معلومه وه، د خداي په ځمکه کې یې له ایرانه ورت (کرکه) کېده، نه و ملامت، ایران ته تللي ځوانان به لا معتاد راتلل او یا به یې جنازې راوړل کېدې.
پلار ته مې وویل:
_سمه ده، نو ایران ته ځم.
ځمکه ورباندې سره شوه، د شپې یې دوه ځله له خوبه راپورته کړم، ویل یې چې سم سړی یې، د لېونو پېښنی مه کوه.
خو زما یوه خبره وه. یا زرو، یا ایران.
پلار مې مجبور شو، یو کلیوال یې ورسره کړ او حاجي نواب ته په مرکه ورغلل.
کله چې بېرته راغی، کوټې ته ننوت، په چیغو چیغو یې وژړل.
تر ماخستنه یې یوه خبره هم ونه کړه، دا ځل یې زه سر ته کېناستم، پرتندي مې ښکل کړ، سترګې یې رنې شوې، ټوخي واخیست، په ټوخي کې یې وویل:
_زویه، سپک دې کړم، حاجي نواب د کلیوال تر مخ راته وویل چې یوه روپۍ سړی یې، بیا دې د پخوا ونه ګورم.
سهار مې زرو ته زنګ وواهه، خو تلیفون یې بند و.
دوې ورځې وروسته نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ژړل یې، رایاده یې کړه چې پلار مې خپېرې راته ونیولې، تیلفون یې رانه یووړ، سلامته ورځ یې

د غواوو په غوجله کې واچولم، ویل یې چې مرداره یې، د نجار له زوی سره دې لاره جوړه کړې وه.
ورځې ووتې، د زړه درزا مې ډېره شوه، په ولاړېدو کې به سر راباندې ګرځېده.
زرو تلیفون ونه کړ.
طاقت نه راته، یو ماخستن د زرو دوی کلي ته ورغلم، په تیاره کې د حاجي نواب تر کلا راتاو شوم، خو کلاه ته د ورننوتو لاره نه وه.
د ورځې به مې لس ځله د تلیفون شنه تنۍ ټینګه کړه، خو د زرو تلیفون بند و. بل سهار یوه نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ویل یې چې سبا بېګا ته یې مالګه (شیریني) وړي.
تلیفون قطع شو، خو پاو وروسته بیا زنګ راغی، زرو ژړل، ویې ویل چې د مورکانو دوا یې موندلې ده.
زړه مې خولې ته راغی، ورته ومې ویل، چې لېونتوب مه کوه. ته...
په خبره کې راولوېده، ویې ویل:
_زه درباندې ګرانه یم؟
_هو !
زرو یوه شېبه غلې وه، ما یې یواځې د ژړا غږ اورېده، وروسته یې په غریو کې وویل:
_ماخستن راشه او ما له دې ځایه بوځه.
ځای پر ځای کېناستم.
زرو وویل:
_وېرېدې؟

غلی وم.
ویې ویل:
ـ پوهېدم چې دومره زړه نه لرې. بس نو ، سهار به مې د جنازې خبر واورې.
چیغه مې کړه:
ـ دومره بې عقلي مه کوه.
په غریو کې یې وویل:
ـ سهار سپېده چاود ، پر بام د موږکانو له دوا سره درته ولاړه یم، د غزني په اولیاوو لو (قسم) درته کوم، که مې د ښتې لخوا د بجلۍ (لاسي بتۍ) رڼا ونه لیده، مړه مې بوله.
تلیفون قطع شو.
ټیکه نه راتله، دښتې ته ووتم، د سپرغي پر سر کېناستم، دښته شنه ښکارېده، لیرې د غونډۍ په لمنه کې تور وری څرېدل.
غرمه کورته راغلم، یوه هګۍ مې په غوړو کې ماته کړه، له ډوډۍ وروسته پرېوتم.
یو وخت مې اوږه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، پلار مې په غوسه و ، ویل یې چې ولې دوکان ته نه وې راغلی !
ټوله شپه مې په ویښه تېره کړه، کله کله به مې د پلار مخ ته لاسي بتۍ ور واچوله، ستوني ستغ پروت و، د تندي ګونځو یې سیوري درلودل.
سپینه ږېره یې تتر ته سیخه وه، سره راټوله او کږه ښکارېدله.
د شپې دوې بجې ولاړ شوم، په لومړي ځل مې د پلار جیبونه وپلټل، پیسې مې وشمېرلې، اتلس سوه افغانۍ وې.

کوټ مې واغوست، پټو مې تر ځان تاو کړ، د پلار مخ ته مې بتۍ ور واچوله، د ماشوم غوندې ورو ورو ساه یې اخیسته، غلی ویده و.
کېناستم، د پلار تندی مې ښکل کړ، زګېروی یې شو، اړخ یې بدل کړ. د پلار پښو ته ور وښویېدم، د هغه پر چاودو پښو مې شونډې کېښودې، پښې یې سړې وې. یوه شېبه مې د پلار مخ ته وکتل، د څېرې هره ګوښه یې د غمونو نښه وه.
پلار مې ډېر غمونه لیدلي وو. د طالبانو وخت و، مشر ورور مې ټوپک واخیست، د طالبانو له یوه ګروپ سره جنګ ته لاړ، میاشتې ووتې، درک یې مالوم نه شو. زه هغه وخت په دوولسم صنف کې وم، تر غرمې به مې درس وایه، وروسته به دوکان ته ورتلم.
د قوس میاشت وه، له امتحانه وروسته دوکان ته ورغلم، هېڅوک نه و، کتابچه مې کېښوده، ټیټه ژړا راغله، ور ومې کتل، د پلار سپېره لمن د لرګي له لویې تختې راوتلې وه، ورغلم، پلار مې د تختو په مینځ کې ناست و، ژړل یې...
د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، پلار مې په بېړه را وکتل، تر لاس یې کش کړم، په غېږ کې یې ټینګ ونیولم، ژړا یې زور واخیست.
وروسته غلی شو، خو اوښکې یې نه تم کېدې، زما غاړه به کله کله توده شوه، پوهېدم، د پلار اوښکې وې.
د ځنګ قصاب راغی، تر لاس یې ونیولم، دواړه د باندې ووتو، قصاب په ماته خوله رایاده کړه چې د خدای امر ومنه! مشر ورور دې پور پرې کړی.

پر ځړېدلي وروون ورغلم، خو د قصاب غبرګ لاسونه راوغځېدل، یو وخت مې سترګې رڼې کړې، دوکان له خلکو ډک وو، پلار مې توبې ایستلې، قصاب مخ ته سرې اوبه را اچولې.

یوه هفته ووته، د ورور مړی مې ونه لید..

پلار مې د طالبانو قوماندان ته ورغی، ځواب یې منفي و، ویل یې چې په اول خط کې جنګ دی، مړي نه شو را ایستلی....

په دوهمه ورځ مې پلار ته چا مشوره ورکړه چې په خپله دې د جنګ ساحې ته لاړ شي.

پلار مې قصاب ته ورغی، دوه سوه لکه شنې اوغانۍ یې په پور ترې راوړې.

مور مې حیرانه وه، خو پلار مې ورته وویل چې په وردګو کې یې د نجارې له پاره ارزانه لرګي موندلي دي.

سهار وختي له کوره راووتو، هغه وخت لاره خرابه وه، ماسپښین کابل ته ورسېدو. په کوټه سنګي کې مو یوه کوټه کرایه کړه، سهار وختي مو له سرای شمالي حرکت وکړ، د لارې دواړو غاړو ته زرګونه تاکونه اره شوي وو، ړنګ کورونه په لوګي تور ول، لسو بجو ته په اول خط کې وو.

د استالف د ولسوالۍ سوځېدلي کلي د جګړې لومړۍ کرښه وه.

د منطقي شناخته طالبان مو ومونډل، یوې زړې کوټې ته یې بوتلو، دېوال ته رنګارنګ وسلې ولاړې وې.

بخارۍ ته مو لاسونه ونیول، دوه شناخته طالبان زما دورور د مرګ شاهدان ول، ویل یې چې ټټر ته یې د راکټ مرمۍ سیخه شوه، تر نامه پورته نه و.

د شپې تر ناوخته مې د پلار سونګېدا اورېده، سپېده چاود نږدې ډزې شوې، لمر ختو ته کراري وه.
د ورځې مو ځینې نور کسان هم ولیدل چې د خپلو مړو په موندلو پسې راغلي ول. غرمې ته د سیمې څو سپین ږیري راغلل، د مړو له خپلوانو سره یې چنې ووهلې، سپین ږیرو ویل چې د خط هاغه غاړه وسلوال هر جسد په څلو ېښت لکه راکوي، دوی ته هم باید یو څه پاتې شي.
خبره خلاصه شوه، د هر مړي د راوړلو پر سر پنځوس لکه افغانۍ وټاکل شوې.
په دوهمه ورځ شپږ لاسي کراچۍ راغلې، ټولې له مړو بار وې، موږ هم په بېړه ورغلو، یخ وهلي جسدونه پراته ول.
سر مې وګرځېد، د ونې ښاخ مې ونیو.
دوه درې ځایه چیغې شوې، ځینو خلکو خپل مړي موندلي وو، خو زما د ورور جسد نه مالومېده.
یو ځای دوو کسانو یو بل ته خپېړې ونیولې، غږ یې راته، په یوه غوځ شوي لاس یې جنګ و، یوه ویل چې زما د ورور جسد ته وګوره، لاس یې نشته، تا راوړی، خو بل ویل چې نه، دا مې د زوی لاس دی، په کوچنیتوب کې کالدانه پرې راختلې وه، ړوند یې؟ نه وینې؟ پر مټ یې د کالداني نښه ده.
منډه مې کړه، کوټې ته ننوتم.
د جګړې په اول خط کې مو یوه هفته تېره کړه، د مړو سوداګرو څو ځله مړي راوړل، خو زما د ورور جسد یې ونه موند.

نا اميده کلي ته راغلو، خلک راغلل، مور مې خبره شوه، تر خولې يې زوروره ناره راووته، ځاې پر ځاى پربوته، مازديګر يې زما د کشر ورور تر ځنګ خاورې پرې واړولې.
پلار مې ناروغه شو، يودم يې په ملا کې کوږوالى راغى، نيغ نه شواى ګرځېدلاى.
سړى غلى شو، لستوڼى يې پر خپلو سترګو تېر کړ، پورته يې وکتل، سترګې يې سرې وې. سړه ساه يې وايسته:
_اه پلاره، په څومره بېوسۍ کې مې پرېښودې.
بېرته يې د زرو د قبر پر وړو تېږو خپله زنه ولګوله، ويې ويل:
پلار مې هماغسې پرېښود، د شپې دوې بجې له کوره ووتم، د باران واړه څاڅکي پر مخ ساړه لګېدل.
سات وروسته مې د زرو دوى کلي ته نږدې دمه ونيوله، له جيبه مې لاسي بتۍ را وايسته، مخکې لاړم، لاسي بتۍ مې څو ځله بله کړه، د حاجي نواب کور ته نږدې کېناستم.
د دروازې ورو کړپ مې واورېد، زرو راغله، ژړل يې، دواړه چوپه خوله روان شوو.
د الله اکبر ناره مو د ولسوالۍ په بازرا کې واورېده، دواړه د يوه تړلي دوکان ترمخ کېناستو، د دوکانو دروازې بندې وې، تړلو قصابيو ته سپي پراته ول، کله کله به له ليرې د چوکېدار ناره راغله:
_ها ها هاى، څوک يې؟ وينم دې.
زرو ته مې وکتل، پر زنګونو يې تړلې غوټه او د غوټې له پاسه خپل تندى ايښى و، ژړل يې...

یو سراچه موټر لنډ راتاو شو، د څراغونو ژېړه رڼا یې راباندې ولګېده،
بریک یې ونیو، ناره یې کړه !

_غزني (د غزني ښار) غزني !

موټر ته ور وختو، سات وروسته د غزني په ښار کې وو، د کابل اډې ته ورغلو، موټر تیار ول، نهه بجې کابل ته ورسېدو. نیغ پل محمود خان ته لاړو، کرولاوي او سراچې تر تورخمه تلې.

په سروبې کې ډوډۍ ته ودرېدو، خو زرو یوه ګوله هم ور پورته نه کړه، ورو، ورو یې ژړل...تر دې دمه یې یوه خبره هم نه وه کړې.

جلال اباد ته نږدې موټر پنجر شو، هوا ګرمه وه، د ونې سیورې ته کېناستو.

زرو ته مې وکتل، مخ یې پټ و، مازې زنه یې ښکارېدله، پر زنه یې رڼه اوښکه راځوړنده وه.

په لومړي ځل یې په خوابدي غږ وویل:

_چېرې ځو؟

ومې ویل:

_پېښور ته.

غلې وه.

ومې ویل:

_د تګ له پاره دوه ځایه لرو، یا نورستان یا پېښور. خو پېښور ښه راته ښکاري، هلته مې د یوه ملګري کور دی، د ورور غوندې راته ایسي، څه وخت به په پېښور کې تېر کو، بیا به په بل ځای پسې غواړو.

زرو تړلې غوټه خلاصه کړه،له قات شوي ټکري يې بنډل پيسې راوايستې، ويې ويل:
_ها ! دا به دې په کار شي.
مجبور وم، د پلار له اتلس سوه افغانيو ، پنځه سوه راپاتې وې.
له بنډله مې پنځه زرګونه رابېل کړل، پاتې پيسې مې زرو ته ونيولې.
په غريو کې يې وويل:
_درسره دې وي.
ومې ويل:
_د پېښور پوليس نه دې در مالوم، له سرې پوستکی باسي.
زرو څه ونه ويل، پيسې يې په غوټه کې کېښودې.
مازديګر تورخم ته ورسېدو، افغانۍ مې کلدارې کړې، تر څنځير واوښتو، دوو پوليسو راته کتل، خو څه يې ونه ويل.
په کارخانو کې يې موټر ودراوه، يوه پوليس دروازه خلاصه کړه، په لسو، دولسو مساپرو کې يې وار له واره ماته وويل:
_له کومه راغلې.
ومې ويل:
_له کابله.
_پاسپورټ لرې؟
_نه.
_را کوز شه.
له موټره کښته شوم، زرو هم راپسې راغله.
پوليس د موټر بانټ پر لرګي وواهه، چيغه يې کړه !

ـځه نو ، ځه له ولاړ یې.
موټروان راکښته شو ، کرایه یې رانه یووړه.
پولیس تر لستوني ونیولم، ویې ویل:
ـافسر له ورځو.
تر سړک واوښتو ، تک تور برېتور افسر پر څوکۍ ناست و ، د شیدو له
چایه ډکه، وړه ، خیرنه پیاله یې په لاس کې وه.
پولیس زما لستوڼی پرېښود ، ناست سړي ته یې وویل:
ـسر (صیب) ! له دې ماجر سره کاغذونه نیشته .
ناست افسر ولاړ شو ، مخامخ راته ودرېد ، په ډېر غرېږ یې وویل:
ـوه هلکه، دهشتګر شانتې ښکارې.
ومې ویل:
ـصیب ! خوار نجار یم، دلته مې ناروغان راوستي.
زرو ته یې وکتل، په ملنډو یې وویل:
ـدا خو هوکه ناروغه نه ښکاري.
جیب ته مې لاس کړ، دوه سوه کلداري مې ورته ونیولې.
افسر یواځې وخندل، بېرته پر څوکۍ کېناست.
زرو ته مې وکتل، لړزې اخیستې وه.....
برېتور افسر وویل:
ـمړه، څرمن دې د ازبکانو په څېر سره ښکاري، د ازبکستان دهشتګر
خو به نه یې؟
تذکره مې ورته ونیوله.
تذکره یې ور واخیسته ، پرته له دې چې ورته وګوري، پر مېز یې کېښوده.

ویې ویل:
ـ دا نجلۍ دې څه ده؟
زړه مې ولړزېد:
ـ خپله.
چیغه یې کړه؟
ـ څه دې کېږي ! خور؟
ـ نه.
کېناست، تذکره یې ورواخیسته، خپلو سترګو ته یې ونیوله، ویې ویل:
ـ وه نجلۍ، دېخوا راشه.
زرو په لړزېدلو ګانومو ور نږدې شوه.
برېتور افسر وویل:
ـ دا هلک څه نومېږي؟
زرو په مات، ګوډ غږ وویل:
ـ کا، کامران.
د والد نوم یې څه دی؟
ـ څه؟
ـ د پلار نوم؟
زرو ماته وکتل، په لومړي ځل یې څېره تر تندي پورې لوڅه وه، سترګې یې وبرېږې نیولې وې....
د پولیسو افسر وویل:
ـ ښه نو، پته ولګېده، نجلۍ دې راتښتولې ده.
یودم یې چیغه کړه !

ـدا دواړه تاښې له بوځئ.
مخې ته يې ودربدم، دوه زرګونه مې ورته ونيول، زارۍ مې ورته وکړې،
خو بريتور افسر پر څوکۍ ناست و، تنده يې تروه وه.
بل پوليس تر مټ ونيولم، په غوسه يې وويل:
ـهله نو پاڅه!
د زرو ژړغونی غږ مې واورېد:
ـد خدای روی ومنئ، تاسو به هم خور او مور لری.
برېتور افسر ولاړ شو، تر زرو راوګرځېد، په ملنډو يې وويل:
ـخو زما مور او خور ستا شانتې مردارې نه دي چې له پردي سړي سره وتښتي.
په سترګو مې تياره راغله، برېتور افسر مې تر ګرېوان ونيو، دوو نورو پوليسانو منډه راواخيسته، پر ژامه مې کلک سوک وخوړ، ځای پر ځای کېناستم.
خلک راته ودرېدل، خو افسر چيغه کړه!
ـهله شابه، شور مه کوئ، دهشتګر دی، له تومانچې سره مو نيولی.
وېرېدلي خلک په خپله مخه لاړل.
افسر د خپل کميس غاړه سمه کړه، مخامخ راته کېناست، ويې ويل:
ـتاته پته شته ده چې زموږ په ايين (قانون) کې د پوليس وردی (دريشي) ته لاس اچول څو کاله جيل لري؟
غلی وم.
ورو يې وويل!
ـښځه دې هم راتښتولې، پاتې ژوند به په جيل کې تېر کړې.

چيغه يې کړه:
_تاښې له يې بوځئ. کېس (دوسيه) ورله واچوئ.
زرو رامخته شوه، له غاړې يې غاړکۍ را خلاصه کړه، پر مېز يې کېښوده.
پوليسو يوبل ته وکتل، يوه غاړکۍ ور واخيسته، د غاړکۍ پر يوه ځای يې غاښونه ټينګ کړل.
سترګې يې وځلېدې:
_سوچه سونا (سره زر) دي.
برېتور افسر په بېړه شاوخوا وکتل، غاړکۍ يې په جېب کې واچوله، يودم يې وخندل:
_مړه ماجره، تر تا خو هوکه زما دا خورکۍ هوښياره ده.
خپلو ملګرو ته يې وکتل، چيغه يې کړه:
_هلۍ ! څه له ګورئ ! سترګې مو نيشته، مېلمنو له دود پتې (د شيدو چای) راوړئ.
ومې ويل:
_نه يې څښو.
_ښه نو، شابه، ځئ !
روان شوو، يوه پوليس راپسې غږ کړل:
_د لاين په ګاډو کې لاړ شئ. ټکسي ډېرې روپۍ درله وړي.
تر يوه ځايه پلي لاړو، زرو ژړل. له هغې مې غوټه را واخيسته، يوې ټکسي ته مې لاس وښوراوه، مانښام تياره د مهاجرو يوه کيمپ ته

ورسېدو. د ملګري کور ته مې يو ځل پخوا هم ورغلی وم، نانوايي يې ښه نښه وه، په اسانۍ مې وموند.
ملګري مې له خلاص زړه غېږ راکړه، يوه وړه نجلۍ راغله، زرو يې د کور کوټو ته بوتله، زه هم مهمانخانې ته ور وختم.
ډله کسان ناست وو، ملګري مې راته وويل چې دا يې د ورور مېلمانه دي.
ملګري مې دوکانداري کوله، خو ورونو يې په پاکستان کې درسونه ويلي وو، په انګليسي ښه پوهېدل او په وطن کې يې وظيفې لرلې.
يو يې د فوايد عامې په وزارت کې انجنير و، بل يې په کمپيوټر کې وړې وه، په کندز کې يې له يوې موسسې ډالري تنخوا اخيسته.
ملګري مې ناست مېلمانه راته معرفي کړل، ټول اووه کسه وو، دوه ورونه له جرمني راغلي ول، څلورو نورو لوړې زده کړې درلودې، په پېښور کې اوسېدل، خو کارونه يې په وطن کې وو. يا يې په حکومت کې وظيفه درلوده او يا يې له موسسو سره کار کاوه.
پاتې په عمر پوخ سړی له رنګه خړ ښکارېده، بې واره يې ټوخل، د کابل له سروبي څخه د تداوۍ له پاره پېښور ته راغلی و.
له ډوډۍ وروسته جومات ته لاړو، کتارونه سم شول، دواړو غاړو تر پايځو کشولم، ويل يې چې پښې دې ارتې ونيسه، که نه نو تر مينځ مو شيطان تېرېږي.
د چايو په وخت کې له جرمني راغلي سړي د جرمني کيسې راواخيستې، ويې ويل چې ژوند ستړی دی، زه د تيلو په يوه پمپ کې کار کوم، ميرمن مې مازديګر څلور بجې يوې مغازې ته ځي، ډېر نه سره وينو، د شپې

دولس بجې چې کورته راشي، زه ویده یم، دوی لوښې مې پوهنتون وایي،
زوی مې په اتم صنف کې دی.
وروسته سیاسي بحث تود شو، ټولو افغان حکومت ته د کوپر په سترګه
کتل، جهاد او مهاجرت یې فرض ګڼانه.
ما او کلیوال سړي یو اځې د دوی خبرې اورېدلې.
مېلمانه ناوخته خپلو کورونو ته لاړل، زه او کلیوال سړی پاته شوو.
ملګری مې له یو جګ اوبو سره راغی، په ګیله من انداز یې راته وویل:
_ناځوانه یې! نه دې کوژدې ته خبر کړو او نه هم واده ته. هر څه دې پټ تېر
کړل.
غلی وم.
ملګري مې وویل:
_ورېنداره ناروغه ده؟
مخکې تر دې چې څه ووایم، ویې ویل:
_زړه مه خوره، سهار به یې تر ټولو تکړه ډاکټر ته بوځو.
کوربه ګروپ مړ کړ او له کوټې ووت.
ګرمي وه، په یوه څادر کې پرېوتم.
کلیوال هم اوږد وغځېد، تر ډېرو یې زګیروی و، وروسته یې په ټیټ غږ
وویل:
_توبه خدایه! ښځه، مېړه او پېغلې لوښې یې د کوپر په وطن کې اوسي،
یو بل نه سرهویني، خو په خپل وطن کې جهاد روا بولي، یو څه نسبي
کراري یې هم نه راباندې لورېږي... نور په خپل وطن کې له خپل حکومته

ډالري تنخوااخلي، خو حکومت کوپر ورته ښکاري، توف ! په کومه کاسه کې یې چې خوري، متیازې هم پکې کوي.
بېرته یې زګېروی شو....
سترې وم، د سهار تر لمانځه په ځان نه وم پوهېدلی.
د لمر ختلو په وخت کې مې ملګری راغی، دستار خوان، پیالې او پتنوس یې کېښودل، خو تنده یې تروه وه، تر پایه یې یوه خبره هم ونه کړه.
له دروازې مې د زرو ژړغونی غږ واورېد:
_اې ! راووځه !
په بېړه مې څادر راواخیست، د باندې ووتم. زرو له غوټې سره ولاړه وه، له سترګو یې مړې اوښکې څڅېدلې.
ومې پوښتل:
_څه خبره ده؟
د زرو ژړا زرو واخیست:
_له دې ځایه ځو.
_ولې؟
_دا خلک وایي چې ته مرداره یې !
په لومړي ځل مې د هغې سر پر خپل ټټر پورې ولګاوه، بغور (غومبری) یې تود و، ژړل یې....
غوټه مې ترې واخیسته، له کوره ووتو.
ساعت وروسته د قصه خوانې په بازار کې وو. یوه پې، سي، او مې ومونده، له جیبه مې وړه کتابچه را وایسته، د یوه ملګري نومره مې

ووهله، په تليفوني شبکه کې په اردو ژبه د يوې نجلۍ ثبت شوی غږ
راغی، دومره پوه شوم چې دا نومره بنده ده.
بې هدفه روان شوو، يوې کوڅې ته ننوتو، زرو ته مې وکتل، سترې
ښکاريدله، پر خولې شوې تندې پورې يې تور وېښته سرېښ ول.
د يوې وړې هديرې پر غاړه د ګڼو ونو سيورې ته کېناستو.
چوپه چوپتيا وه، کله کله به له مخامخ واړه جوماته په يوه غږ د قران
شريف تلاوت راغی.
زرو په غريو کې وويل:
_هېڅ مې هم نه دې ورته ويلې، خو پوه شوه.
ومې ويل:
_څوک؟ په څه؟
سړه سايې وايسته:
_د ملګرې مور دې اول ښه وه، فکر يې کړی و چې زه ستا کډه يم، خو
وروسته شک ور ولوېد، پوښتنې يې شروع کړې، پو شوه، سهار يې راته
وويل چې که مرداره نه وای، له پردې سړي سره به نه را تښتېدې.
غلې شوه، سر يې پر زنګنو ولګاوه.
جومات ته مې وکتل، ومې ويل:
_له دې خبرو بايد خلاص شو.
ښغ يې راته وکتل، په غومبرو کې يې سرخې پيدا شوه، سر يې وخوځېد.
له سترګو يې پوه شوم چې زما د خبرې په مانا پوهېدلې ده.
جومات ته ورغلم، ملاصيب ماشومانو ته قران شريف وايه. يوه شېبه
ودرېدم، د ملا راپام شو، راغی، ورته ومې ويل چې نکاح تړم.

ملا په حیرانۍ راته وکتل، د هدیرې خواته مې اشاره وکړه، زرو د ونې سیورې ته ناسته وه.
ملا وویل:
ـمړه، خپل، پردي لرې، که اچانک (هسې) راغلې یاست؟
غلی وم.
ملا وخندل:
ـاچها (ښه)، ټیک ده، په شرعه کې عیب نیشته، هله نو، مړه، څه خواړه ماړه خو راوړه، شاهدان به زه درله پیدا کم.
روان شوم، ملا په خندا راپسې غږ کړ:
ـخو ګوره، لږ نوره خرچه مرچه هم دربانديې راځي.
دوکان نږدې و، کولچې، کیک او نور خواړه مې راواخیستل. زرو ته راغلم، هغه مې تر لاس ونیوله، د جومات په چوتره کې کېناستو.
ملا دوه له عمره غټ طالبان راوستل، نکاح ساده وه، د منلو او نه منلو نخرې یې نه درلودې، دواړو (هو) کړه. کولچې او نور خواړه پر وړو طالبانو ووېشل شول، دوولس سوه کلدارې یې شیرینې یوړه. خلاص! له جوماته راووتو.
یوه هوټل ته ورغلو، د کرايې کوټې یې درلودې، خو پاسپورټونه شرط ول. بل ادرس مې وموند، کوټه یې نه راکوله، خو د پیسو ډېرېدا چوپه خوله کړ.
کیلې مې ترې واخیسته، په کوټه کې دوه نفره کټ و، خو زرو پر څمکه پربوته، د شپې تر ناوخته یې ژړل.

سهار وختي د موټرو اډې ته راغلو، اته بجې په جلال اباد کې وو، ماښام د نورستان مرکز ته ورسېدو.
ښار کوچنی و، د ترور کور مې په يوه تليفون وموند. ورغلو، ترور مې غېږ راکړه، خو زرو ته يې په کرکه وکتل، مخامخ يې ورته وويل چې زما وراره دې په بدۍ اخته کړ.
ماخستن مې د ترور خاوند راغی، سترې مشې يې سره وه، له خبرو يې وپوهېدم چې زما او د زرو د تېښتې خبره چا په تليفون کې ورته کړې وه.
تر ډېرې وروسته يې نصيحت راواخيست، ويل يې چې له دې نجلۍ تېر شه.
لنډ مې وپوهاوه، چې خبره خلاصه ده، له زرو سره مې واده کړی.
د ترور خاوند مې نجاري کوله، شپږ کاله مخکې نورستان ته په کار پسې راغلی و، همدلته يې نجاري وموندله، کار يې ښه و، کور يې ور وغوښت، پاخه يې واړول.
دوی په يوه کرايي کور کې اوسېدل، کور تنګ و، درې کوټې يې درلودې، دروازې ته نږدې کوټه يې د ميلمنو کوټه بلله. په پاتې دوو کوټو کې مې ترور او د هغې مشر زوی ته تازه راواده کړې ناوې اوسېدله.
ترور مې له عمره پخه ښځه وه، درې زامن يې درلودل، مشر يې په جلال اباد کې پوهنتون وايه، دوه نور يې په دوولسم صنف کې ول.
زه به د ميلمنو په کوټه کې له دوو ترور زيانو سره ويدېدم. دوی به له خپل پلار سره ماښام تياره کور ته راتلل، تر غرمې يې مکتب وايه، پاتې وخت به د نجارۍ په دوکان کې ول.

په دوو ورځو کې مې زرو ونه لېده، کورته نه ورتلم، له تازه راواده کړې ناوې حيا راته درېده. بس، يواځې يو ځل د باندې ووتم، ټوټه مې واخيسته، خياط ته مې وويل چې همدا يو جوړ جامې لرم، تر ماښامه يې راته وګنډه.
د بر وخت به مې د کتابونو په لوستلو تېراوه، په کوټه کې وړه الماری وه، ګڼ کتابونه پکې ايښي ول. پر دېوال ښکاري ټوپک له چرمې کاش سره راځړېده. له ښکاری به مې کله کله په کاش کې ټومبلي کارتوس شمېرل. پوره لس داني ول.
يواځېتوب مې زړه خوړ، په درېيمه ورځ د ترور له خاوند سره د نجاري دوکان ته لاړم، تر غرمې مې کار وکړ، ستړی شوم، د ځنګله د چهارتراشو تراشلو زور غوښت. خو په دوهمه ورځ مې لاس سم چلېده، تر ماښامه مې سلامت ور جوړ کړ.
په پنځمه ورځ مې د ترور يو زوی کارته نه راغی، ورور يې ويل چې ناروغه و.
مازديګر مې په سر درد شول، کورته وخته لاړم. د ميلمنو په کوټه کې پرېوتم، ترور مې چای راووړ، ستړې وه، ويل يې چې ټوله ورځ يې جامې پرېمينځلې.
بېرته له کوټې ووته.
زرو راغله، ژړل يې.
په بېړه مې وويل:
ـ ولې؟
هماغسې يې ژړل...

ومې ويل:
_ترور مې څه درته ويلي دي؟
_نه.
_ناوې يې؟
_نه
_نو څه ټکه راپرېوتې ده؟
ژړا يې زور ونيو:
_له دې ځايه ځو.
ومې ويل:
_څه خبره ده؟
_نه شم درته ويلی.
تر مټ مې ونيوله:
_سپينه خبره وکه.
سر يې وځړېد:
_ترور او د ترور ناوې دې په حويلۍ کې جامې مينځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غېږ يې رانه وګرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ويل چې له کوټې ووځه، که نه نو چيغې وهم.
ګرندي ګامونه يې واخيستل، خو په وره کې يې نوک ونيو، راته ويې ويل، چې دومره ځان پاک پاک مه ښيه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.
په زړه مې اور بل شو، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ويل:
_سمه ده، خو بس، دا يوه شپه صبر وکه، سهار په خره به له دې ځايه ځو.

ماخستن مې د ترور زوې ونه لید ، ورور يې ويل چې نن شپه نه راځي، د يوه ملګري ميلمه دی. سهار په خړه مې ټوپک راواخيست، د کوټې په وره کې کيناستم.
سړی غلی شو، سره سا يې وايسته، طوطي يې ور واخيست، کوټې ته ننوت.

(۷)

سړي سترګې رنې کړې، طوطي ته يې وکتل، پر ځنګ ړنګ و. ور وښوييد، لاس يې ور ووړ، د طوطي غاړه کږه شوه.
سړی کېناست، د طوطي سترګو ته يې ور پو کړل، د سترګو خړه پرده يې يوې خواته لاړه. جام يې ور واخيست، د طوطي په خوله کې يې څو څاڅکي اوبه وڅڅولې. د باندې ووت، طوطي يې پر شنو وښو کېناوه.
طوطي هماغسې کږه غاړه نيولې وه.
شېبه وروسته يې طوطي ور واخيست، سيند ته کښته شو. ډبرې يې واړولې، سور چينجی يې ومونډ، خو طوطي خپله مښوکه ور ټيټه نه کړه.

سړی پر یوه لویه ډبره کېناست، طوطي يې خپلو سترګو ته ونيو، په خواره خوله يې وويل:
_خير دی، مه مره !
ويې ټوخل، خولې ته يې لاس ونيو، غروي ته يې وکتل، د وینو سره څاڅکي پرې ښکارېدل.
سړي خپل لاس په اوبو کې وواهه، بېرته پر ډبره کېناست، غريو واخيست:
_د زرو کيسه به چاته کوم.
سړي پورته وکتل، د سهارني لمر وړانګې مخامخ شنه غره ته سيخې وې، ونو ژېړه لمبه کوله.
سر يې وخوځېد، طوطي ته يې وکتل، په خوند يې وويل:
_ښه دې وکړل، چينجي به دې سترګې رڼې کړي.
طوطي يې ور واخيست، غره ته وخوت، تر ونې لاندې يې د تېر کال لوېدلي چهارمغز ور ټول کړل، ډبره يې ورته ونيوله، په ډکه خوله يې وويل:
_اوړی ښه و. رنګارنګ ميوې پيداکېدلې، خو ژمی مې ټول د ماهيانو په غوښو تېر کړ. پوهېږې ! زررو مختلف سابه پېژندل، زما يې يواځې د دوو دريو نومونه زده دي، سارمی، شلخي، شپږې، بس، همدومره.
يودم ولاړ شو، څو ګامه يې واخيستل، له ځمکې يې په ختو لړلې شين کوچنۍ کاغذ ورپورته کړ، شونډې يې پرې کېښودې، بېرته خپل ځای ته راغی، خپله بټه ګوته يې پر کاغذ تېره کړه،ويې ويل:
_د زرو همدا ژاولې خوښېدلې، غره ته مې سلامت کارتن ورته راوړ.

غلی شو، سوړ اسویلی یې وایست:
ـاه ! پر دې کاغذ د زرو ګوتې لګېدلې دي.
اوږد وغځېد، سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:
ـد ترور له کوره خړ سهار را ووتو، د بازار شمال لور ته غځېدلې دره مو په مخه ورکړه. ځای ځای به د غره په ډډه کې څو کورونه په مخه راغلل، څومره چې به پورته تلو، ونې ډېرېدلې.
یو ځای کېناستو، زرو وویل:
ـچېرته ځو؟
ومې ویل:
ـنه پوهېږم.
تر ډېره غلی وه، بیا یې په غریو کې وویل:
ـداسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟
غرمه یوه کوچیني کلي ته ورسېدو. زرو د سیند پر غاړه راته کېناسته. د کلي دوکان ته ورغلم، د دیارلسو سوو افغانیو پاکټي کېک، بیسکیټ، جوس، شیدې ... یو چاقو، د لاسي بتۍ بېطرۍ او دوه سګریټ لایټره مې واخیستل.
مازدیګر مې د ونو په مینځ کې اور بل کړ، نږدې کلی مو دوه، دوه نیم ساعته مخکې پرېښی و.
زرو ته مې وکتل، غلې ناسته وه، په سترګو کې یې د اور لمبه ښکارېدله. ورغلم، تر څنګ یې کېناستم، په خوابدي غږ یې وویل:
ـپه کور کې به څه حال وي؟
ومې ویل:

ـ نور په دې خبرو پسې مه ګرځه.
غلې وه.
ومې ويل:
ـپښيمانه يې؟
سر يې زما پر اوږه کېښود:
ـنه.
د زرو پښو ته مې وکتل، د ښۍ پښې پر بته ګوته راختلې تڼاکه يې چاودلې وه.
له خپل څادره مې وره ريتاړه وايسته، ګوته مې ور وتړله.
د هغې پلاستيکي څپلکو ته مې وکتل، ومې ويل:
ـپام مې نه و، که نه په دوکان کې زنانه بوټ هم خرڅېدل.
زرو څه ونه ويل.
ماخستن مې پر اور څو نور وچ لرګي کېښودل، زرو ته مې وکتل، سر يې پر تړلې غوټه ايښی و، يوه خوا مخ او لوڅه غاړه يې رڼا ته سيخ ول، ښکلې ښکارېدله.
ورغلم، تر څنګ يې پرېوتم، څه يې ونه ويل.
پورته مې وکتل، په ګڼو پاڼو کې يو نيم ستوری ځلېده. ورمېږ مې کوږ کړ، زرو ستوني ستغ پرته وه، سترګې يې پټې وې.
پراړخ را واوښتم، ښی لاس مې د هغې پر ټټر کېښود، زګيروی يې شو.
کينه څنګله مې ځمکې ته سيخه کړه، مخ مې ور نږدې کړ، پر شونډو مې توده ساه ولګېده.

زرو یو دم سترګې رنې کړې، پورې یې وهلم، په ټکرې کې یې ځان وپېچه
کېناسته. تېزه تېزه ساه یې وهله، اور ته یې وچې سترګې نیولې وې.
ولاړ شوم، د اور بلې غاړې ته مې د ټوپک پر کنداغ سر ولګاوه، څادر
مې په سترګو راکش کړ.
پاو ووت، زرو ورو ورو ژړل...وروسته راغله، زما تر څنګ کېناسته، په
ژړغوني غږ یې وویل:
_خفه شوې؟
غلی وم.
پر تندي یې لاس راکېښود.
ومې ویل:
_خو ما او تا واده کړی، ته...
په خبره کې راولوېده:
_پوهېږم، خو اوس نه، له زړه مې وینې څاڅي.
مخ مې لوڅ کړ، د زرو پر لندو اننګو کې د اور لمبې ښکارېدلې..
سر یې زما پر ټټر کېښود ، په غریو کې یې وویل:
_د خدای روی ومنه، مه خفه کېږه ! ښه !
څه مې ونه ویل، چوپه چوپتیا وه، کله کله به په اور کې د پرتو لرګیو ټکا
خته.
وخت ووت، زرو هماغسې زما پر ټټر سر ایښی و، سترګې یې پټې وې،
وره وره ساه یې اخیسته.
یو وخت مې سترګې رنې کړې، سهار و، زرو پر مړو ایرو لرګي اېښودل.

تیمم مې وواهه، د اسمان د یوې څنډې له رڼا مې قیبله وموندله. ودرېدم، شېبه وروسته مې سلام وګرځاوه، زرو ته مې وکتل، لاتېر یې نه شو بلولی. ورغلم، اور مې بل کړ.

په لمر ختو دواړه روان شوو، څومره چې پورته تلو، د ونو وهل شوي مونډان کمېدل.

تر غرمې مو مزل وکړ، ابادي نه وه. ماسپښین تر یوه غره واوښتو، لاندې سیند و، څپې یې په غوړونو ښې لګېدې.

تر مازدیګره د سیند له څنډې سره مخ پورته وختو، بیا مو لار کږه کړه، ماښام مو د یوه ټیټ غره پر سر سا ونیوله. همالته مو د ونو په مینځ کې اور بل کړ، د شپې له زرو لیرې پرېوتم.

یو وخت مې تندی سوړ شو، سترګې مې رڼې کړې، رڼا وه، زما پر سر څو متره پورته په ونه کې یو کارغه ناست و.

زرو راته وکتل، له خندا شنه شوه.

اه! په خندا کې څومره خوږه ښکارېدله.

یو دم غلې شوه، ببرته یې پر غوټه سر کېښود.

د څادر پیڅکه مې پر تندي تېره کړه، د کارغه چټلي وه.

غرمه سپینو واورو ته نږدې شوو، د غره په ډډه کې مو یو غار وموند.

سرې سترګې رڼې کړې، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_هماغه غار چې ما او تا شپه پکې تېره کړه.

ببرته یې سترګې پټې کړې:

_زرو خوشاله وه، ویل چې دا ځای ښه دی، که نور نه وي، له انسانانو خو لیرې یو، څوک خو به مرداره نه راته وایي.

ماسپښین د باندې ووته، پاو وروسته بېرته راغله، له بوټو یې جارو جوړه کړې وه.
د زرو په غوښتنه د باندې لاړم، د ثور میاشت وه، خو لا هم سوړ باد هڅېدو کو ته رسېده.
پورته وختم، چینه وه. مخ ته مې سړې اوبه ور واچولې، مبایل مې را وایست، یوه خانه چارج پکې پاتې و، انتن یې نه ورکاوه.
بېرته راغلم، د غار په خوله کې دوړه ولاړه وه.
زرو له جارو سره د باندې راووته، مول یې وهلی و، اوږده بانه یې سپېره ول.
چینه مې ور وښوده، غار ته ننوتم، دوړه لا نه وه ناسته، مخامخ پرې شوی ځای ښکارېده، ورغلم، بل غار و، له پورته اوبه راتوییدې. په مړو خاورو کې د کوم ځناور پلونه ښکارېدل، هر پل زما د لاس د چمبې په اندازه و.
ماخستن مې په غار کې اور بل کړ، لرګي غوړ ول، لوګي سترګې ړندولې، تر ډېره مې د زرو ټوخی اورېده، وروسته مې سترګې سره ورغلې.
یو وخت مې د زرو زوروره چیغه واورېده، په بېړه کېناستم، لوی ایږ ولاړ و، غرېده.
ټوپک مې ورته ونیو، ډز شو، په غار کې د ایږ تېره ناره راوګرځېده، مخامخ راباندی راغی، د ټوپک ماشه مې بیا ټینګه کړه، ایږ پر سرو سکروټو ورغی، ولوېد. د انګار کمزورې رڼا ورکه شوه.
لاسي بتۍ مې ولګوله، زرو تېږې ته ناسته وه، سترګې یې رډې راختلې وې، لړزېده.

ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ونيو، ومې ويل:
_مه وېرېږه، هر څه تېر شول.
تر ډېره ويښ وم، په غار کې د اېږد سوځېدلو وړيو بوی ته.
سهار مې اېږ تر پښو ونيو، نه کېده، کشولو يې زور غوښت. کېناستم، د اېږ له ټټر او تندي لا تازه وينه راتله.
زرو مې راويښه کړه، په وېره يې د اېږ يوه پښه ونيوله، کش مو کړ، تر غار مو وايست، لاندې ورغړېد.
غرمه ورغلم، پوستکی مې ترې واړاوه.
ماخستن مو د باندې اور بل کړ، صاف شو، انګار مو غار ته يووړ. نيمه شپه د شغالانو چيغې شوې، زرو راغله، په لومړي ځل يو ځای راسره پرېوته.
سړی غلی شو، د ژاولو کاغذ يې سترګو ته ونيو، زر ورق يې ځلېده.
ويې ويل:
_زرو خوشاله وه، کور يې نه ياداوه، خو کله کله به يې په خوب کې د خپلې مور او کوچنيو ورونو نومونه اخيستل.
يوه اوونۍ ووته، کېک، بيسکېټ، شيدې... کم شول، يو اځې دوې درې ورځې چاره پرې کېده. بل سهار په غره کې وګرځېدم، يو ځای مې يوه چينه وموندله، په پوتې (مړه خاوره) کې د زرکو پلونه ول.
په وړکتوب کې له خپل پلار سره د زرکو ښکار ته تللی وم، زموږ په سيمه کې يو هسک غر دی، د ناور غر يې بولې، چينې لري.
پلار مې تر يوې چينې دام راوګرځاوه، اوړی و، شپه مو په غره کې تېره کړه، له لمر ختو سره د زرکو نارې شوې، پلار مې ويل چې دا يې د اوبو د

ښېلو وخت دی. وروسته ورغلو، له دامه مو په حساب دوولس زرکې راخلاصې کړې.
خو د نورستان په غرونو کې به مې دام له کومه کاوه! په کاش کې هم جنګي کارتوس ټومبلي وو، یوه چره يې درلوده، یوه چره، مانا یوه زرکه نه ارزېده.
په دوهمه ورځ بیا په ښکار پسې ووتم، له یوه بوټي یوې غټې سویې ټوپ کړل، ټوپک مې ورته ونیو، سویه تر لویو تېږو پټه شوه.
خو په دربیم سهار ښکار په خپله د غار خولې ته راغی، د باندې مې د ورو ډبرو د رغړېو غږ واورېد، په احتیاط ور ووتم، تر چینې پورته، پر هسکه پرښه یوه هوسۍ ولاړه وه.
له هماغه ځایه مې ټوپک ورته ونیو، له ډز سره مې سترګو ته د باروتو توره لوخړه ودرېده. لاس مې وخوځاوه، هوسۍ نه وه.
په بېړه پورته وختم، پر غوړو ډبرو سره وینه ښکارېدله، مخکې لاړم، هوسۍ وازه خوله نیولې وه.
له هوسۍ څخه د پوستکي د ایستلو په وخت مې زرو ته وکتل، سترګې يې له اوښکو ډکې وې، قسم يې راکړ چې له دې ایسته به ژوندي ساري نه ولم.
نه مې منله، په دې غره کې له ښکاره پرته څه نه موندل کېدل، خو زرو له خپلې خبرې نه اوښته، ناچاره وم، ژمنه مې وکړه.
یوه اونۍ مو د هوسۍ کباب خوړ، د ورځو حساب د زرو له هغو کرښو را مالومېده چې پر ډبره به يې ایستلې.

یوه ورځ زرو د باندې ووته، یوه لمن سارمې ، شېزې او پوڅکۍ (مرخېړي) یې راوړل، خو دېګ نه و ، په څه کې به مو پخول !
مجبوره وم، باید نږدې ابادۍ ته تللې وای. له زرو سره مې خبرې وکړې، وېرېدله، ویل یې چې په غره کې یوا ځې نه شم پاتې کېدلای.
په سختنه مې قانع کړه، ومې ویل چې تر ماخستنه بېرته راځم.
په ستورو کې د باندې ووتم، تېز تلم، د سیند له څنډې سره مې مزل وکړ، بېرته پورته وختم، لس بجې مې د سپیو غپا واورېده، لیرې د کوچیانو کېږدۍ ولاړې وې. لاره مې چپه کړه، ماسپښین یوه کلي ته ورسېدم، کوچینۍ دوکان یې درلود، دوکاندار ته مې وویل چې کوچی یم.
په یوه اووه منۍ بوجۍ کې مې وریجې، دال، نخود، لوبیا، غوړي...
دېګ، کاسه، ځمڅه، چایجوشه... پیالې او یو جوړ ښځینه بوټونه واچول.
له دوکانداره مې مبایل را واخیست، د پلار نومره مې ووهله، بند و.
قصاب ته مې تلیفون وکړ، وار له واره یې سپک کړم، بیا یې راته وویل چې د حاجي نواب زامن درپسې ګرځي، خدایکه دې وینه ځمکې ته پرېږدي.
د پلار احوال مې ورنه واخیست، ویل یې چې ټوله ورځ ژاړي، ښېرا درته کوي.
بېرته غره ته وختم، بوجۍ درنه وه، خو د زرو د یوازیتوب اندېښنې مې زړه خوړ.
ماښام سیند ته ورسېدم، پر غره ختلو زور غوښت، نه کېده، یو ځای مې په ننبه کړ، بوجۍ مې کېښوده، تش لاس پورته وختم.

دوه- درې ساعته مې مزل وکړ، لیرې له ګڼو ونو د اور لمبه ښکاریدله، نږدې ورغلم، ومې ټوخل، زرو ټوپک راته ونیو، چیغه مې کړه، زه یم، کامران، منډه یې راوا خیسته، کلکه غېږ یې را کړه.

دواړه اور ته نږدې کېناستو، زرو زما د تشو لاسونو په لیدو حیرانه وه، پوه مې کړه چې غوټه مې نږدې را رسولې ده.

سهار وختي دواړه د باندې ووتو، غرمې ته مو بوجۍ راورسوله. ښه و، خوراک مو سم شو، خو زرو به له وریجو، غوړو، لوبیا... سره پام کاوه، ډېر وخت به مو سابه او پوڅکۍ پخول.

د زرو خندا بېرته راوګرځېده، دا خوشاله وه، غم ته یې ځان نه ورکاوه.

ډېر وخت به د باندې ګرځېدو، شنې ونې، رڼې اوبه، د غره غوړې او سپېرې تېږې، د زرکو نارې، صاف لمر، روښانه ستورې... او زرو، جنتي ژوند و.

په دوو میاشتو کې مو یو بنیادم هم ونه لید، خو یوه غرمه مې زړه خولې ته راغی، پروت وم، زنګولې وګرنجېدې، په بېړه له غاره ووتم، یوه خیرنه اوږه ټیټې ونې ته ختلې وه، په سره ژبه یې شنې پاڼې ور ټولولې.

پورته وختم، غړۍ مې اوږده کړه، تر چینې سلامت رمه را تاوه وه. لاندې مې وکتل، زړه مې ولړزېد، زرو پورته راختله، لاس مې ورته وخوځاوه، راپام یې نه شو.

په بېړه د غار خولې ته را کښته شوم، زرو ته مې اشاره وکړه، ځای پر ځای کېناسته. وروسته په احتیاط پورته راوخته، پلو یې له چهارمغزو ډک و.

دواړه غار ته ننوتو، غلي کېناستو، زرو وېرېدلې سترګې راته نیولې وې....

نږدې ډډ غږ مې واورېد:
_اررررررررې !
له دېوال سره مې ځان جوخت ونيو، د باندې مې وکتل، په عمر پوخ کوچی د ېګدان (نغري) ته ولاړ و.
بيا يې خوله پورته ونيوله، چيغه يې کړه !
_بازګليه، دا ايرې لا تودې دي.
ورېږې ډبرې وښويېدې، د غار پر خوله سيوری راغی.
زرو ته مې اشاره وکړه، په بېړه واړه غار ته ننوته.
نږدې غږ مې واورېد:
_اې ځوانه، ته دلته څه کوې؟
ورو مې کتل، کوچی د غار په خوله کې ولاړ و.
ورغلم، تر مټ مې ونيو، له غاره ووتو. يو بل تنکی ځوان هم ولاړ و، په لاس کې يې لوی ډانګ ښکارېده، سترګې يې له حيرانۍ ډکې وې.
ومې ويل:
_ښکاريان يو.
په عمر پوخ کوچي وخندل، د ېګدان ته کېناست، په ډډ غږ يې وويل:
_ما مه غلطوه، مخکې مې يوه زنانه وليده.
په خبره کې ور ولوېدم:
_درته ومې ويل چې ښکاريان يو، نور ملګري مې په ښکار پسې وتلي دي.
د کوځي ټنډه تروه شوه:

ـزه دې څه کوم، خو که به دوراغ وايم، غبرګې سترګې مې دي ووځي، دلته يوه زنانه وه.
يودم يې چيغه کړه !
ـوه بازګليه، ړوند يې، سرکښ (د رمې د سر وزګوړ) لاندې کښته شو.
تنکي ځوان منډه واخيسته.
له کوچي سره چينې ته وختم. لويه رمه وه، اوزو او پسونو له ځمکې راختلي وابنه ور ټولول....
کوچي وويل:
ـلاندې د وښو خونده نه وه پاتې، دا څو ورځې کېږي چې دلته راختلي يو.
ومې ويل:
ـکېږدۍ مو چېرته دي؟
ښار ته نږدې، بس، له دې ځايه يوه نيمه، دوې ورځې مزل غواړي.
له کوچي مې يو کوچينی سيرلی واخيست، رمې حرکت وکړ، درې ته کښته شوه.
بېرته غار ته راغلم. زرو وېرېدلې ناسته وه.
هغې ته مې ډاډ ورکړ، خو خپل زړه مې نه قانع کېده، کوچي په دې ليرې غره کې زرو ليدلې وه، غر او ځوانه نجلۍ، دا خبره نورو ته په ويلو ارزېده.
د باندې ووتم، د سېرلي پر غاړه مې چاړه کېښوده.
دوې ورځې ووتې، ټېکه نه راتله، د اوسېدو له پاره مو بايد بل ځای موندلای وای.

یو سهار دواړه د باندې ووتو، تر غرمې وګرځېدو، په غره کې مو کوم غار ونه موند، زرو یوه ځای ته ګوته ونیوله، ویې ویل:

_هالته وګوره !

ډېر کښته د سیند اوبه سپینې سره اوښتې، ور هاخوا د ونو په مینځ کې شین پراخ ځای ښکارېده، زرو را یاده کړه چې هلته به یوه کوټه جوړه کړو.

(نه) مې ونه ویل، تیرې، اوبه او لرګي نږدې ول، په دوو هفتو کې مو ګلالۍ کوټه جوړه کړه،خو ور او کړکۍ یې نه درلودل، جوړېدو یې اره او مېخونه غوښتل.

پروا یې نه راتله، د اوړي هوا توده وه.

نوي جونګړې ته راکډه شوو. پر کوټه مو نور لاس هم وواهه، زرو سپینه خاوره وموندله، دېوالونه ښکلي شول.

ژوند ته به مو په مینه کتل، نه په تېر پسې ګرځېدو او نه د راتلونکي غم راسره و، بس، هماغه ساعت به مو ژوند ګاڼه.

کله به د سیند غاړې ته تلو، کله به مو د ځنګله ونې په میوو پسې غوښتې، کله به د اوبو پر غاړه پر پسته شګه پراته وو، په وربځو کې به مو انځورونه پیدا کول.

ځان پاچا راته ایسېده، تر پاچاهۍ هم ور هاخوا، د زرو خندا، خبرو، ټک او د هغې پر ټټر د سر لګېدا مې په ټوله دنیا نه ورکوله.

نیږدې ګاونډیان مو د چهارمغزو په ونه کې طوطیان وو، ور هاخوا د بیزوګیانو ډله اوسېدله، لږ لیرې زرکو نارې وهلې...په یو بل مو کارنه درلود. نه بدي وه، نه تربورو، نه وژل....

بس، يوائې يوه ورځ دوو ټيټو تورو هليکوپترو د زرکو نارې غلې کړې، څو دقيقه وروسته، غر بېرته ژوندی شو، له ونو الوتي مرغان خپلو ځالو ته راغلل، مرغۍ وچونېدې، بيزوګيانو کرېږې وهلې...

يوځل بيا مجبور شوم چې زرو يوائې پرېږدم، دا وار له غره سره عادت وه، انسان نه و، له ځناورو نه وېرېدله، د تګ په وخت کې يې د شنه کاغذ ژاولې رانه وغوښتې.

د سهار په خړه کې له جونګړې ووتم، غرمه مې يو کوچينی کلی وموند، دوکان يې درلود، ژاولې، خوراکي مواد د ماهيانو چنګکان او ميخونه مې ترې واخيستل، خو اره نه وه. مجبور وم، يوه کليوال زړه اره خرڅوله، پيسې مې ورکړې، ماخستن بېرته جونګړې ته راورسېدم.

لرګي ډېر ول، په دريو - څلورو ورځو کې مې وراو کړکۍ جوړې کړل.

په خوړوکې مو يو بل څه هم ور اضافه شول، د ماهيانو غوښه. په اول کې يې زرو ته خوند نه ورکاوه، ويل يې چې ازغي لري، خو وروسته به په خپله د ماهيانو ښکار ته راسره تله.

يوه ورځ په ماهيانو پسې لاندې لاړو، يو ځای مو په غټو ډبرو کې مړې اوبه پيدا کړې، په لومړي چيګک کې يو لوی ماهی بند شو، کافي و.

د اوبو پر ژۍ کېناستم، د ماهي ګېډه مې څېرې کړه، زرو ته مې وکتل، په سپين پتنګ پسې يې منډې وهلې...يو ځای ودرېده، ماته يې وکتل، لاس يې راته وخوځاوه.

ورغلم، رنګ يې ژېړ و، ځمکې ته يې وچې سترګې نيولې وې.

زړه مې ولړزېد، کېناستم، په شګو کې د انسان پلونه ښکارېدل.

د زرو وېرېدلی غږ مې واورېد:

ـيو نفر نه دی؟
سر مې پورته کړ، زرو څو ګامه ليرې ځای ته کتل...
ورغلم، د دوو نورو کسانوپلونه وو. پلونه په شګو کې روښانه ښکارېدل، خو وروسته پورته ختلي ول. په وښو او ډبرو کې يې موندل سخته وه.
تر يوه ځايه پسې لاړم، ورک شول.
له ونې مې يوه څانګه را پرې کړه، تر سيند پورې مې د ځان او زرو پلونه ړنګ کړل، ماهۍ مې راواخيست، تر جونګړې پورې مې د ونې څانګه په ځان پسې کشوله، د تلليو او راغليو پلونو پر ځای به د پاڼو نرۍ ليکې پاتې شوې.
زور ته مې تېوله ورځ ډاډ ورکړ چې هېڅ خبره نه ده، يا به ښکاريان وو او يا هم کوچيان، خو د زرو وېره نه کمېدله.
دوې - درې ورځې به يې د پاڼې په لويدو هم جټکه خوړله، خو وروسته يې رنګ بېرته راوګرځېد. زړه ته يې ولوېده چې کوم خطر نشته.
دواړه به د پخوا په څېر د ماهيانو ښکار ته تلو، خو تر خپله وسه به مو پر تېرو پلونه اېښودل.
د اور بلولو له پاره مو هم هغه لرګي راټول کړل، چې لوګی به يې ډېر نه کاوه.
مياشت ووته، کوم پل مو ونه ليد، زړونه مو ډاډه شول.
د سنبلې په اخبر کې د ليرې غره څوکه سپينه شوه، شپه به سړه وه، خو د اېږ پوستکي يخنۍ ته نه ورکولو.

میاشت وروسته مې د جونګړې په دېوال کې دودکش وایست،غولی مې وکېنده، دوه لغمه مې جوړ کړل، د غره هوارې ډبرې مې پرې کېښودې، زرو کاګل کړه، ګلالۍ تاوخانه جوړه شوه.
زرو ته مې وکتل، تندی او د پزې څوکه یې په ختو ککړ و.
ومې خندل:
_له ما دې څه غوښتل، اوس به په سعودي کې ګرځېدې، هوسا ژوند به دې و.
شونډې یې ورپېدې، راغله، زما پر اوږه یې سر کېښود، ویې ویل:
_ته او دا جونګړه مې ټوله دنیا یاست.
یوه شپه مې غاړه سړه شوه، کېناستم، غوږ مې ونیو، له پورته څاڅکي راتوېېدل. لاسي بتۍ مې چت ته ونیوله، بام څڅېده.
د زرو تود لاس مې له خپلې غاړې لیرې کړ، ورو مې کتل، ویده وه.
د باندې ووتم، باران اورېده. بام ته وختم، څو ځایه مې د بوټ پر تلي زور راووست. پر زینه مې پښه کېښوده، زړه مې خولې ته راغی. لیرې د ونو په مینځ کې سپینه رڼا ګرځېده....
په ځیر مې ورته وکتل، کله کله به د ونو له چولو د لاسي بتۍ تېره رڼا راووته.
په بېړه کوټې ته ننوم، ټوپک مې راواخیست، د زرو خوبولی غږ مې واورېد:
_څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هېڅ، له جونګړې راونه وځې.

لاړم، د چهارمغز ونې ته مې ولې ولګول. تياره وه، خپل لاسونه مې نه ښکاريدل.
ټوپک مې مخامخ ونو ته ونيو، د ميل پر سر د ستورو سپينه نرۍ رڼا پرته وه.
ښه شيبه کېناستم، له غره مې سترګې نه اړولې. وخت ووت، رڼا نه وه.
بېرته جونګړې ته راغلم، زرو په وارخطايي وويل:
_ ايږ و؟
_نه.
يوه شيبه غلې وه، بيا يې وويل:
_نو ولې د باندې ووتې؟
_باران دی، کوټه څڅېدله.
ويې ويل:
_ما خو د بام پر سر دربی وانه وربد، او بل، ټوپک دې څه کاوه؟
د زرو تر څنګ پرېوتم. ومې ويل:
_اوس ويده شه.
راوښويېده، لاس يې په غاړه کې راواچاوه.
شېبه وروسته خوب يووړه، خو ما تر ډېرو چورتونه وهل، په غره کې رڼا بې څه نه وه.
سهار مې اوربه وخوځېده، په بېره مې ټوپک ته لاس ور وغځاوه. سترګې مې رڼې کړې، زرو وه، ويل يې چې واوره اوربدلې ده.

د باندې ووتم، د ونو پر سرو او ژېړو پاڼو سپينه واروه پرته وه. شپېه وروسته لمر راوخوت، تر غرمې يې واوره ټوله کړه، يوازې د غرونو څوکې سپينې وې.
ماسپښين غره ته وختم، د بېګانۍ رڼا په ځايونو وګرځېدم، نښې نه وې، مخکې لاړم، زړه مې ولړزېد، يو ځای د سګرېټو ډبې پروت و.
راوامې خيست، تش و، خو تازه ښکارېده.
ښېرته لاندې کښته شوم، له ليرې مې جونګړې ته وکتل، له دودکشه تور لوګی پورته کېده.
منډه مې واخيسته، يو ځای د ټوپک کنداغ پر تېږه ولګېد، لاندې ولوېد. ورغلم، بند يې شکېدلی و.
په يوه سا مې ځان تر کوټې ورساوه، پر اور مې ډکه کاسه اوبه تشې کړې.
زرو په حيرانۍ راته کتل... تر لاس مې ونيوله، کوټې ته ننوتو، د زرو سترګې رډې راختلې وې.
ومې ويل:
_په کور کې مو چا سګرېټ څکول؟
زرو په حيرانۍ راته کتل...
له جېبه مې د سګرېټو تش ډبی را وايست، ومې ويل:
_دا مې په غره کې وموند.
د زرو لړزانده ګوتې ور وغځېدې، ډبې ته يې په ځير وکتل، کېناسته.
زنګنونه مې پر غولي ولګول، زرو ته مې وکتل، رنګ يې ژېړ و، لکه تازه چې له خاورو راوتلې وي.

د زرو اوږو ته مې ټکان ورکړ، ومې ویل:
ـ ووایه، په کور کې مو چا سګرېټ څکول که نه؟
شونډې یې ورپېږدې:
هو، تره مې، تر ټولو مشر دی، زما تر پلار هم، مشر تره مې کټ مټ همدا سې سګرېټ څکوي، شنه لیکه لري.
پر دېوال پورې مې ولې ولګول، ومې ویل:
ـ ببګا مې په غره کې رڼا ولیده.
زرو نېغ راته وکتل، په سترګو کې یې اوښکې ډنډ وې، ببرته یې سر وځړېد.
ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ویل:
ـ باید له دې ځایه لاړ شو.
زرو په غریو کې وویل:
ـ مشر تره مې د ډبرې زړه لري.
ومې ویل:
ـ اوس دا خبرې پرېږده، هله نو، د کار شیان راټول که.
ویې ویل:
ـ پر ډبرو مې کالي هوار کړي.
ومې ویل:
ـ کالي به زه راټول کم.
د باندې ووتم، پرېولې جامې مې په یوه ټکرې کې وتړلې.
ډز شو، له تېږې سره سپرغۍ پورته شوه. پرېوتم، زرو لوخ سر د باندې راووته، ټکرۍ یې په غاړه کې پروت و، چیغې یې وهلې.

منډه مې ور واخيسته، دوهمه مرمۍ په دروازه ولګېده، سر مې ټيټ کړ، زرو چيغه کړه، ور ومې کتل، په هوار ميدان ولاړه وه.
په بېړه ورغلم، تر لاس مې ونيوله، د يوې تېرې شاته کېناستو. جونګړې ته مې وکتل، دروازه خلاصه وه، ټوپک د ېوال ته ولاړ و.
زرو چيغه کړه !
_تره مې دی.
مخامخ مې وکتل، څوک مې ونه ليدل.
دواړو د سيند خواته منډه کړه، ډزې ونه شوې.
د سيند له غاړې سره لاندې لاړو، دواړو تېزې منډې وهلې، ګڼو ونو ته ننوتو. کېناسو، زرو تېزه ساه وهله..خپلې کينې لوڅې پښې ته لاس نيولی و. سرې وينې ترې تلې.
خپل لستوڼی مې کش کړ، له اوږې را بېل شو، د زرو پښه مې وتړله، هغې په غريو کې وويل:
_درې کسه وو، مشر تره مې پکې وپېژاند ، هغه تل ژېړ هندوستانی پاج (يو ډول لونګۍ ده) تړي.
خپل بوټونه مې وايستل، د زرو پښې مې ور واچولې، بوټونه ارت ول.
زرو مې تر مټ ونيوله، ومې ويل:
_راځه، دا ځای خطرناکه دی.
لوڅې پښې روان شوم، ځای ځای به تېرې ډبرې ښې نه لګېدې.
تګ مو ورو و ، زرو په ازادو بوټونو کې سمه نه شوای تلای. په لندو ځايونو کې به پلونه رانه پاتې کېدل....
ماښام واورو ته ورسېدو ، همالته د ونو په مينځ کې کېناستو.

زرو زما پر اوږه سر کېښود ، سوړ اسویلی یې وایست، ویې ویل:
_انسان پیدا شو ، خوشالي ولاړه.
د هغې تر ملا مې لاس راوګرځاوه، له خپل ځان سره مې ولګوله، ومې ویل:
_تر اوسه خو لا نه یم مړ.
زما پر اوږه یې خپلې ګوتې ټینګې کړې. ژامې یې وکړپېدې، ورو یې وویل:
_مشر تره مې هېڅ زړه سوی نه لري، یو ځل زموږ کوچیني مزدور پسونه پېول، پام یې نه و ، پسونه د رشقې پټې ته ورغلی ول، تند شول، یو ایله تر چاړې ورسید ، تره مې د مزدور غبرګې پښې ور ماتې کړې.
څه مې ونه ویل، دواړه غلي وو ، د زرو ژامه کړپېدله....
خپل واسکټ مې وایست، د زرو پر اوږو مې ور واچاوه. زړه یې نه و ، ویل یې چې یخني ده، ته خپله په یوه کمیس کې یې، خو زما ټینګار غلې کړه.
ماخستن سوړ باد راوالوت، سخته وه، یوه ژور ځای ته ور کښته شوو ، اور مې بل کړ.
ټوله شپه ویښ وم، د پاڼې په لویدو به مې هم څلورو خواوو ته کتل...
سهار وختي بېرته سیند ته کښته شوو ، چاره نه وه، پورته واورې وې، نږدې ابادي ته همدا لاره تللې وه.
یو ساعت مو مزل وکړ، پلونه پاتې کېدل....
یو ځای ودرېدو ، زرو ته مې وویل:
_که تر سیند ها غاړه واوړو ، نو پیدا کېدل به مو سخت وي.
زرو سپینو څپو ته کتل...

ومې ویل:
ـګوره، په دې ځای کې اوبه تنګې راغلې دي، تېرې یوبل ته نږدې ښکارې، ټوپ دومره سخت نه دی، مازې، لږ زړه غواړي.
زرو غلی وه.
ومې ویل:
ـسمه ده، لومړی به یې زه وازمایم، که سخته وه، بېرته به خپله لار وهو.
زرو تر لاس ونیولم، په سترګو کې یې راته ویل چې نه، خطر لري.
ومې خندل، لومړی تېرې ته مې ور ټوپ کړل، ودرېدم، د تېرې دواړو غاړو ته سپین ځګونه روان ول.
زرو ته مې وکتل، رڼې سترګې یې راته نیولې وې.
دوهمې تیږې ته مې ټوپ کړل، پښه مې وښویېده، لاس مې د تېرې راوتلې ژۍ ته ور وغځاوه، تېرې ته ور پورته شوم.
دریېمې تیږې فاصله درلوده، نه کېده. زرو مې د لاس په اشاره پوه کړه چې بېرته در ګرځم.
ناڅاپه مې ښی اوږه وسوځېده، ړز شو، سترګو مې کار پرېښود، پر ځګنو اوبو ورغلم.
بدن مې سوړ شو، سترګې مې پرانیستې، اوبه وې، واړه ډومبکان (پوقانې) پورته ختل... غوږونه مې ډب ول....
لاس مې وخوځاوه، اوبو کښته وړم. یو ځای مې پښه پر ځمکه ولګېده، زور مې ورکړ، سر ته راوختم، بېرته ډوب شوم، پر سترګو مې سرې اوبه راغلې.

دواړه پښې مې پر ځمکه ولګېدې، سر مې له اوبو پورته کړ، زرو پرته وه، ژېړ پاچ پر سر سړي د ټوپک پر کنداغ وهله....
بېرته ډوب شوم، تر یوه وخته مې لاس او پښې وهلې، بیا مې څه نه دي په یاد.
یو وخت مې اوږې درد وکړ، پر سترګو مې زور راووست، نه خلاصېدې، ټوخې واخیستم، کارغه کاغ کړل، والوت، ټټر مې سپک شو.
سترګې مې پرانیستې، کارغه نږدې راته ناست و، مښوکه یې په وینو سره وه.
مخامخ مې وکتل، تر تېرو لوخو ور هاخوا د سیند سپینې څپې پر تورو تیږو لګېدلې.
سر مې پورته کړ، په اوږه کې مې څړیکه شوه. لاس مې ورووړ، ګوتې مې سترګو ته ونیولې، سرې وې.
په زحمت کېناستم، پښې مې په اوبو کې وې. اړخ ته مې وکتل، د سیند پر غاړه یوې ړنګې ونې ته پروت وم.
پر کېڼه څنګله مې زور راووست، بېرته ولوېدم، سترګې مې پټې کړې، ټټر مې دروند شو، ورو مې کتل، تورې بڼکې وې.
وخوځېدم، کارغه والوت. کاغ، کاغ، کاغ...
پورته مې وکتل، په شنه اسمان کې تور ټپوسان تاوېدل.
اوږې ته مې وکتل، درې، څلور ګوتې لاندې سورۍ وه. ورمېږ مې کوږ کړ، مرمۍ وتلې وه.
بل لستوڼۍ مې را پرې کړ، اوږه مې وتړله، غوټه مې پر غاښونو ټینګه کړه.

ولاړ شوم، سر مې وګرځېد ، يوه راوتلې تيږه مې ونيوله. يوه شېبه کېناستم، کارغه رډ رډ راته کتل...

د سيند له څنډې سره زانګې وانګې پورته لاړم، ځای ځای به سر راباندې وګرځېد ، دمه به مې ونيوله، بېرته به روان شوم... يو ځای ودرېدم، په شګو کې زما زاړه بوټونه پراته وو. شاوخوا مې وکتل، په ګڼو پلونو کې د لوخو پېښو پلونه ښکارېدل.

پربوتم، لپه مې د زرو د پلونو له شګو ډکه کړه، په زړه پورې مې ونيوله، چيغه مې کړه ! پرررر شو ، له نږدې ونې ګڼې مرغۍ والوتې.

په پلونو پسې لاړم، پلونه غره ته ختلي وو ، نه کېده، پښې مې مړې وې، نه راسره تلې.

کېناستم، د زړه له اخلاصه مې وژړل.

غرمه جونګړې ته را ورسېدم، هر څه په خپل ځای پراته وو.

سترګې مې پټې کړې، زرو چيغې وهلې، ژېړ پاچ پر سر سړي د ټوپک پر کنداغ وهله...

ټوپک مې راواخيست، سر مې وګرځېد ، پر دروازه ورغلم، درب مې واورېد ، نور په ځان نه يم پوهېدلی.

يو وخت مې سترګې رڼې کړې، تياره وه، خلاصه دروازه باد وهله... ور مې پورې کړ، د ابې په پوستکي کې مې ځان ونغښت.

سهار مې د تېرې ورځې پاتې شوې سړې وربجې له اوبڼکو سره وخوړې.

وروسته مې تبه شوه. اوږې مې درد کاوه. څلوېښت ساعته مې زګيروي ختل، د زرو څېره مې له سترګو نه لېرې کېده.

درې ورځې ووتې، د ولاړېدو سبکه نه وه راپاتې، خو زړه مې لا ژوندی و ، د زرو مرګ مې په ذهن کې هم نه را تېرېده.

یو سهار د باندې ووتم، په شنه اسمان کې سیوری راباندې راغی، پورته مې وکتل، زړه مې د پښو تلو ته ورسېد ، تر لمر لاندې ډله ټپوسان راګرځېدل.

منډه مې واخیسته، اوږې مې درد وکړ، ور ومې کتل، سره ورغلی ټپ بېرته خلاص شوی و ، وینه ترې راوتله.

پورته وختم، له یوې ګڼې ونې څو کارغان او ټپوسان والوتل... اه خدایه ! زرو په یوه ښاخ پورې راځړېدله. پر سر او اوږو یې کارغان ناست وو.

سړی غلی شو. کېناست، طوطي ته یې وکتل، غریو واخیست، ویې ویل: زرو یې په خپل ټکري زندۍ کړې وه، سترګې یې نه وې.

اه ! زرو.

(۸)

سړي د طوطي پټو سترګو ته ور پو کړل، په خوند یې وویل:

ـ راځه، نن به په پوڅکیو پسې وګرځو.
د باندې ووت، اسمان برګ و، په ونو کې رنګارنګ مرغۍ چونېدې....
غره ته وخوت، په تګ کې یې د ونو بېخونو ته کتل... یو ځای کېناست، یوه توره وړه پوڅکۍ یې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې یې پزې ته وروړې، ویې ویل:
ـ سوړ بوی ترې ځي، پوهېږې ! زرو په پوڅکیو ښه پوهېده، ویل یې چې ځینې پوڅکۍ زهري وي.
ولاړ شو، مخکې لاړ، یوې ونې ته کېناست، په خوند یې وویل:
ـ دې ته وایي پوڅکۍ.
غوټه تکې سپینې پوڅکۍ یې راوشکولې، وچ لرګي یې راټول کړل، سیند ته کښته شو، کېناست، پر لښته پېیلې پوڅکۍ یې اور ته ونیولې. شېبه وروسته یې په ډکه خوله وویل:
ـ زرو به په غوړو کې اجبې پوڅکۍ پخولې، بس، لاس یې خدایي خوند درلود، له مړښته به وتلی وم.
غلی شو، ویې ویل:
ـ دا هم ښې دي، خوند نه لري، خو ګېډه مړوي.
په شګو کې اوږد وغځېد، سوړ اسویلی یې وایست، ویې ویل:
ـ طوطي ! ته وو ایه ! زرو به راته ګوري؟
غلی شو.
یو دم یې وخندل:
ـ یا به یې نه یم په یاد.
بېرته یې تندی تریو شو:

ـنه، پر هغې ګران وم، زما له پاره يې هر څه پرېښودل.
ټوخې واخيست، سا يې بنده شوه، پر اړخ را واوښت، له خولې يې وينو داره وکړه.
يوه شېبه غلی و، بيا يې سوړ اسويلی وايست، ويې ويل:
ـونې ته وختم، د زرو غاړې ته ور لوېدلې غوټه نه خلاصېده.
پښه مې وښوېده، د زرو پر جسد ورغلم، لاس مې ښاخ ته ور واچاوه، کړس شو، دواړه لاندې ولوېدو.
سترګې مې رڼې کړې، په غاړه کې مې د زرو سوړ لاس پروت و. کېناستم، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ونيو، چيغه مې کړه، له خولې مې سرې وينې باد شوې.
سړی غلی شو، پر خپله خوله يې لستوڼی تېر کړ، ويې ويل:
ـيوه تېره ډبره مې راواخيسته، خو ډېرې خاورې مې په نوکانو وکېندلې، يو ساعت، دوه ساعته، درې ساعته...نه پوهېدم. يو وخت قبر جوړ و. سخته وه. زرو به مې څنګه تورو خاورو ته ورکوله.
سل زړونه مې سره وترل، د زرو پر نازک بدن مې خاورې واړولې.
جونګړې ته ننوتم، نوکانو ته مې وکتل، خاورې او سرې وينې سره ګډې وې.
ولې ژوندی وم؟ هېڅ ! ټوپک مې خپل زړه ته ونيو، خو لنډ پښيمانه شوم، دليل مې وموند. زه به مړ وم، د زرو قاتل به ژوندی ګرځېده ! نه، زړه مې کلک منله.
وخت ووت، غزني ته تګ روغ صورت غوښت، خو زما د اوږې ټپ لا نه و ښه شوی.

ورځې تېرې شوې، د باندې نه وتم، لویه توره به مې دا وه چې د خوړو له پاره به مې څه وموندل.

درې شوا روزه واوره او ورېده، تر ګز لوړه وه، د شپې به د ونو د ښاخونو کړسا خته، د یخنې او درنې واورې تاب یې نه درلود.

لېوان لمنو ته راکښته شول، اجبه وه، دوه ځله مې په خپلو سترګو ولیدل، خو نه یې خوړم، په تشو هډوکو به یې څه کول! نه پوهېږم، یا به یې خوا راته بد بده...

په حوت کې مې د اوربې ټپ ښه شو، خو د زړه زخم د جوړېدو نه و.

یو سهار مې ټوپک راواخیست، له جونګړې ووتم، شپه مې یوه کلي ته ورسوله، بل ماښام د نورستان په مرکز کې وم.

سهار مې په هوټل کې ټوپک سره خلاص کړ، د وړو په پلاستیکي بوجۍ کې مې وتاړه.

د ترور کور مې له موټره ولید، د زرو خبرې مې په ذهن کې راوګرځېدې:

" ترور او د ترور ناوې دې په حویلۍ کې جامې مینځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غبږ یې رانه وګرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ویل چې له کوټې ووځه، که نه نو چیغې وهم، ګړندي ګامونه یې واخیستل، خو په وره کې یې نوک ونیو، رایاده یې کړه چې دومره ځان پاک پاک مه ښیه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.

داسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟ "

اوږه مې وخوځېده، د ځنګ بوډا له تېرو یادونو راوګرځولم، ویې ویل:

ـ کومې جنازې ته ځې؟

په حیرانۍ مې ورته وکتل.

بوډا وويل:
ـله ډېر وخته راهيسې مې درپام دی، له سترګو دې اوښکې څاڅي.
څه مې ونه ويل.
ماښام جلال اباد ته ورسېدم، بله غرمه په غزني کې وم.
ټوله لار چا تلاشي نه کړم، زړه مې ډاډه و، دومره پوهېدم چې په ښکاري ټوپک کار نه لري.
د ولسوالي د موټرو په اډه کې مې مول وواهه. ساعت وروسته په بازار کې وم.
له ليرې مې د پلار د تجاري دوکان ته وکتل، بند و.
د ځنګ قصاب ته ورغلم، قصاب يوه لوی ورون ته چاړه نيولې وه. پرته له دې چې راته وګوري ويې ويل:
ـ بيا راغلې؟ درته ومې ويل چې په پيسو پسې مازديګر راشه. تر اوسه مې لا پوره سودا نه ده کړې.
غلی وم.
قصاب راته وکتل، ويې خندل:
ـاه ! وبښه، د بل چا ګومان مې درباندې وکړ. سهار مې يو سخوندر په پور ترې واخيست، ورته ومې ويل چې مازديګر دې په پيسو پسې...
يودم غلی شو. زما سترګو ته يې په ځير ځير وکتل.
مول مې خلاص کړ، قصاب يو ګام شاته لاړ، چاړه ترې ولوېده. لاس يې پر دخل ولګاوه.
ومې ويل:
ـزه يم، کامران.

د قصاب سترګې رډې راختلې وې، کليمې يې ويلې....
تر مټ مې ونيو، يوه شېبه يې په ځېر ځېر راته وکتل، وروسته يې يودم غبږ راکړه.
قصاب تر ډېرو ژړل. غاړه مې لنده شوه، اوښکې يې تودې وې.
بيا يودم شاته شو، پر مخ يې کلکه څپېړه راکړه. کېناست، خپل سر يې په غبرګو لاسونو کې ونيو.
ومې ويل:
ـ پلار مې ولې دوکان ته نه دی راغلی؟
غلی و.
مخامخ ورته کېناستم. پر اوږه مې يې لاس کېښود، ومې ويل:
ـ پلار مې ښه دی؟
ښغ يې راته وکتل، سترګې يې سرې وې.
يودم ولاړ شو، د دوکان دواړه پلې يې سره وروستې.
دېوال ته ودرېد.
ومې ويل:
ـ پلار مې...
چيغه يې کړه!
ـ پلار دې زاړه ترکه شو، ستا له لاسه...
پر سترګو مې تياره راغله، قصاب غبرګ لاسونه راوغځول. لوېدو ته يې پرېښنښودم.
دواړه تر ډېره غلي وو. وروسته قصاب راته وويل چې د حاجي نواب مشر زوی خلکو ته ويلي و چې د کامران او زرو کيسه نوره ختمه شوه، اوس

به يې مړي د نورستان د ځنګلونو لېوانو خوړلي وي. بس، دا خبره دې تر پلاره راورسېده. نيم ساعت وروسته د اره شويو تختو پر سر مړ پروت و.
مازديګر څلور بجې له قصاب سره د هغه کور ته لاړم. کور يې بازار ته نږدې و.
د ميلمنو په کوټه کې مې مول خلاص کړ.
ماخستن د قصاب له خبرو پوه شوم چې د زرو مشر تره ته په کور کې ناسته چندان خوند نه ورکوي، هر سهار په خپله شخصي سره کرولا کې د ولسوالي بازار ته ځي، په يوه او بل دوکان ناست وي. غرمه سودا واخلي او ډوډۍ کور ته رسوي.
له قصابه مې د پلار د قبر نښه وپوښتله. لنډه يې راياده کړه چې ستا کشر ورور ته نږدې پروت دی.
د قصاب له کوره د سهار په خړه کې ووتم. يخني وه، هواره توره ښکارېدله، خو د ناوروچ او سپيره غر تر لمنې پورې سپين و.
له نيم ساعت مزل وروسته خامې لارې ته نږدې په لغړو ونو کې کېناستم.
هوا توده شوه، يو تونس موټر زانګي وانګي تېر شو. بيا تراکتور راغی، په ټېلکه کې يې غټه برګه غوا ولاړه وه. په لکۍ پورې يې د نظر وچ له پاره سرې ټوټې راځړېدې.
وروسته دوه کسان را ښکاره شول، په ملا کړوپ بوډا د يوه واړه ماشوم لاس نيولی و، ماشوم زوروونه وهل، خو بوډا په ځان پسې کشاوه.
رانږدې شول، څلور هډوکي ډنګر ماشوم په يوه زاړه کميس کې و، مخ او لاسونه يې تک تور ښکارېدل. بې واره يې ژړل... په ژړا کې به يو وار ودرېد، پښې به يې پر ځمکه ووهلې، چيغه به يې کړه:

ـبابا ! نه ځم، حاجي مامد اکا مې په سره کوټه کې يوائې ويدوي، د شپې مې سر ته سپين پېريان ولاړ وي...
بوډا به ترلاس کش کړ، په غوسه به يې وويل:
ـوه د کرزي زويه، په پردۍ مزدورۍ کې پاچاهي غواړې، مور او خويندې به دې څه خوري؟ له حاجي مامد سره مې په دوو خروارو غنمو مزدور کړې يې. که بيا راوتښتېدې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، د ماشوم ژړا تر ډېره اوربدل کېدله..
سر مې يودم ټيټ کړ، د پوليسو يوه رينجره په تېزۍ تېره شوه، شاته د ناستو دوو عسکرو مازې سترګې مالومېدې، ځانونه يې په خړو کمپلو کې پېچلي وو.
يو نارينه ډېر غږ راغی، ور ومې کتل، په سرې پسې يوه ښځه روانه وه، ښځې په وورني کې تړلی ماشوم په غېږ کې نيولی و. يو ځای کېناسته، سړی ورته ونه درېد، ښځې په خواره خوله وويل:
ـخير دی، نه شم تلای، يو موټر راوغواړه، له لنګونه کې درې ورځې نه دې وتلې....
سړی وبوړېد:
ـد سپي لورې، که شپږ واري غوا هم لنګه شوې وای، يو سخوندر خو به يې پيدا کړی وای، خو تا شپږ سره لونې وزېږولې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، ښځه زانګې وانګې روانه وه...
ناڅاپه مې زړه ولړزېد، يوه سره کرولا راغله.
د موټر مخې ته مې ځان ورواچاوه، ټوپک مې ورته ونيو.
ښځو او ماشومانو چيغې کړې.

تنکی ځوان له موټره راووت. سترګې یې ړدې راختلې وې. په زحمت یې وویل:

_طالبه وروره، دوکاندار یم، زنانه دي، ډاکټر ته یې بیایم.

منډه مې واخیسته، تر نږدې پخځې واوښتم. لېرې د غونډۍ په لمنه کې پر یوه هواره ډبره کېناستم.

لارې ته مې وکتل، تر نهو بجو څو موټر تېر شول، خو سره کرولا مې پکې ونه لیده.

یوولس بجې د خپل کلي په هدیره کې وم. د پلار د قبر پر سر پرته سپینه ریتاړه لا تازه ښکارېدله.

سخته وه، پلار، مور او کوچینی ورور. ټول په یوه کتار پراته ول.

د پلار او مور د قبرونو تر مینځ اوږد وغځېدم، لمر تود و، تر دوو بجو خوب یووړم. پاتې ورځ مې هم په هدیره کې تېره کړه.

ماښام تیاره کلي ته لاړم. کور ته لوی کولپ ورلوېدلی و. تر دېوال واښتم. د کوټې دروازه خلاصه وه. لاسي بټۍ مې بله کړه، پر فرش او توشکو خاورې پرتې وې.

د پلار برستن مې پر سر راکش کړه، د پلار د وجود بوی ترې ته خوږ و.

د ملا تر اذان مخکې مې کلی پرېښود، لړه وه، لمر ختو ته په ګڼو لغړو ونو کې کېناستم.

وار له واره مې سره کرولا ولیده، را نږدې شوه، ژېړ پاچ او ډبل برېتونه مې وپېژندل.

له ونو را ووتم، ټوپک مې ورته ونیو. موټر ودرېد، سرې راکښته شو. وېرېدلی راته ودرېد.

د ټوپک نلۍ مې د سړي مخ ته سیخه کړه، ګوته مې ولړزېده، اه ! پر مخ به مې خنګه ویشت؟ سترګې یې زرو ته شوې وې.
ټوپک مې یوه لوېشت ټیټ کړ.
سړي په خواره خوله وویل:
_څه ګناه؟ څه خطاه؟ ته څوک ...
ډز شو، د باروتو سوځېدلې بوی راباندې راغی، سړی پر اړخ ولوېد، د کارتوس غټه چره یې تر زړه ختلې وه.
کېناستم، ومې ژړل، ومې ژړل، ومې ژړل...
روان شوم، هېڅوک نه و.
په بازار کې مې یوه تړلې کانتینر ته ولې ولګول، شاوخوا مې وکتل، د نږدې کلیو د کورونو له دودکشونو تورې لوخړې پورته کېدې، د تودې ډوډۍ بوی راته.
فکر په مخه کړم، سلګونه کیلو متره لرې، د نورستان په ځنګلونو کې ټوله دنیا رانه پاتې وه.
اه ! زرو به مې خنګه یوا ځې پرېښودله....

(۹)

نرم باران اورېده... باد د جونګړې له خلاصې دروازې ټکا ایسته..لاندې، په دره کې د سیند د اوبو شنهارۍ خوت....

سړي د زرو پر قبر خپله زنه ایښې وه، سترګې یې پټې وې، د پراته مړه طوطي د ټټر په مړو ، لندو بڼکو کې یې ګوتې وهلې... د سړي خوله او خولې ته نږدې، د قبر پر سر واړه ګلان په وینو سره ول....

(پای)

۱۳۹۴ل کال، د جدي د میاشتې یوولسمه